

**“BEYAZ YALANLAR” ADLI OYUN VE OYUNUN
YAZIM SÜRECİ**

AYŞE BAYRAMOĞLU

2009

TC

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

**“BEYAZ YALANLAR” ADLI OYUN VE OYUNUN
YAZIM SÜRECİ**

AYŞE BAYRAMOĞLU

S.B.E. Film ve Drama (Dramatik Yazarlık) Yüksek Lisans
Programında Hazırlanan Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanları: Gürsel Korat - Doç. Dr. Çetin Sarıkartal

2009

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İTHAF.....	iv
GİRİŞ.....	1
1.BÖLÜM: TASLAK METİN ÜZERİNDEN GENEL OLARAK BEYAZ YALANLAR OYUNU.....	2
1.1. Oyunun Hikayesi.....	2
1.2. Oyunun Karakterleri.....	4
1.2.1 Birinci Kadın.....	4
1.2.2 İkinci Kadın.....	5
1.2.3 Adam.....	6
1.2.4 Yarışma.....	7
2.BÖLÜM: YAZIM SÜRECİ VE DRAMATURGİ.....	8
2.1. Taslak Metnin Yazımı Öncesi Süreç.....	8
2.1.1 Taslak Metin Üzerinden Karakter Yaratımı ve Oyun Öyküsünün Oluşturulması.....	10
2.2. Yazım Süreci.....	16
2.2.1 Karakterler ve İstekleri.....	16
2.2.2 Taslak Metin Üzerinden Yazar Dramaturgisi.....	17
2.2.3 Taslak Metin Olarak Beyaz Yalanlar Oyunu.....	29
3.BÖLÜM: TASLAK METİN ÜZERİNDE Ö. DÜZELTMELER.....	64
3.1. JÜRİNİN ÖNERDİĞİ DÜZELTMELER.....	64
3.2. DÜZELTMELERDEN SONRA BEYAZ YALANLAR OYUNU.....	66
SONUÇ.....	112
KAYNAKÇA.....	115

ÖNSÖZ

2006 yılında başladığım yüksek lisans eğitimimi bitirmem için elimden geleni yapmış olmama rağmen bu tez çalışmasıyla gösterdiğim tüm çabanın boşa gittiğini ve eğitimimin bittiğini anlamış bulunmaktayım. Ne hissettiğimi bilmiyorum. Tezin hazırlanış sürecinde yaşadığım yoğunluk yüzünden programa duyduğum nefretle, artık ciltlenme aşamasına gelmiş bu yazılara baktığımda geçmiş derslere duyduğum özlem arasında savrulup duruyorum. Yüksek lisans eğitimim süresince benimle birlikte adım atan, attığım adımları destekleyen, yoluma çıkan engelleri sessizce ortadan kaldıran ve ben yürüdükçe arkamdan gururla izleyenlere teşekkür etmek istiyorum.

Herkesten ve her şeyden önce, benim için kurduğu bütün övgü cümlelerini başkalarından duyduğum ama daha iyi olmam için hatalarımı hep yüzüme söyleyen, kısa ömrümde tanıdığım birkaç nevi şahsına münhasır insandan biri olan canım hocam Doç Dr Çetin SARIKARTAL'a;

Trajikle komik olanın birbirine yakınlığını keşfetmemi sağlayan, tanışmış ve çalışmış olmaktan dolayı gurur duyduğum ve hayatımın en az bir döneminde birlikte çalışmayı umduğum sevgili danışmanlarım Ezel AKAY ve Gürsel KORAT'a ve yüksek lisans eğitimim süresince çalıştığım tüm hocalarıma;

Saçmalama yeteneğimin sınırsızlığına rağmen her yazdığımı büyük bir özveriyle okuyan, her yazdığuma değer veren ve zihnimi açan görüşlerini hiçbir zaman esirgemeyen dış gözlerim Ayşe SELEN, Şehsuvar AKTAŞ, Sezin BOZACI ve Serpil GÖRAL'a;

Meslektaşları olmaktan gurur duyduğum sınıf arkadaşlarım Filiz UYGUN YÜKSEL ve Ayşe SANCAK'a, görüşlerini esirgemeyen Şebnem SÖZER ÖZDEMİR'e ve Onur ÖZAYDIN'a;

Başucumdan ayrılmayan Oğuz ATAY ve Franz KAFKA'ya;

Yaratım süreçlerimde onlara yaşattığım bütün sıkıntılara rağmen beni evlatlıktan reddetmeyen, her zaman bağrına basan, saklamaya çalışsalar da gözlerinde gururu okuduğum ve onların çocuğu olmaktan gurur duyduğum ANNEM ve BABAMA

Ve son olarak 25 yıldır her adımında yanında olduğum, her adımında yanımda olan, beni var eden, beni çoğaltan, bana ablalık yapan, öğreten, güldüren, ağlatan, beni yaşıtan nefesim gibi kıymetlim, canım KARDEŞİME

Sonsuz teşekkürlerimi ve minnetlerimi sunarım.

ÖZET

“BEYAZ YALANLAR” ADLI OYUN VE OYUNUN YAZIM SÜRECİ

Bayramoğlu, Ayşe

Film ve Drama Yüksek Lisans Programı (Dramatik Yazarlık)

Tez Danışmanları: Öğr. Grv. Gürsel Korat (Sağlamöz)

Doç.Dr. Çetin Sarıkartal

2009, 115 sayfa

Bu çalışmada yazarın bir oyun yazma sürecini analiz etmesi hedeflenmiştir. Yazılan oyun ‘Beyaz Yalanlar’, oyunun yazarı ise Film ve Drama Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ayşe Bayramoğlu’dur. Yapılan tercihler ve uygulama yöntemlerinin nedenlerinin anlaşılması için oyun önce objektif olarak incelenmiştir. Daha sonra ise, yazma süreci yazarın yaşadığı sorunları, çözüm aşamalarını, kısacası öznel deneyimini barındırdığı için daha kişisel bir bakış açısından anlatılmıştır. Dolayısıyla, yapılan çalışmanın analitik olarak çözümlenmiş bir belgeden çok, farkındalık içinde kaydı tutulmuş bir yazma deneyiminin raporu olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beyaz Yalanlar, Dramaturji, Süreç Analizi, Yazarlık Deneyimi.

ABSTRACT

THE WRITING PROCESS FOR THE SHORT PLAY ‘WHITE LIES’ WRITTEN BY AYŞE BAYRAMOĞLU

Bayramoğlu, Ayşe

MFA in Film and Drama

Supervisors: Gürsel Korat (Sağlamöz) – Çetin Sarıkartal

2009, 115 pages

The aim of this study is to analyze the preparation and writing phases of a play. The play *Beyaz Yalanlar* (White Lies) is written by Ayşe Bayramoğlu who has been studying in Film and Drama Master’s Program. To be able to understand the reason why this kind of play has been selected and written, first, various ways of playwriting have been objectively analyzed. Secondly, a detailed account of the writing process is presented from a rather personal perspective as it reflects the challenges, solutions and preferences during the process; shortly, it is based on personal experiences. Consequently, one should consider that this study presents a self-reflexive recording of a writing experience rather than being a document of an analytical study of a play.

Key Words: White Lies, Dramaturgy, The Process Analysis, Writing Experience

KARDEŞİME...

GİRİŞ

Bu çalışma bir ürünün ortaya çıkış sürecinin birinci ağız olan yaratıcısının kaleminden aşama aşama aktarılmasıdır. ‘Beyaz Yalanlar’ bu tez çalışması için tarafımdan yazılmış bir sahne metnidir. Bu çalışmanın iskeletini oluşturmaktadır. Çalışma bu iskeletin oluşum sürecini aktarır.

İlk bölümde ‘Beyaz Yalanlar’ adlı oyunun öyküsü özet olarak verilecek, ardından oyunun karakterleri ve oyunun zeminini oluşturan yarışma unsuru kaba hatlarıyla tanıtilerek okuyucunun oyun hakkında genel bir fikir edinmesi sağlanacaktır.

İkinci bölümde süreçler ele alınacaktır. İlk ele alınacak süreç yazım öncesi süreçtir. Bu süreçte ‘Beyaz Yalanlar’ adlı oyunun karakter odaklı mı yoksa öykü odaklı mı olacağı tercihinin nasıl yapıldığı ve bu tercih yapılırken başvuru kaynaklarından edinilen her iki türe ait bilgiler aktarılacaktır. İkinci ele alınacak olan yazım sürecinde ise ‘Beyaz Yalanlar’ adlı oyunun karakter isteklerine, bu isteklere ulaşmak için izledikleri yollara ve oyunun geneline dair yazarın kurduğu dramaturgiye değinilecektir.

Üçüncü bölümde tez jürisinin istediği düzeltmelerle oyunun nasıl bir hal aldığı aktarılmaktadır.

Sonuç bölümünde ise ‘Beyaz Yalanlar’ oyununun yazım öncesi ve sonrası tüm süreçlerinde edinilen deneyimler ve yazım sırasında yapılan tercihler üzerinden yapılan çıkarımlar paylaşılacaktır.

Bunların dışında ‘Beyaz Yalanlar’ oyununun düzeltmelerden önceki ve sonraki halleri ek olarak verilmiştir.

Bu çalışmanın bir sahne metninin oluşum aşamalarını tüm detaylarıyla anlatması ve yaratıcısının deneyimlerini aktarırken herhangi bir oto sansür uygulamadan tüm zihinsel sürecini aktarması açısından bu tarz üretim yapacak olan tüm kişilere yol göstermesini umuyorum.

1. BÖLÜM: TASLAK METİN ÜZERİNDEN GENEL OLARAK ‘BEYAZ YALANLAR’ OYUNU

1.1. OYUNUN HİKÂYESİ

1.Kadın kocasının ölümünden beri -bir yıldır- yalnız yaşayan, evden pek dışarı çıkmayan, hepi topu iki yıldır tanıdığı komşularıyla mecbur kalmadıkça iletişime geçmeyen, hayattayken olduğu gibi ölümünden sonra da kocası için yaşamaya devam eden 40 yaşında bir kadındır. Oyun *1.Kadın*'ın kocası *Salih*'in ölüm yıldönümüne denk gelen günde geçer. *1.Kadın* farkında bile değildir ama komşuları *2.Kadın* ve *Adam* sayesinde ‘Beyaz Yalanlar’ adlı bir yarışmanın her şeyden habersiz kurbanı durumundadır.

‘Beyaz Yalanlar’ yarışması yalan söylemek üzerine kuruludur. Yarışmaya başvuran yarışmacılar, yalan söyleyerek kandırmak istedikleri kurbanlarını kendileri önerirler. Kurbanlarını tanıdıkları kişiler arasından seçebilirler. Yarışmanın iki kuralı vardır; biri yalan söylemek, diğeri de kurbandan yarışmanın kurbanı olduğunu saklamak. Her iki yarışmacının da üzerinde gizli kamera vardır ve kurbanla yapılan görüşme bu kameralar tarafından kaydedilir. Bir de kurbanın karar anının görüntülenmesini sağlayacak gizli bir kamera vardır, o da ilk yarışmacıyla birlikte kurbanın evine sokulup uygun bir yere yerleştirilir. Programın sunucusu olan *Dış Ses* gerekli gördüğü her anda kulaklıklar yardımıyla yarışmacılara müdahale edebilmektedir.

2.Kadın ve *Adam* olarak adı geçen karakterler bu yarışmaya katılmak için tesadüfen aynı anda başvurmuş ve kurban olarak da iki yıldır tanıdıkları komşuları *1.Kadın*'ı seçmişlerdir. *1.Kadın* kocası *Salih*'i ölüm yıldönümünde helva ve kapuskayla anarken kapısı çalınır. Gelen ilk yarışmacı olan *2.Kadın*'dır. *1.Kadın* onu karşısında görünce şaşırır, çünkü *Salih* hayattayken de, o öldükten sonra da pek fazla komşuluk ilişkisi kurmamıştır. Ama kimseyi kıramadığından kendince yapmaya hazırlandığı anma törenini bir kenara bırakıp *2.Kadın*'ı içeri alır. Sıradan bir komşu ziyareti gibi görünen

bu ziyaretin ardında ne olduğundan habersizdir. *2.Kadın*'ın hiçbir ek çaba göstermesine gerek kalmadan konu *1.Kadın*'ın kocasından açılır. Bunda *Salih*'in ölüm yıldönümü olmasının yanı sıra *1.Kadın*'ın onu dilinden düşürmemesinin etkisi de büyüktür. Farkında olmadan *2.Kadın*'a evliliğiyle ve kocasıyla ilgili ipuçları vermeye başlar. *2.Kadın* uygun anı kollar ve *1.Kadın*'ı evlilik ve yalnızlık konularında sıkıştırmaya başlar. İsteği yası bir kenara bırakıp kendine yeni bir hayat kurmasıdır. Dört evlilik yaptığından bahseder, bunları anlatırken de *1.Kadın*'ın evliliğinin onun gözündeki yeriyle gerçekte yaşananın ne kadar farklı olduğu ortaya çıkar. *1.Kadın* evliliğini ve kocası *Salih*'i neredeyse tanrılaştırarak anlatmaktadır. Oysa *Salih* ona sandığı gibi değer vermemiş, bencilce kendi isteklerine uygun bir hayata mahkûm etmiştir. *2.Kadın* baskılı konuşmasının ardından son kozunu oynar, *1.Kadın*'a bir ayna verip kendini görmesini sağlar. *1.Kadın* telaşa kapılır, evliliğini ve kocasını daha da korumacı bir tavırla sahiplenir. Onun bu direnişi karşısında *2.Kadın* asıl niyetini ortaya koyar, içten içe kocasının onu beğendiğinden şüphelendiği için yarışmayı fırsat bilip onunla birlikte çapkınlığa çıkmayı ve ona bir sevgili bulmayı teklif eder, kendine yeni bir hayat kurmasını istemektedir. Onun bu teklifine karşılık *1.Kadın* düşüneceğini söyler. *2.Kadın* evden umutlu ayrılır.

Yarışma devam etmektedir. Bundan habersiz olan *1.Kadın* tam yalnız kalıp *2.Kadın*'ın sözlerini düşünmeye başlayacakken kapı çalınır. Diğer yarışmacı olan *Adam* vakit kaybetmeden içeri dalar. Girer girmez benimsediği 'gerilla' taktiğini uygulamaya başlayıp *1.Kadın*'a evlenme teklif eder. Tam onu iyice sersemletip kandırmak üzereyken *1.Kadın* onu sinirle geri püskürtür. Aralarında adeta bir soğuk savaş başlamıştır. *Adam* bu geri püskürtme karşısında kadınlara has bir kozu oynar: *gözyaşı*. *Adam*, yalanını söyler. Annesi ölmüştür. Böylece *1.Kadın*'ın dillendirmediği yarasını kanatmaya başlar. Ne kadar yalnız olduğundan bahseder. *1.Kadın*'ın doyuramadığı anaçlığı üzerinden bastırıp çaresizliğinden, acizliğinden dem vurur. *1.Kadın*, *Adam*'ın planladığı gibi yumuşamaya başlamıştır, ama sadece onun neden kendisiyle evlenmek istediğini anlamaya çalışmaktadır. Bunun için de sorular sorar. Ama bu sorular ona evliliği ve tanrılaştırdığı kocası hakkında bilmediği gerçekleri gösterecektir. Tanrının tahtı sarsılmış, *1.Kadın* yaralanmıştır. Bir karar verme zamanı geldiğini hisseder ve *Adam*'ı gönderir. Yalnız kaldığında yarışmanın sonucunu da etkileyecek olan karar

anını görürüz. Gözündeki, gönlündeki *Salih*'le bugün tanıdığı *Salih*'i karşılaştırır. Bunca zamandır içinden yaşadıklarını söze döker. Kararını verir ve gider. Yarışmanın finalinde yarışmacılar *1.Kadın*'ın kararını öğrenmek için eve girerler, ama ev boştur. *1.Kadın*'ın geceki iç döküşü izlenir, bıraktığı not okunur. Her iki yarışmacı da kazanamadıkları için üzgündür. Bu yarışma tarihinde ilk kez olmaktadır. Bu benzersiz durumu lehlerine çevirebilmek için yeniden yarışmak istediklerini söylerler. Onları dikkate bile almayan *Dış Ses* kapanış anonsunu yaparak yarışmayı bitirir. Jenerik müziği akıp giderken yalancılar yalanlarının içinde kaybolur.

1.2. OYUNUN KARAKTERLERİ

1.2.1. BİRİNCİ KADIN

Yarışmanın seçilen kurbanıdır. Kocasını bir yıl önce kaybetmiş, 40 yaşında bir kadındır. Kocasını öldüğünden beri hayatını dondurmuştur, kocasına âşık olduğu gibi kimseye âşık olamayacağını, kimsenin kocasının yerini dolduramayacağını düşünmektedir. Neredeyse ölmeyi beklediği söylenebilir, neredeyse. Zira bir an önce ölmek gibi bir beklentisi yoktur, bunun yanında hayattan da bir beklentisi yoktur. Ona göre insan, hayatı boyunca yalnız bir kez âşık olabilir, bir kez evlenmelidir o da âşık olduğu adamla. Kocasının ölümünden sonra evlenmek onun için ihanet demektir.

Kocasına hala âşıktır, onu çok özlemekte ve dilinden düşürmemektedir. Bir yıldır sanki o ölmemiş gibi yaşamış, evlilikleri zamanındaki düzenini hiç bozmamıştır. Hâlâ kocasının sevdiği yemekleri pişirip, belki saçlarını kocasının sevdiği gibi yapıp, belki de kocasının sevdiği gibi giyinmektedir. O güne kadar kendisi için hiçbir şey yapmamış, hep kocası için yaşamış, kendini kocasına, aşkına adamıştır. Adam ölünce aynı düzende devam etmiştir.

Pek arkadaşı yoktur. İnsanlardan çekinir, çevresindeki insanları da kırmamaya özen gösterir. Bir yanlış anlaşılma olduysa o anlatamamıştır. Yoksa karşı tarafın kendi kusurlarından dolayı anlamamış olması söz konusu bile değildir onun için. Kimseyi

kaybetmek istemez. Hatta ölen kocasını bile, bu yüzden hâlâ onun istediği gibi yaşamayı sürdürmektedir.

Önce *2.Kadın* sayesinde kendisiyle yüzleşir, sonra da *Adam* sayesinde kocasının sandığı gibi bir adam olmadığını, o şekilde kafasında yarattığını fark eder.

Böylece kocasının hayaletiyle yüzleşip içini döker ve çıkıp gider. Bir yarışmanın içinde olduğundan hiç haberdar değildir.

Temel isteği: Kocasını varmış gibi yaşamına devam etmek, düzenini korumak istiyor.

Onu tanımlayacak replikler: ‘Salih!’ ‘Öyle demek istemedim.’ ‘Anlatamadım.’

İç çatışmaları: Yalnızlık, aşka ihanet korkusu, annelik özlemi, yaşlılıkla yüzleşme, yalnızlıkla yüzleşme.

Anahtar kelimeler: Aşk, korku, yalan, yüzleşme, cesaret.

Değişim çizgisi: Oyunun başında kendini hiç düşünmeyen, her olaya Salih’in ne diyeceği üzerinden yorum yapan, pasif, aciz biriyken oyunun sonunda sadece kendisi için yaşamaya karar veren cesur bir kadına dönüşür.

1.2.2. İKİNCİ KADIN

Yarışmacı. 42 yaşında, evli, çocuğu yoktur. *1.Kadın*’ın komşusudur.

Yarışmaya kocası Oktay’ın *1.Kadın*’a ilgi duyduğundan şüphelendiği için katılmıştır. *1.Kadın*’ı kurban seçmesinin sebebi de budur. Onu kendine bir sevgili bulmaya ikna ederek yarışmayı kazanmayı amaçlar.

Rahat, şen şakrak, esprili bir kadını oynayarak *1.Kadın*’ı kandırmaya çalışacaktır. Anlattıklarının hepsi –yarışmanın kuralları gereği- yalandır, aslında o da aynı *1.Kadın* gibi kendini hiç düşünmeyen, varsa yoksa kocam diyen bir kadındır. Ama *1.Kadın*’ı kandırmak için patavatsız, rahat, cesur, sıkıntıya gelemeyen, sırtını her zaman bir erkeğe yaslayıp rahat etmeye çalışan bir kadın gibi davranır. *1.Kadın*’a da bunu

öğütler, onun neden hala ölen kocasının yasını tuttuğunu, neden yalnız olduğunu anlamıyormuş gibi yapar. Oysa kendisi de aynı *1.Kadın* gibidir.

Temel isteği: Yarışmayı kazanabilmek için *1.Kadın*'ı bir sevgili edinmeye, kendine yeni bir hayat kurmaya ikna etmek istiyor. Ama öncelikle kendini ikna etmek istiyor.

Onu tanımlayacak replikler: 'Hepsi aynı bunların!' 'Ömür geçiyor!' 'Kendin için bir şey yap!'

İç çatışmaları: Yalan, aşk, aşka olan inanç, cesaret.

Anahtar kelimeler: Cesaret, aşk, yalnızlık.

Değişim çizgisi: Oyunun başında *1.Kadın*'ı ikna edip yarışmayı kazanabilmek için gitgide artan bir ısrarcılık içindeyken, oyunun sonunda kıskançlığı ve kocasına olan düşkünlüğü ile zayıf karakteri ortaya çıkacaktır.

1.2.3. ADAM

Yarışmacı. 45 yaşında, bekâr. *1.Kadın*'ın komşusudur. Hayatta en çok sevdiği varlık annesidir. Yalnız yaşamaktadır.

Yarışmaya annesinin uzun süredir içten içe aradığı kadın olduğunu düşündüğü *1.Kadın*'la evlenmek istediği için katılmıştır. Para ödülü de önemlidir.

1.Kadın'ın yalnızlığına dokundurup onunla yakınlık kurmayı planlamıştır, bu sebeple yarışmada annesinin öldüğü yalanını söyleyecektir. Ama kendisi annesine çok düşkün, onsuz yapamayan, büyümemiş bir çocuktur.

İnatçı, telaşlı, pinpirikli biridir. Hedefe çabucak ulaşip annesine kendini ispatlamak istemektedir.

Temel isteği: *1.Kadın*'ı kandırıp yarışmayı kazanarak kendisini annesine ve kendisine ispatlamak istiyor.

Onu tanımlayacak replikler: 'Annem...' 'Çok yalnızım...'

İç çatışmaları: Yalan, özgüven, yetişkinlik durumu.

Anahtar kelimeler: Anne, ölüm, aşk, evlilik.

Değişim çizgisi: Oyunun başında kendinden emin, kararlı bir adamken oyunun sonunda bütün tedirginlikleri, ölüm korkusu ve acizliği –bir anneye muhtaç oluşu- ortaya çıkacaktır.

1.2.4. YARIŞMA

‘Beyaz Yalanlar’ yarışması iki yarışmacı ve bir kurbandan oluşur. Kurbanı yarışmacılar önerir, yalan söyleyerek kurbanı kandırmak zorundadırlar. Kurban kimin yalanına inanırsa o yarışmayı kazanır. Normal şartlarda biten yarışmanın sonunda kurbanı bunun bir yarışma olduğu anlatılır ve teselli ödülü verilir.

Oyunun başında kura çekilir, ona göre yarışmacıların içeri giriş sırası belirlenir. Yarışmacılar kurbanla aynı anda iletişime geçemez. Ama birbirlerinin diyaloglarını dinleyebilirler.

Yarışmacıların kulaklarında kulaklık vardır, sunucu onları bu kulaklık aracılığıyla gerektiğinde uyarır. Kurbanla yaşananların kaydedilmesi için de yine her iki yarışmacının üzerinde gizli kamera mevcuttur. Bu iki gizli kamera dışında ilk yarışmacıyla birlikte kurbanın evine yerleştirilen üçüncü gizli kamerayla da kurbanın yalnız kaldığında yaşadıkları yayına aktarılır.

2. BÖLÜM: YAZIM SÜRECİ VE DRAMATURGİ

2.1. TASLAK METNİN YAZIMI ÖNCESİ SÜREÇ

Oyun metnini yazmaya başlamadan önce karar vermem gereken bir konu vardı. Bu metin;

- *Karakter odaklı mı, yoksa*
- *Öykü odaklı mı olmalıydı?*

Bugüne kadar yazılmış bazı oyun metinlerine ve bir oyun metninin nasıl yazılabileceği üzerine yazılmış bazı kitaplara göz attım.

Turgut Özakman bir oyun için gerekli olan dramatik konuyu şöyle tanımlıyordu:

“Her dramada bir başkarakter bulunur; bir karşı- karakter ya da bir karşı-güç, bir sebeple başkarakterin düzenini sarsar, ya da bir isteğine ulaşmasını engeller. Drama boyunca çekişip çatışırlar. Sonunda ya karakter, ya karşı- güç üstün gelir.”¹

Aristoteles'in *Poetika*'sında ise bir oyun metninin –tragedya- olmazsa olmaz unsurlarının önem/öncelik sıralaması şöyleydi: *“Bütünlüğü içinde ele aldığımızda bir tragedyada, onu şöyle ya da böyle kılan altı öge vardır: Öykü, karakterler, sözel dışavurum, düşünce, gösteri ve şarkı düzeni.”²* Bu sıralamaya göre karakterler öyküden sonra gelmekteydi. Çünkü Aristoteles'e göre karakterler eylemin yardımcısıydı. Bu yüzden de *tragedya*'nın asıl amacı öyküydü. Aristoteles'in öykü diye tanımladığı unsurun olay örgüsü olduğunu anladığım derslerden sonra **Sevda Şener**'in de açıklamasıyla aslında bir oyunun öyküsüyle olay örgüsünün iki farklı unsur olduğu benim için netleşti:

¹ Özakman Turgut, “Oyun ve Senaryo Yazma Tekniği”, Bilgi Yayınevi, 2001 İstanbul, s. 17

² Aristoteles, “Poetika”, Çev: Samih Rifat, K Kitaplığı, 2003 İstanbul, s. 31

*“Oyunun öyküsü ile olay dizisini ayrı düşünmek gerekir. Oyunun konusu sahnedeki olaylarla başlar, gelişir ve sona ererek tamamlanır. Oyuna ilişkin öykü ise, olayı hazırlayan gerçekleri, oyunda ele alınmamış ayrıntıları, olay kurgusu dışında bırakılmış ek bilgiyi de kapsar.”*³

Aklım iyice karışmıştı. Okuduğum oyunlara bakıyordum; kimisinde karakterler olay örgüsünü sürüklüyor, karakter öyle biri olduğu için olaylar o şekilde yön buluyordu (Hamlet⁴, Tartuffe⁵), kimisinde ise olay örgüsü karakterleri yönlendiriyor, karakter yaşadığı olaylardan etkilenerek sürükleniyordu (Vanya Dayı⁶). Aristoteles mi haklıydı yoksa çağdaş oyun yazımı kuramcıları mı? Hamlet ya da Vanya Dayı’nın yanlış yazılmış metinler olduğunu kim söyleyebilirdi? Zihnimde oluşan bu sorulara çok benzer bir soruyu **Lajos Egri**’nin de sorduğunu görünce rahatladım. *Piyas Yazma Sanatı* adlı kitabında ‘Olaylar Örüntüsü Ya Da Karakter Hangisi?’ adlı bölümünde şöyle diyordu:

*“Uzun ve yorucu bir inceleme sonunda gelip de dayandığımız bu noktada, tutar da, bal insanoğluna yararlıdır, arının önemi ise ikinci plandadır, bu yüzden arının yarattığı ürünün yardımcıdır dersek, okuyucu hakkımızda ne düşünür acaba? Çiçeğin kokusu çiçekten, kuşun ötüşü kuştan önemlidir dersek, acaba hakkımızda siz ne düşünürsünüz?”*⁷

Lajos Egri, karakter ikinci plandadır, demenin haksızlık olacağını düşünüyordu. Ama karakter birinci plandadır, en önemli unsurdur, demek de haksızlık değil miydi? Günümüzde yazılan oyunlarda böyle bir ayırımın artık neredeyse söz konusu olmadığını söylemenin mümkün olduğunu fark ettim. Bugün yazılmış oyun metinlerinde keskin bir öncelik sırası yapılamadığını gördüm. Oyun metninin kendi

³ Şener Seveda, “Yaşamın Kırılma Noktasında Dram Sanatı”, Dost Kitabevi, 2001 Ankara, s. 18

⁴ Shakespeare William, “Hamlet”, Çev: Sabahattin Eyüboğlu, Remzi Kitabevi, 1998 İstanbul

⁵ Molière, “Tartuffe”, Çev: Mustafa Durak, Multilingual Yayınevi, 2001 İstanbul

⁶ Çehov Anton, “Bütün Oyunları 1”, Çev: Atıf Behramoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2002 İstanbul

⁷ Egri Lajos, “Piyas Yazma Sanatı Yaratıcı Yazma Dersleri”, Çev: Suat Taşer, Papirüs Yayınevi, 2004 İstanbul

içinde öykü ile karakterin önceliği sık sık yer değiştiriyor, bu iki unsur birlikte yol alıyor, birbirlerinin akışını değiştiriyor ve birlikte oyunu oluşturuyorlardı. Bu sebeplerle ben de oyunumu böyle bir dengede kurmaya karar verdim.

2.1.1.TASLAK METİN ÜZERİNDEN KARAKTER YARATIMI VE ÖYKÜNÜN OLUŞTURULMASI

Sıra karakterleri ve öyküyü yaratmaya gelmişti. Tez danışmanlarımla yaptığım hazırlık görüşmeleri süresince oyunun en fazla üç karakterden oluşmasına karar vermiştik. Benim aklımda da ne zamandır yazmayı tasarladığım bir kadın vardı. Bu kadın hayatını bir sebepten dondurmuş olmalıydı. Ne esin kaynağımı ne de böyle bir kadın tanıyıp tanımadığımı hatırlıyordum. Tek bildiğim hayatını dondurmuş olan bu kadını bir oyunda anlatmanın çok zor olduğuydu. Kadının içinde bulunduğu durumu anlatabilmek ve bu durumun etkilerini gösterebilmek için iki karakter daha kullanmalıydım. Bu iki karakter olay örgüsü içinde öyle bir yerde durmalıydı ki başkarakterimin değişiminde olay örgüsüyle birlikte rol oynayabilmeliydi. Bu noktada karakterleri yaratırken olay örgüsünü ve genel öyküyü eş zamanlı olarak yaratmam gerektiğini fark ettim.

Başkarakterime bir isim vermek yerine 1.Kadın demeyi tercih ettim. İsmimin bir önemi yoktu benim için, her kadın böyle olabilirdi ya da tasarlayacağım durumlar her kadının başına gelebilirdi. Daha sonra bu kadını tanımlamaya başladım. Evli olsun, iki yıldır aynı apartmanda oturuyor olsun, kendini kocasına adanmış olsun, kocası bir yıl önce ölmüş olsun, onun yokluğuna alışmamış ve bu yüzden de o varmış gibi yaşamaya devam etmiş olsun, kocası onun için her zaman çok önemli olmuş olsun. Bu tanımlamalar ilk etapta benim için yeterliydi. 1.Kadın'ın temel derdi, ana hatlarından da belli olduğu üzere eskisi gibi yaşamını sürdürmek olmalıydı.

Başkarakterimin ana hatlarını ve temel derdini kabaca belirledikten sonra sıra, önüne çıkacak olan diğer karakterleri tanımlamaya gelmişti. Başkarakterimin dul oluşunu kullanmaya karar verdim. Çünkü onun kendini hapsediği hayattan kurtulması için dulluğu kullanılabilir bir durumdu. Karşısına çıkaracağım ilk karakter onun

dulluğundan da varlığından da rahatsız olan başka bir kadındı. İki kadının çatışma noktaları benim için her zaman çekicidir. Ona da 2.Kadın adını verdim. 2.Kadın evliydi, kocasına âşıktı, 1.Kadın'la aynı apartmanda yaşıyordu, herhangi bir işte çalışmıyordu, dolayısıyla düşünce çok fazla zamanı vardı. Bu düşünme süreçlerinde kendi kendine kocasının 1.Kadın'a ilgi duyduğuna karar vermiş olması bu iki kadın için yeterli çatışma imkânı verecekti. 1.Kadın'ın dulluğu oyun için önemli bir faktör olarak pekişiyordu. 2.Kadın'ın temel derdi bu dulluğun onun için rahatsızlık verici etkisi üzerinden ortaya çıkmıştı, 1.Kadın'ı kendisi ve evliliği için bir tehlike olmaktan çıkarmalıydı.

Bu iki kadının durumlarını daha da netleştirecek ve olayların gidişatını etkileyecek olan son karakter ise bir erkek olmalıydı. Hem bakış açılarının çeşitlenmesi hem de öykünün akışının daha da renklenmesi için bu kararı verdim. Bu karakterime de Adam demeyi uygun buldum. Adam bekârdı, yalnız yaşıyordu, 1. Kadın'ın ve 2.Kadın'ın komşusuydu, 1.Kadın'ın kocasını tanıyordu, hatta onunla arkadaş bile olabilirdi, 1.Kadın'dan da hoşlanıyordu. Bu temel özellikleri Adam'ın derdini belli etmeye başlamıştı bile: 1.Kadın'ı kendisiyle evlenmeye ikna etmek istiyordu.

Karakterlerim kabaca ortaya çıkınca dul komşularını kendi çıkarları için yönlendirmeye çalışan iki komşunun hikâyesi olarak oyun genel hatlarıyla önümde belirlemeye başladı. Başkarakterim olan 1.Kadın ya komşularından birine inanacaktı ya da kendi tercihini yapacaktı. Buraya kadar her şey dramatik bir kurguda gerçekleşebilir gibi görünüyordu. Ama ben bu oyunu dramatik bir kurguda yazmak istemedim, izleyicinin 1.Kadın'ın komşuları tarafından kendi çıkarları için kullanılmak istenmesine, içinde bulunduğu duruma acımasını istemedim. Bu sebeple oyunu komedi türünde yazmaya karar verdim. İnsanların ancak acılarına gülmeye başladıkları zaman o acılardan ders çıkarabildiklerini düşünüyorum. Acıyı anlatırken aynı şekilde yaşamaya çalışmanın, başka bir deyişle kabuk bağlamış yarayı kanatmanın kimseye bir faydası yok bence, bu öğrenmeye de engel oluyor. Ders alıp yeni bir yol çizmek yerine acıyı kanıtıyoruz, böylece ezik ve pasif bireyler olarak yaşamlarımızı sürdürüyoruz. Bu oyunu izleyenlerin kendi hayatlarına dönüp bakması ve benzer durumlara rastlaması halinde 'Ben de artık bundan vazgeçeyim,' diyebilmesi için oyunun komedi olması şarttı.

Yarattığım karakterlerimi bir kenara koyup oyun için düşündüğüm kurgu üzerinde çalışmaya başladım. Öncelikle bu oyunun 1.Kadın'ın hikâyesini anlatırken bir yandan da alttan alta yalan, riya ve çıkar ilişkilerini irdelemesini istiyordum. Bunun için son yıllarda televizyon ekranlarında hemen her kanalda en az iki tane örneğine rastladığımız yarışma programlarının formatını kullanmaya karar verdim. Bu sayede hem bir eleştiri yapmış olacaktım hem de kurgusal olarak zaman kavramında bir oynama yaratabilecektim. Sahne üzerindeki olayların oluş zamanı ile bunların aktarım zamanının farkını da açıkça ortaya koyabilecektim. Bu reji için de elverişli bir durum oluşturabilecekti.

Reji demişken yine ayrıca bir paragraf açma gereği duyuyorum. Yazarken her ne kadar oyunları görerek değil de karakterleri duyarak yazmaya çalışsam da kimi yerlerde, oyunun kurgusunun da getirisiyle ister istemez rejeye yönelik önerilerde bulunmam gerekebilirdi. Bu yüzden bu önerileri ne kadar az tutarsam benim için o kadar iyi olacak, bu sayede yalnızca metnimi ve metnimin derdini en yalın ve en net şekilde aktarmaya odaklanabilecektim. Bu sayede yazar - yönetmen olmadığımndan metni sahneleyecek olan yönetmenin kendi özgürlük alanına müdahale etmemeyi başarabilecektim. Yine bu sayede aynı saygılı tutumun yönetimde de oluşmasını sağlayabilmeyi ve metnin her kelimesinin, içindeki her durumun asla bir tesadüf eseri değil aksine ciddi bir zihinsel sürecin sonucunda oluştuğunu unutmamasını ve mümkünse kâğıt üzerindeki metni azaltmaya ve çoğaltmaya gitmesini ya da en azından herhangi bir azaltmaya ve/veya çoğaltmaya ihtiyaç duymasını engellemeyi umuyordum.

Oyunun kurgusunu planlarken almam gereken önemli bir karar vardı. Oyunun aslında bir yarışmada geçtiğini oyunun başında mı söylemeliydim yoksa sürpriz olarak sona mı saklamalıydim? Sona saklanan sürprizlerin benim için ne ifade ettiğini düşündüm. İzleyici olarak bütün bir oyunu kendimi içine katarak, karakterleri benim yerimde ya da kendimi karakterlerin yerinde hissederek izledikten sonra finalde aslında hiç de izlediğim gibi olmadığını görmek; eğer bunun ipuçları verildiyse kendimi kandırılmış hissetmeme, eğer verilmediyse aptal gibi hissetmeme sebep oluyordu. Zaten izleyici olarak tiyatroya bilinçli bir şekilde geliyor ve elimizdeki broşürden oyun ve

karakterler hakkında ön bilgi alırken izleyiciden kendini bu oyuna kaptırmasını ve dış dünyayı unutmasını, gördüğü her şeye inanmasını istemek bana saçma geliyordu.

Bertolt Brecht de *Tiyatro İçin Küçük Organon*⁸ adlı yapıtında benzer bir sıkıntıdan söz ediyordu. Ona göre seyirci oyunu herhangi bir illüzyona maruz bırakılmadan, rol kişileriyle birebir duygudaşlık kurmadan, izlediği şeyin derdini duygusallaşarak kaçırmadan izleyebilmeliydi. Bunun için de ‘yadırgatma efekti’ adını verdiği yöntemler kullanıyordu. Bu yöntemler sayesinde illüzyonun kırılmasıyla izleyici sahnede izlediği duruma belli bir mesafeden bakabilecek ve gereken değerlendirmeyi yapıp kendisi için bir sonuca varabilecek, bir taraf olabilecekti. Ben de kendi oyunumda bu durumu sağlayabilmek için oyunun daha en başında izleyiciye her şeyi açık açık vermenin en doğrusu olacağına karar verdim.

Oyun 1.Kadın’ın komşularının bir yalan yarışmasına katılmalarını ve 1.Kadın’ı kandırıp hem kendi emellerine ulaşma hem de büyük ödülü kazanmaya çalışma serüvenlerini anlatacaktı. Ve izleyici bunun bir yarışma olduğunu en başından itibaren bilecekti.

Bu noktada bir tıkanıklık yaşadım. 1.Kadın böyle bir yarışmanın içine dâhil olmayı ister miydi? Elbette istemezdi, o kendi düzenini bozmadan yaşamını sürdürmek istiyordu yalnızca. Ne yarışma ne de komşularının endişeleri umurunda olmamalıydı, hatta bunların farkında bile olmayabilirdi. Böylece kendini hayatta böylesine soyutlamış olan 1.Kadın’ı biraz tehlikeye atmaya karar verdim. **Richard Schechner**’in deyiimiyle ona bir ‘karanlık oyun’⁹ oynanacaktı. Bu oyunun kurallarını yalnız izleyici ve diğer oyuncular bilecek ama tüm risk faktörleri 1.Kadın’a yansıtılmış olacaktı. 1.Kadın’ın olayların akışına müdahale etme imkânı yoktu, ama olayların nasıl sonuçlanacağını farkında olmadan o belirleyecekti.

⁸ Brecht Bertolt, “Tiyatro İçin Küçük Organon”, Çev: Ahmet Cemal, Mitos-Boyut Yayınları, 2005 İstanbul

⁹ Schechner *Karanlık Oyun*’u oyuncularının bir kısmının bir oyunun içinde olduğunu bilmediği; içinde fantezi, risk, şans, yaratıcılık ve hile barındıran ve cesaret isteyen oyun türü olarak tarif eder. (Schechner Richard, “Performance Studies An İntroduction”, Routledge Press, 2006 New York, s.119)

Oyunda ilk Dış Ses duyulmalıydı. Onun anlatıcı olarak da görev yapabilecek esneklikte bir karakter olması gerekiyordu. Metin içinde kendisini yalnızca ses olarak tanımlasam da sahne üzerinde bir karakter olarak da yorumlanabilecek şekilde yazmaya gayret ettim. Bunu yaparken yönetmene kendi sınırlarım içinden bir öneride bulunmuş olabileceğimi sonradan fark ettim, ama bu öneri durumu beni rahatsız etmedi. Olanaklı metnin başarılı metin olduğunu öğrenmişim, bu yüzden kotarabildiğim kadar olanaklı bir metin yazmalıydım.

Dış Ses gerekli tanıtımı/anlatımı ve açılışı yaptıktan sonra sahneye girecek kişileri de bir anlamda kendisi sunmalıydı. Oyun içindeki en büyük yadırgatma unsuru Dış Ses olmalıydı. Bu yüzden de yarışmacıların kurbanla olan sahnelerinde yarışmaya müdahale etmeli, gerektiğinde baskı unsuru oluşturabilmeli, belki tanrı görevi üstlenmeliydi. Çünkü oyuna zemin oluşturan yarışma programının tüm akışını o yönetiyordu. Onun amacı yarışma programını izlenme oranı yüksek bir hale getirmek bunun için de ortalığı kızıştırmak olmalıydı. Peki bunu nasıl yapacaktı? Ortada 1.Kadın'a oynanan karanlık bir oyun olduğunu unutmamalıydım. Olup biten ya da olacak olan her şeyi herkes biliyordu; izleyici de, Dış Ses de, yarışmacılar da... O her şeyden habersizdi. O zaman Dış Ses'ten de habersiz olmalıydı. Dış Ses'i yarışmacılar ve izleyiciler duymalıydı. Böylece Dış Ses'in yarışmacılarla birer gizli kulaklık yardımıyla iletişime geçmesini sağladım. Peki bu durum saçma olmayacak mıydı? Dış Ses'in uyarılarını yalnızca yarışmacılar duyarsa izleyici duyamayacaktı. Bu sıkıntı doğduğunda aklıma iki fikir geldi. Biri Dış Ses'in devreye girdiği her anda sahnedeki oyunun donmasıydı. Ama bu benim için bir rejî önerisiydi. Diğerî ise Dış Ses'i herkes duyarken 1.Kadın'ın duymamasıydı, bu durumda dramaturjik olarak 1.Kadın'ın kendini dışarıdan gelecek her türlü müdahaleye nasıl kapattığı okunabilecekti. Rejî önerisindenense bu fikir beni daha çok heyecanlandırmıştı. Tercihim bu yönde oldu. 1.Kadın'ın etrafında olup bitenden haberdar olması ve görmezden duymazdan geldiği faktörlerce değişik yönlere çekilmeye çalışılması onun yaşamının trajik boyutunu gözler önüne çok daha net bir şekilde sererebilecek, üstelik de bunu komedi unsurlarını gönül rahatlığıyla kullanarak yapabilecektim.

Yarışmacıların 1.Kadın'ın evine gelip onunla konuştuğu bölümlerde onun alanına müdahale etmeleri, kendi amaçları doğrultusunda olabildiğince sertleşmeleri ve ona görmezden geldiği gerçekleri acımasızca anlatabilmeleri gerekmekteydi. Oyun kendi içinde kendine has bir şiddet de içermeliydi. Baskı unsurlarının yaygınlığını görmeliydik. Dış Ses yarışmacılara baskı yaparken yarışmacılar da 1.Kadın'a baskı yapmalıydı. 1.Kadın üzerindeki baskıdan bunalıp baskı yapacak birini aradığında ise önüne ölmüş kocasından başka kimse çıkmamalıydı. Ancak bu durumda kendi için en doğru kararı verebilirdi.

Sıra oyunun finaline gelmişti. Çifte final olmasını istiyordum. Çünkü benim için sahnede iki oyun oynanıyordu. İç oyun olan 1.Kadın'ın iki komşusu tarafından ziyaret edilmesi ve dış oyun olan Beyaz Yalanlar yarışması. Bu iki oyun birbirini etkilemekteydi. Daha en başında 1.Kadın'ın kendisine yeni bir hayat kurmayı seçmesi konusunda karar vermiştim. O yüzden dışarıdaki oyunun finali de buna uygun olmalıydı. 1.Kadın'ın yani içerideki oyunun finalinde kadının gitmeyi seçtiğini anlattığı sahneyi kadının yalnızca sesiyle vermeyi uygun buldum. Oyunu tamamladığımda fikrini almak için okuttuğum arkadaşlarımdan yalnızca oyuncu olanlar bunu sorguladı. Sanırım bu trajik sahneyi oynamak onlara daha çok keyif verecekti. Bunun bir oyuncu bencilliği olduğunu düşündüm. Ama bir yandan bu bir sahne metniydi ve en trajik sahnenin yalnızca ses olarak duyulması bir eksiklik yaratabilirdi; dahası, oyunu zayıf gösterebilirdi. O sahnenin uzunluğu da beni düşündüren başka bir konuydu. Bir sayfalık, neredeyse ajitasyon içeren bir tirat vardı önümde. Sonunda şu kararı verdim: Tiradın 1.Kadın için en önemli olduğunu düşündüğüm cümlesini oyunla aktaracaktım:

'Salih, bana artık müsaade!'

Bu cümlenin söylenebilmesi için tüm tiradın özümsemesi gerekiyordu. Artık tiradın geri kalanı yalnızca ses olabilirdi. Bu sayede hem oyuncunun oynama hevesini kırmamış hem de tiradın ve oyunun o anının etkisini azaltmamış olduğumu düşünüyorum.

Bu arada yarışmacılara da bir oyun oynanmış olacaktı. Kendilerini bir an 1.Kadın'ın yerinde hissedeceklerdi. Oyunun çoktan bittiğini bilmeyen yalnızca onlardı.

Yarışma da sonlanmalıydı. Yarışmacıların kaybettiklerini öğrendikleri andaki tepkileri ve yeniden yarışmak istemeleri, hatta akıllarına hemen yeni bir kurbanın gelmesi bu düzenin devam edeceğinin göstergesi olmalıydı.

Oyunun açılışında olduğu gibi kapanışında da son söz Dış Ses'in olmalıydı. Anlatıcı olarak, yarışmanın sunucusu olarak ya da adı konulmayan tanrı olarak, ama Dış Ses oyunu bitirmeliydi.

2.2. YAZIM SÜRECİ

2.2.1.KARAKTERLER VE İSTEKLERİ

Oyunun ana karakteri diyebileceğim 1.Kadın kocası varmış gibi yaşamına devam etmek, düzenini korumak istiyor. Bunun için de kendince katı kurallar koymuş, bunları uyguluyor. Kocasının dilinden hiç düşürmüyor, onun doğrularını kendi doğruları yapmış, şiddetle savunuyor. İnancını yitirmemek için savunmasını hırçınlaştırıyor.

Yan karakterlerden 2.Kadın'ın görünen isteği yarışmayı kazanmak. Ama oyun ilerledikçe onun aslında tek derdinin 1.Kadın'a bir sevgili bulup onu evliliği için bir tehdit unsuru olmaktan kurtarmak istiyor. Ya da şöyle demek daha doğru olabilir; evliliğini korumak için 1.Kadın'dan kurtulmak istiyor. Ama 1.Kadın'ın gitmesi işine gelmez, çünkü her zaman geri gelme ihtimali var. Ama onun birine yeniden âşık olması demek kendi evliliği için bir risk faktörünün ortadan kalkması demek. Oyunun sonunda görüleceği üzere 2.Kadın'ın aklındaki birden fazla risk faktörü var.

Diğer yan karakter olan Adam ise tıpkı 2.Kadın gibi görünürde yarışmayı kazanmak istiyor. Ama asıl derdi âşık olduğu 1.Kadın'ı kendisiyle evlenmeye ikna edip annesine kendini kanıtlamak. Bunu yaparken de agresif yöntemler uyguluyor. Pasif karakterini gizlemek ve güçlü görünmek, erkekliğini ispat etmek istiyor.

2.2.2. TASLAK METİN ÜZERİNDEN YAZAR DRAMATURGİSİ

Oyun bir akşamüzeri, güneş batmaktayken başlar. Günün bu vaktini kullanmamın sebebi akşamın yavaş yavaş bastırmasıyla belli belirsiz bir gerilim ortamı yaratabilmek, havanın belli etmeden ağır ağır kararmasıyla *1.Kadın*'ın da hayatının yavaş yavaş değişmesini eş zamanlı olarak verebilmektir. Bunun yanı sıra izleyiciyi rahatlatmak ve tanıdık bir ortamda, bildik bir olaya şahit olacağı hissini uyandırmaya çalışmak da görünmeyen sebebim olarak belirtilebilir.

Oyun *1.Kadın*'ın kocasının ölüm yıldönümünde kendince hazırladığı küçük anma töreninin dekorunda açılır. İzleyicinin bu tanıdık ev dekoruna görür görmez ısınmasını, ama bildik bir durumun başlamasını beklerken aniden duyduğu jenerik müziğiyle beklentisinin kırılmasını tasarladım. Bu duyduğu şey nedir? Burası neresidir? Bütün algıları karışmalı, o andan itibaren başına gelebilecek her şeye karşı tetikte bir izleme haline geçmelidir.

Jenerik müziği biterken bir *Dış Ses* duyulur ve anlatmaya başlar. Bu anlatım yardımıyla izleyicinin algıları iyice karışmalıdır. Bu sayede izleyeceklerine kendini kaptırmaması gerektiğini hissedecek ve oyun boyunca uyanık olacaktır.

Sahnedeki eylemlerin oluş zamanı izleyicinin sandığı zaman değildir, her şey onun önünde olup bitmez, her şey çoktan olup bitmiştir. Şimdi izlenecekler *Beyaz Yalanlar* adlı yarışmanın bu bölümünde yaşananlardır, işin içine belki kurgu girmiş bazı yaşananlar izleyiciden saklanmıştır. Bu noktada biraz durup kâğıt üzerindeki kurgumla sahnede gerçekleşmesi muhtemel kurgular hakkında kendimce önemli bulduğum bir noktaya açıklık getirmeliyim. Oyun boyunca mümkün olduğunca az parantez içi kullanmayı tercih ettim. Bu sayede herhangi bir rejî ya da oyunculuk önerisinde bulunmadan aktarmak istediğimi aktarabilmeyi denedim. Bunu denerken de rejî ve oyunculuk için oldukça elverişli bir metin yaratmaya çalıştım. Yukarıda '*yarışmanın bu bölümünde yaşananlar*' derken bu yüzden belki de bir kısmının kurgu marifetiyle izleyiciden saklandığını yazma gereği duydum.

Dış Ses Yarışmayı ilk kez izleyenler için kısaca anlattıktan sonra zaman geriye sarılır ve yarışma başlar.

Sahneye ilk giren, oyunun açılışında oluşan beklentinin –dekor olarak karşılaştığımız evin sahibesi- öznesi *1.Kadın*'dır. *1.Kadın* elinde bir tabak kapuska ve bir tabak un helvasıyla sahneye girer. Bu kocasının ölüm yıldönümü için hazırladığı küçük törenidir. Kapuska kocasının en sevdiği yemek, helva ise ölünün ardından kavrulması gelenek olmuş bir tatlıdır. Bu iki yemek tercihi sayesinde *1.Kadın*'ın geleneklere bağlı olduğu kadar kocasına da bağlı olduğunun anlaşılacaktır.

Konuşmaya başlamadan önce bir şarkı söyler: '*Gündüzüm Seninle Gecem Seninle*'¹⁰. Şarkının sözlerinden kadının senelerdir aynı adamı sevdiği ve bu adam yüzünden ömrünü heba ettiğini düşündüğü hissedilir, ama bu açık değildir. Zira oyunun akışı içinde bu açık olmama durumunun izleyicinin zihninde olduğu kadar *1.Kadın*'ın da zihninde olduğunun anlaşılmasına çalıştım.

Şarkıdan sonra *1.Kadın* kendi kendine konuşmaya başlar. Daha doğrusu izleyici onun kendi kendine konuştuğunu sanacaktır. Bir bakıma bu doğrudur da, ama izleyen için doğrudur. *1.Kadın* kendi kendine değil ölen kocası *Salih*'le konuşmaktadır. Belki de kendisi *Salih*'i görmektedir, kim bilir. Ölümünün üzerinden bir yıl geçmiş olmasına rağmen hala yokluğuna alışmadığını, hala o sağlamış gibi yaşamını sürdürdüğünü anlatır. Bu sayede *1.Kadın*'ı ve kocası *Salih*'le olan ilişkisi, *Salih*'e verdiği değer, ona yüklediği anlam ve hatta genel olarak taşıdığı istek de ortaya çıkmış olur.

İzleyicinin tam da *1.Kadın*'la özdeşim kurmaya başladığı noktada oyuna *2.Kadın* ve *Dış Ses* sesleriyle *dâhil* olurlar. Bu sayede izleyici *1.Kadın*'ı tanıırken yaşadığı belli belirsiz rahatlama hissini kaybedecek ve yeniden tetikte izleme haline dönecektir.

2.Kadın'ın *Dış Ses*'le olan diyalogundan sabırsızlandığı fark edilir. *Dış Ses* onu kontrol edip yönlendirirken sabırsızlığı iyice artar. Bu onun karakteri hakkında da ilk ipucunu verir.

¹⁰ Makam: Nihavent, Bestekâr: Suat Sayın, Türk Sanat Müziği Eseri.

2.Kadın neredeyse *Dış Ses*'in elinden kurtulup kapıyı çalar. Kapıyı açan *1.Kadın* karşısında onu görünce şaşırır. Birkaç replik sonra bu şaşkınlığının sebebi ortaya çıkacaktır. *2.Kadın* onun evine taşındığı günden beri hiç gelmemiştir. *1.Kadın* bu cümleyi kurar kurmaz pişman olur, çünkü o kimseyi kırmak istemeyen her zaman suçu kendinde arayan bir kadındır. Durumu telafi etmek için kendisinin de bu iki yıllık süre zarfında *2.Kadın*'ın evine hiç gitmediğini söyler. Bu cümlesinin de yeterli olmayacağını düşünerek hemen ardından komşusuna ikram yapmaya çalışır. Ama ikram işe yaramaz, çünkü *2.Kadın* görünüşe göre kapuska sevmemektedir.

1.Kadın'ın kocası *Salih*'i dilinden düşürmemesi sebebiyle konu kolaylıkla *2.Kadın*'ın isteği doğrultusunda ilerlemeye başlar. Kapuskayla başlayan sohbet *1.Kadın*'ın o günün kocasının ölüm yıldönümü olduğunu söylemesiyle rayına oturur. Ve ilk *Dış Ses* müdahalesi de gelir, bu müdahale hem seyircinin hem de *2.Kadın*'ın dikkatini çekmek için yapılmıştır. Kapuska yemeyen *2.Kadın* diğer ikram olan helvayı da almazsa bu anma durumuna saygısızlık edeceğini düşünerek helva ikramını kabul eder. *1.Kadın*'ın helva için tabak getirmeye gitmesi üzerine *2.Kadın* iştahla kapuskayı kâşıklamaya başlar. Az önce reddetmiştir, hiç sevmediğini, kokusundan rahatsız olduğunu söylemiştir ama bunların hepsi yarışmanın kuralları gereği söylenmesi gereken yalanlardır. *2.Kadın*'ın kapuskayı kaşıklamasıyla izleyici yarışmayı da *2.Kadın*'ı da daha iyi anlamaya başlayacaktır. *Dış Ses*'in sorularıyla *Salih*'in ölüm yıldönümünün *2.Kadın*'a sürpriz olmadığını anlarız, o her şeyi ayarlamıştır. İşini şansa bırakmayan biri olduğu bu sayede görülecektir. Zaten *Dış Ses* de onun kurnazlığına vurgu yaparak bu algıyı pekiştirir. Ama *Dış Ses*'in görevi yalnızca durumları pekiştirmek değildir. Aynı zamanda ortamdaki gerilimi en üst düzeyde tutmaya ve yarışmacılar üzerinde ciddi bir baskı unsuru oluşturmaya yardım edecek en önemli kişidir. Bu özelliklerinden dolayı *2.Kadın*'ın tepkisini ölçmek için *Salih*'in ruhunun o evde olabileceğinden bahseder ve beklediği sonuca ulaşır. *2.Kadın* korkmuştur, ama gururu yüzünden bunu itiraf edemez. Yarışmayı kaybetmeye de hiç niyeti yoktur, *Dış Ses*'in 'Tamam mı? Devam mı?' sorusuna 'Devam!' diye cevap verir. O sırada *1.Kadın* geri gelir. Sohbet kaldıkları yerden devam ederler. Ama artık *2.Kadın* daha hırslıdır. Helvaya olan beğenisini abartarak *1.Kadın*'ın gururunu okşar, güvenini kazanmaya çalışır. Uygun anın geldiğini hissettiğinde konuya girer. Ama konuya aniden girişi

1.Kadın'ı ürkütmüştür. Bu durum üzerinde kaygı yaratsın diye *Dış Ses* onu ürküttüğünü söyler. *2.Kadın* *1.Kadın*'ı geri kazanmalıdır. Bunun için kendini anlatmaya başlar. Başından dört evlilik geçmiştir. *1.Kadın* bunu bilmediğini söyleyince fırsattan istifade eve kapanmasını kötülelemeye başlar. Ama *1.Kadın* bütün saflığıyla eve kapanmasının sebebinin *Salih*'in hala o evde olduğunu hissetmesi olduğunu söyler. Bu sayede *2.Kadın*'ın az önceki korkusu yeniden ortaya çıkar. *Dış Ses* devreye girip yarışmaya devam edip etmeyeceğini sorar, bu arada *1.Kadın* da onun korktuğunu anlayıp sakinleştirmeye çalışmaktadır. *2.Kadın* o gerginlikle kulaklığından duyduğu *Dış Ses*'e sesli cevap verir. *1.Kadın* şaşırır ama *2.Kadın* durumu çabuk toparlar. Bu sayede yarışmayı ne kadar kazanmak istediğinin de altı çizilmiş olur.

Konu yine *1.Kadın*'ın sayesinde onun istediği yere gelir. Böylece izleyici *1.Kadın*'ın yavaş yavaş *2.Kadın*'a güven duymaya başladığını anlar. Ama bu güven hali *2.Kadın*'a dil sürçmeleri yaşatır, üçü de umurunda değil diyeceğine dördünün de umurunda olmadığını söyler. Onu dikkatle dinleyen *1.Kadın* onun da şimdiki kocasının öldüğünü sanıp sorar. Bu soru *2.Kadın*'ın alt isteğinin ortaya çıkmasına neden olur. *2.Kadın* kocasını kıskanmaktadır, *1.Kadın*'ın kocasının ilgisini çektiğini düşünmekte, bu yüzden de ondan kurtulmanın yollarını aramaktadır. Bu isteğinin ortaya çıkmasıyla az önceki sıcak, samimi kadın yerini ani bir geçişle kıskanç, saldırgan bir kadına bırakır. Onun bu ani değişimi *1.Kadın*'ın geri çekilmesine, hatta bu kez onun güven kazanma çabasına girmesine yol açar. Bu çaba *2.Kadın*'ın üslubunun iyice sertleşmesine ve *1.Kadın*'ın hiç beklemediği bir şekilde ölüleri bile kıracak bir laf etmesine sebep olur: '*Benimkilerin de, Salih'in de canı cehennem!*'. Bu laf üzerine *Salih*'in kırılacağını düşünen *1.Kadın* onunla konuşmaya başlar. Bu sayede izleyici de onun kocasına olan bağlılığının saplantısal boyutta olduğunu anlayacaktır. *1.Kadın*'ın içinde bulunduğu ruh halini ilk kez bu denli net gören *2.Kadın* alt isteğini bu sayede bastırmayı başarır, ana isteğine yönelir ve onu bu durumdan kurtaracağını söyler. Ama onun bu kurtarma çabası *1.Kadın*'ı tedirgin etmiştir. Tedirginliği gidermek için *2.Kadın* kendisinin de ona benzediğini, hatta aynı şeyleri bütün evliliklerinden sonra yaşadığını söyler. *1.Kadın* onun dört kez evlendiğine inanmamaktadır. Aslında tam olarak inanmadığı söylenemez, sadece kendi bakış açısının dışında olduğundan mantıksız bulmaktadır. Ama onun bu tepkisi *2.Kadın*'ın telaşlanmasına sebep olur, yalanının ortaya çıktığını düşünerek

yeniden *1.Kadın*'ı ikna çabası içine girer. Ama bu çabanın onu zor duruma sokacağından habersizdir. O anlattıkça *1.Kadın* daha fazla detay öğrenmek ister. *2.Kadın*'ın böyle bir hazırlığı yoktur, soruları geçiştirmeye çalışsa da başarılı olamaz. Soruların ardı arkası kesilmez. *2.Kadın* bu durumdan ancak soruları karşı tarafa yönelterek kurtulabileceğini fark eder ve bu kez kendisi soru sormaya başlar. Bu sayede *1.Kadın*'ı iyice hassaslaştırıp kıvama getirmeyi planlamaktadır. Ama hassaslık konusunda ipin ucu kaçınca *1.Kadın* ağlamaya başlar. Bu tam da *2.Kadın*'ın beklediği fırsattır, onu anladığını gerekeni yapacağını söyler. Ama bu söz *1.Kadın*'ı ürkütür, konuyu değiştirmek için yine *2.Kadın*'a soru sormaya başlar. *2.Kadın* için yine gerilimli dakikalar başlamıştır, *1.Kadın* geriye kalan iki evliliğinin de detaylarını bilmek istemektedir. Aslında onlarla ilgilendiği de pek yoktur ya maksat konunun kendisinden uzaklaşmasıdır. Bu amaçla sorar da sorar. Sorularıyla *2.Kadın*'ı bunaltır. Öyle bunaltır ki *2.Kadın* bir yerde kendi söylediği yalana kendi şaşırır: '*Ben de ne uğursuz kadınmışım, her evlendiğim ölüyor!*' der. Konuyu çabucak kapatmak için fazla detay vermeden toparlar ve hemen *1.Kadın*'a da kendisi gibi yapmasını öğütler, kendine bir sevgili bulursa rahat edecektir. Ama *1.Kadın* bu konuda çok hassastır, hayatına yeni birini sokmanın *Salih*'e ihanet olduğunu düşünmektedir. Bu düşünce *2.Kadın*'ı sinirlendirir, onun bu tutumu kendi isteklerine hiç uymamaktadır, o sinirle yarışma formatına hiç uymayan bir laf eder: '*İyi bok yiyeceksin!*'. Hemen *Dış Ses* devreye girer, onun devreye girişiyle hatasını anlayan *2.Kadın* yarışmadan atılmak korkusuyla hızla konuyu değiştirir, farklı bir üslupla da olsa yine *1.Kadın*'a baskı yapmayı sürdürür. Onun ağzından duydukları eline verilmiş iyi kozlardır, bunları kullanmaktan hiç çekinmez, yarışmayı kazanmak ve hatta alt isteğine ulaşabilmek için her yol mubahtır ona göre. *1.Kadın*'a *Salih*'i kötülemeye başlar, onun iyi birer miras gözüyle baktığı öğütlerinin bencillikten başka bir şey olmadığını söyler. *1.Kadın* buna karşı çıkar, bu tam da *2.Kadın*'ın istediği şeydir, onu konuşturmaya başlar. O konuştuğunda kendisinin nasıl da haklı olduğunu söyleyip durur. Hatta *1.Kadın* *Salih*'in uzaktan seven biri olduğunu söyleyince fırsat bu fırsat deyip kendi kocasıyla nasıl da sıcak bir ilişkisi olduğunu ballandıra ballandıra anlatır. *1.Kadın* kendini iyice ezik hissetmektedir, konu kapansın diye onun bu nispet yapan tavırlarını geçiştirir. Beklediği tepkiyi alamayan *2.Kadın* saldırısını sürdürüp 'belden aşağı vurmaya' başlar. *Dış Ses* yine devreye girer ve hassas konulara girmeye başladığı konusunda onu uyarır. *1.Kadın* yine kaçmak için

bir bahane bulmaya çalışır. Ama *2.Kadın* bu kez karardır, sorusuna cevap alabilmek için saldırıyı sürdürür. *1.Kadın* bunalmıştır, bu saldırıyı püskürtmelidir, aynı soruları o da *2.Kadın*'a yöneltir. *1.Kadın* bir yarışmanın, istekleri olan hırslı yarışmacıların kurbanı olduğundan habersiz üzerine neden bu kadar geldiğini anlamadığı komşusunu kırmadan alt etmeye çalışmaktadır, ama başarılı olamaz. Tahterevallinin üzerinde birbirlerini en uzun süre yukarıda tutmaya çalışan çocuklar gibi hırsla geçen bu soru cevap bölümünden başarıyla sıyrılan *2.Kadın* olur. Çünkü hazırlıklıdır, cebinde bir sürü taktikle gelmiştir. Yaşını sorduğu *1.Kadın*'a bir ayna verip kendini görmesini sağlar. *1.Kadın* yaşlandığını görür. Onun da bu durumunu kabullendiğini gören *2.Kadın* boşu boşuna kocasının yasını tutmamasını söyler. *1.Kadın* etkilenmiştir. Onun etkilendiğini gören *2.Kadın* teklifini yapar, ona birini bulmayı önerir. *1.Kadın*'ın dayanacak gücü kalmamıştır, daha zayıf bir savunmayla karşılık vermeye başlar, ama hala inatçıdır, hala *Salih*'ten başka laf çıkmamaktadır ağzından. Gardı düşmesine rağmen hala aynı söylemi sürdürmesi *2.Kadın*'ı iyice sinirlendirir, en sert çıkışını yapar. Bu sert çıkışın altını *Dış Ses* de çizer. Bu sert çıkışın üzerine *1.Kadın* beklenmedik bir hareketle duvardaki düğün fotoğrafını yerinden indirir. Bu hareket izleyicide de *2.Kadın*'da da inadından vazgeçtiği izlenimini uyandıracaktır. Ama *1.Kadın* inadından vazgeçmiş değildir, sadece *Salih*'le konuşmak istemektedir. *2.Kadın* bu kez taktik değiştirir, tavrını iyice yumuşatır, adeta *1.Kadın*'ın en iyi arkadaşymış gibi onun bu isteğini anlayışla karşılar, ertesi gün için birlikte yapmak istediklerini sayar. Ama *1.Kadın* çapkınlık yapma ihtimali ortaya çıktığında bundan rahatsız olur. Ölen birine bu kadar bağlı kalmanın mantıksız olduğunu düşünen, bunun altında başka bir sebep arayan *2.Kadın* ondan gerçeği duymak istemektedir. Aklında kimin olduğunu sorar, içten içe kendi kocasının adını söylemesini beklemekte ama bunu duymayı da hiç istememektedir. O bu karışık ruh hali içindeyken *1.Kadın* yine aklındaki tek kişinin *Salih* olduğunu söyler. *2.Kadın* onun bitkin haline acır, daha fazla üzerine gitmez. Ne tam olarak söylediğine inanmıştır ne tamamen yalan söylediğini düşünür. Kafası karışmıştır, ama isteğini yinelemekten de geri durmaz. *1.Kadın* istemediğini söylese de o ertesi sabah uğrayacağını söyleyerek en yumuşak, en dost haliyle evden ayrılır.

Dış Ses hemen bir durum değerlendirmesi yapmak için zamanı durdurur. *2.Kadın*, *1.Kadın*'ın kocasına olan bağlılığına şaşırmıştır ama kendisine inandığını

düşünmektedir. Onun bu kendinden emin tavrı diğer yarışmacı olan *Adam*'ın kendini tutamayıp konuşmaya dâhil olmasına sebep olur.

Adam çok hırslıdır, bir an önce içeri girip yarışmaya başlamak için sabırsızlanmaktadır. Ama *Dış Ses* ona engel olur, içeride yalnız kalan *1.Kadın*'ın ne yaptığına bakmak için zamanı yeniden işler hale getirir.

1.Kadın yalnız başında kaldığından beri *Salih*'le konuşmaktadır. Konuşmanın gidişatından onun *2.Kadın*'a inandığı düşünülmelidir ama o konuşmanın sonunda bu düşünceyi yıkıp yine kocasına sadık kalacağını, eski hayatını yaşamaya devam edeceğini söyleyecektir. Bunun üzerine *2.Kadın* hayal kırıklığına uğrar. *Adam* bunu fırsat bilip bir an önce içeri girmek için gerekli kontrollerini yaptırır ve kapıyı çalar. *1.Kadın* kocasıyla konuşma halini bozmak istemez, ama kapı ısrarla çalınınca mecburen kalkıp açar. Karşısında kız istemek için gelmiş olan *Adam* durmaktadır.

Adam *1.Kadın*'a hiç söz hakkı tanımadan paldır küldür lafa girer. İlk cümlesiyle onu serseme çevirir: '*Allah'ın emri peygamberin kavliyle sizinle evlenmeye karar verdim!*'. *1.Kadın* yanlış gelmiş olabileceği gibi bir yorum yapar ama *Adam* yanlış gelmediğini söyleyip hızlıca konuşmaya devam eder. Ama *1.Kadın*'ı olabildiğince çabuk sersemletip evlenme teklifini kabul etmesini sağlamaktır. Aslında evlenme teklif de etmez, onunla evlenmeye karar verdiğini söyler, bir nevi bilgilendirme yapmaktadır. *1.Kadın*'dan ailesine bahsettiğini, düğün planlarını, eve yerleşeceğini anlatırken *1.Kadın* o evin kocasıyla onun olduğunu söyleyebilecek bir boşluk yakalar. Ama *Adam* buna da hazırlıklıdır, kocasını tanıdığını, iyi tavlama oynadığını söyleyerek kadının kocası üzerinden güvenini kazanmaya çalışır. *1.Kadın* işte bu noktada patlar, sabrının sonuna gelmiştir. Aslında gösterdiği sabır da değildir, saygılı ve anlayışlı olmaya çalışmaktadır. Ömrü boyunca kimseyi kırmamaya gayret etmiştir, yine aynı yolda yürümeyi sürdürür. Ama *Adam* karşısında ilk kez çileden çıkar. Bu çileden çıkışında az önce evini terk eden *2.Kadın*'ın da etkisi büyüktür tabii. Henüz onunla konuştuklarından sıyrılamamışken bir de üzerine *Adam* gelmiştir. Kendini tutamaz ve *Adam*'a bağırır. Ama *Adam* buna da hazırlıklıdır, bağırarak kadınlarla anlaşamadığını söyler. Durumun gitgide saçma bir hal alıyor oluşu *1.Kadın*'ın aklına bunun bir şaka olabileceğini getirir. Bunların birer şaka olabileceği görüşü *Adam*'ı

sinirlendirir, evliliğin şakaya gelmeyeceğini, çok ciddi bir iş olduğunu söyler. Bu sayede alttan alta evliliğe verdiği değeri de gözler önüne sermektedir. *1.Kadın*'ın kendini tutmaya, sinirini bastırmaya çalışmasını fırsat bilip baskıcı tavrını sürdürür. Cinsel yönden de kendinden memnun kalacağını söylemesi bardağı taşıran son damla olur. *1.Kadın* onu daha fazla konuşmasına fırsat vermeden evinden atar.

Adam'ın dışarı atılmasıyla *Dış Ses* devreye girer. Her zamanki gibi ortamı kızıştırma amaçlı bir anonsla bu kovulma durumunun altını çizer. *Adam* onun bu tavrına kızar, bunun bir televizyon programı olduğunu hem *Dış Ses*'e hem de izleyiciye hatırlatır. O anda izlenmekte olan şeyin zamanın neresinde durduğunun henüz belli olmadığına dair bir yorum yapar. Aslında hiçbir şey hiç kimsenin elinde değildir. Herkesin üzerinde bir güç vardır. *Dış Ses* onun bu bilgiçliğine herhangi bir yorumda bulunmaz, konuyu değiştirmeyi tercih eder. Onun bu lafı –‘*Belki montajda atacaklar buraları?*’- gerçekleşmiş gibi kovulma anından itibaren devam eder konuşmaya, sanki arada *Adam*'ın konuşmaları hiç olmamıştır ya da belki rejî marifetiyle bambaşka bir şekilde izleyiciye sunulacaktır.

Adam yeniden içeri girmeyi deneyecektir. İçeri girmeden önce hem *Dış Ses*'e hem de rakibi olan *2.Kadın*'a meydan okumayı da unutmaz.

1.Kadın Adam'ın hıçkırık seslerini duyar, üzerine kapı çalınır. *1.Kadın* dayanamaz, kapıyı açar. *Adam*'ın bu seferki taktiği daha kuvvetlidir. *1.Kadın*'ı en hassas yerinden vurmaya planlamaktadır. Annesinin öldüğünü, hem de onun kocasıyla aynı gün öldüğünü söyleyerek *1.Kadın*'ın acısı üzerinden ona yaklaşmayı planlamaktadır. Üstelik bu acısını bilmeden onu evinden kovduğu için de *1.Kadın*'a sitem eder. Onu eve kapanmak ve kendinden başka kimseyle ilgilenmemekle suçlar. *1.Kadın* hem ondan kurtuluş olmadığını anlamıştır hem de söylediklerine içten içe hak vermektedir, ama bu halini belli etmemeye çalışır. Yine soğuk ve mesafeli bir tavır takınır, ona bir an önce gitmesi gereken bir misafîr gibi davranır. Ama *Adam* onun her cümlesini bir ortak noktaları olduğuna inandırmaya çalışarak kurar. *1.Kadın* da buna karşılık her cümlesinde kocası *Salih*'in ağzından konuşur. Ama bu konuşma da *Adam*'ı pes ettirmeye yetmeyecektir. Sinirleri iyice bozulan *1.Kadın* bir an kendini tutamayıp güler. Onun bu gülüşünü bir hoşlanma belirtisi olarak yorumlayan *Adam* kendi

felsefesini anlatmaya başlar. Ama asıl derdi konuyu hemen annesine getirip içindeki acıyı gözler önüne sermektir. Böylece *I.Kadın*'ın biraz olsun insafa geleceğini düşünmektedir. Haklı da çıkar. *I.Kadın* hem onu yatıştırmak hem de alışık olduğu üzere misafir ağırlamanın gereklerini yerine getirmek için ona helva yemesini önerir. *Adam* *I.Kadın*'ın yumuşadığını görünce biraz kapris yaparak un helvası sevmediğini söyler, ama işini de riske atmaz, yemeyi kabul eder. *I.Kadın* ona tabak getirmek için çıkınca *Dış Ses* devreye girer. Amacı *Adam*'ı kıskırtmaktır, zorlanıyor gibi görüldüğünü söyler. Ama *Adam* bu yarışmayı kazanmayı kafasına koymuştur, bu yaşadıklarının hepsini planladığını söyler. Hatta kendinden o kadar emindir ki yarışmada uyguladığı taktikleri yarışmadan sonra bir kitap halinde yayınlayacağını belirtmekten de çekinmez. Ama *Dış Ses* onun bu kendinden emin tavrını bozmakta kararlıdır. *I.Kadın* onu bir kez daha evden kovarsa başka bir şansı olmayacaktır. Bu uyarı sadece tavrını bozmak amaçlı değil aynı zamanda onun taktiklerini yeniden gözden geçirmesi için uyarı amaçlı olarak da yapılmıştır. *Adam* bu uyarının altında yatan sebepleri anlar, bir anda telaşlanır gibi olur ama hemen o telaşını bastırıp yine o kendinden emin tavra bürünür, *I.Kadın*'ın ona çoktan ısındığını, yarışmayı mutlaka kazanacağını söyler. *Dış Ses* onu yeniden yalnız bırakırken *I.Kadın* gelir. *I.Kadın* geleneklere uygun hareket ederek helva ikram ederken *Adam* neredeyse şansını zorlayarak helva hakkında atıp tutar. *I.Kadın* onu yeniden eve almanın bir hata olduğunu fark etmiştir ama yapacak bir şeyi yoktur. Ona bu ikramı nezaketen yaptığını, aslında hiç hak etmediğini anlatmaya çalışır ama *Adam* bu ince uyarıyı anlamak yerine küstahlığını sürdürür. *I.Kadın* ona yine aynı nezaketle fakat bütün soğukluğuyla evine gitmesini söyler. Karşısında gördüğü şımarık bir çocuktur adeta, evlilik diye tutturmaktadır. *Adam*'ın bu inatçı tutumundan vazgeçmemesi üzerine *Adam*'ı anlamaya karar verir. Ona niye kendisiyle evlenmek istediğini sorar. Ne *Adam* ne de *Dış Ses* böyle bir soruyu beklemektedir. *Adam* nasıl cevap vereceğini bilemez, çünkü cevabını bilemez. *I.Kadın* onun bu halini fark edip sorularıyla sıkıştırmaya başlar, *Adam*'ın cevap veremedikçe bu hevesinden vazgeçmesini ummaktadır. *Adam* sıkışınca yeniden acısını görünür kılıp ağlamaya başlar, ancak böyle kurtulabileceğini düşünmektedir. Ama planı ters teper, *I.Kadın* bu kez gözyaşlarına kanmayacaktır. *I.Kadın*'ın bu söz düellosunda öne geçtiğini fark eden *Adam* belden aşağı vurup yine onun kocasını kötülemeye başlar. Onun bu tavrı karşısında *I.Kadın* onu dinlemenin hata olduğunu anlar, evinden gitmesini ister. *Adam*

oralı bile olmayınca bu kez polis çağırarakla tehdit eder. Bu tehdit yalnız *I.Adam* için değil yarışma için de tehlikelidir. *Dış Ses* devreye girer, hem yarışmanın selameti için hem de *Adam*'ı kendi rızasıyla vazgeçirmek için yarışmayı bırakıp bırakmayacağını sorar. *Adam* bırakmayacağını söyler ama bu aynı zamanda *I.Kadın*'a da verilmiş bir cevaptır. *I.Kadın* onun kendi rızasıyla gitmesini ister ama *Adam* ısrarlı tutumunu sürdürüp bir şarkı söyleyeceğini belirtir. *I.Kadın* artık ne tepki vereceğini şaşırmıştır, *Adam* şarkıyı söyleyeceğini beğenmezse gideceğini söyler. *I.Kadın* ona inanır, şarkıyı söylemesine izin verir. *Adam* şarkısını söyler, beğeneceğinden emindir. Ama *I.Kadın* buna hazırlıklıdır, şarkıyı beğenmediğini söyler, *Adam*'ın sözünü tutup gideceğini ummaktadır. *Adam* onun yalan söylediğini söyler, bunun gözlerinden belli olduğunu, *Salih*'in de hep bunu söylediğini anlatır. *I.Kadın*'ın kafası karışır. *Adam* yine *Salih*'ten bahsetmeye başlamasın diye ilk taktiğine dönüp annesinin ölümünden sonra yaşadığı yalnızlıktan bahsetmeye başlar. Ama *I.Kadın*'ın artık bu taktiğe karnı toktur, *Adam*'ın evlenme isteğini sorgulamaya başlar. İlk sorusu onu sevip sevmediği yönündedir. *Dış Ses* devreye girip *Adam*'a bu sorunun ne kadar zor olduğunu hatırlatır. *Adam* bu sorunun cevabını hiç düşünmemiştir. *Dış Ses* onun bu tutumunu *I.Kadın*'dan çekindiği yönünde yorumlar. O cevap veremedikçe *I.Kadın* bastırır. *I.Kadın* bastırdıkça *Dış Ses* *Adam*'a zorlandığını söyler, böylece onu iyice baskı altına sokmaya çalışmaktadır. *Adam* bu baskılardan kurtulmak için çareyi *I.Kadın*'ı şaşırtmakta bulur, kocasının onu anlattığından bahseder. Bu belli ki *Adam*'ın son kozudur. Önce evliliğin güzel bir şey olduğunu söyleyerek ona evlenmesini öğütlediğinden bahsederek *I.Kadın*'ı yumuşatır. Hemen ardından *Salih*'in yaptığı evlilik tanımını aktararak *I.Kadın*'ı ve aynı zamanda izleyiciyi şok eder. Bu onun son ama en kuvvetli darbesidir. Anlattıklarından sonra *I.Kadın* sessizleşir. Onun bu halini fırsat bilen *Adam* kıvama geldiğini düşünerek nüfus cüzdanını getirmesini söyler. *I.Kadın* iyice bıkmıştır, onu terslemeye başlar. Ama *Adam* onun bu tersleme halinin müsebbibinin kendisi olmadığını hissetmiştir. *I.Kadın* *Adam*'ın anlattıklarından sonra bu hale gelmiştir. *Adam*'ın anlattıklarının gerçek olma ihtimali içini kemirmektedir. *Adam* evlilik, düğün planlarını anlatırken *I.Kadın*'ın sabrı taşar, kocasıyla ilgili anlattıklarına inanmadığını söyler, onu yalancılıkla suçlar. *Adam* bunu inkâr eder, bu sayede ileride öğreneceğimiz üzere aslında doğruyu söylemektedir. İzleyicide usta yalancı izlenimi bırakmasına sebep olacak olan bu inkâr *I.Kadın*'ın son çarpınışları için zemin hazırlar. *I.Kadın* onun söylediklerinin gerçek olma ihtimalinin

yüksekliği yüzünden iyice hırçınlaşmış, bir an önce ondan kurtulmak istemektedir. *1.Kadın* bastırır, *Adam* bastırır, *Dış Ses Adam*'ı iyice germeye çalışır. *Adam* ondan kurtulmak isterken yine telaşla sesli olarak *Dış Ses*'i tersler. *1.Kadın* bu terslemeyi üzerine alır. *Adam* son ana kadar kendine acındırmayı sürdürerek o terslemeyi annesine yaptığını söyler. *1.Kadın* artık kararlıdır, telefona gidip polisin numarasını çevireceğken *Adam* gideceğini söyler, ama bir yandan da *1.Kadın*'ın ikna olup olmadığı konusunda bir türlü emin olamamaktadır. Çünkü *1.Kadın* onu bir türlü evden atmamaktadır, onun bu halinden cesaret alarak önce çiçeği, sonra da çikolatayı yanında götürceğini söyler. *1.Kadın* hakkında elinde olan son kozu da kullanıp *Salih*'in onun çikolata sevmediğini söyler. Oysa *1.Kadın* çikolata sevmektedir, kocası hakkında duydukları kafasını allak bullak etmiştir. Artık neye inanacağını şaşırmıştır. O anda tek derdi *Adam*'dan kurtulmaktır. Ama *Dış Ses* eğer çikolatayı bırakırsa ödülün %25'inden de vazgeçmek zorunda olduğu konusunda *Adam*'ı uyarır. *Adam* *1.Kadın*'ın tehdidiyle *Dış Ses*'in uyarısı arasında bocalar, çikolatayı *1.Kadın*'a bırakmaya karar verir, ama kendince bir önlem almayı da ihmal etmez. Ona çikolatayı az yemesini söyler, olur da *1.Kadın* teklifini kabul ederse çikolatanın hepsini bitirmediği için ödülün %25'inden de feragat etmek zorunda kalmayacağını düşünmektedir. *1.Kadın*'ın daha fazla bir şey söylemesine fırsat vermeden ertesi sabah geleceğini söyleyerek gider. *1.Kadın* yalnız kalır.

İzleyicinin beklentisinin tersine *1.Kadın*'ın yalnız kaldığı anda yaşadığı acıyı ve hesaplaşmayı göstermeyip yarışmacılarla devam etmeyi tercih ettim. Bu sayede hevesle beklenen rol kişinin acıları üzerinden kendini rahatlatma hali yaşanmayacaktı.

1.Kadın yalnız kaldıktan sonra yarışmaya döneriz. Yarışmacılar ve *Dış Ses* durum değerlendirmesi yapmaktadır. Her ikisi de yarışmayı kazanacağından emindir. Ama bir yandan da yarışmaya katılırken gizledikleri asıl amaçlarını farkında olmadan ortaya koyarlar. *2.Kadın* kocasının *1.Kadın*'dan hoşlandığını, her an onunla kendisini aldatabileceğini düşünmektedir. Bu yüzden yarışmayı kazanmak için *1.Kadın*'ı kurban olarak seçmiş ve onu kendine bir sevgili bulması gerektiği yolunda kandırmayı hedeflemiştir. *Adam*'ın ise iki yıldır *1.Kadın* da gözü vardır, işin tuhaf tarafı *1.Kadın*'ın kocası hakkında anlattığı her şey doğrudur, bu anlatılanlar sayesinde *1.Kadın*'ın onun

için ideal eş olacağı yönünde bir karara varmış ve yarışmaya bu amaçla katılmıştır. Onlar birbirleriyle atışırken *Dış Ses* yarışmanın kapanış anonsunu yapar.

Yarışma da bitince bir an tüm zamanlar birbirine karışmalı, hangisi yaşanmakta olan hangisi yaşanmış anlaşılmalıdır. Bu zaman karmaşasına son noktayı *1.Kadın*'ın gidişi koyacaktır. Bu son nokta akşamüstü başlayan oyunun gecenin en karanlık saatinde bittiğini gösterir.

İzleyici neler olduğunu anlamaya çalışırken her şey yeniden başlar. Aynı dekor, aydınlık bir ışık altında izleyicinin karşısındadır. Yarışmanın jenerik müziği duyulur. *Dış Ses* kazananın az sonra belli olacağını açıklar. Yarışmacılar birlikte *1.Kadın*'ın evine girerler. *1.Kadın* yoktur, yakın bir yere gittiğini düşünerek beklemeye karar verirler. Ama bir yarışmada olduklarını onlara ve seyirciye *Dış Ses* hatırlatır. Bu sırada *1.Kadın*'ın yalnız kaldığında yaptıklarına ait görüntüler olduğu haberi gelir.

1.Kadın'ın yalnız kaldığında kocasıyla nasıl bir hesaplaşma yaptığı bu görüntülerde mevcuttur. Ben bu bölümü yalnızca ses olarak vermeyi tercih ettim, bu sayede oyunun duygu sömürüsü düzeyini minimumda tutabileceğimi düşündüm. Zira bu oyun başından sonuna herhangi bir sömürüye yönelik bir söylem taşııyordu. Evet, *1.Kadın* aslında değeri bilinmeden yaşamıştı, bunu yarışmacılar sayesinde fark etmişti. Ama evden gidiş sebebini açıkladığı bu tiratta aslında şunu demek istiyordu; kocası sağken yaşadıkları gelip geçmişti, onların geri dönüşü yoktu, ama kocası öldükten sonra da aynı şekilde yaşamının bir anlamı yoktu. Onca sene onu önemsemeyen, sevgisine karşılık vermeyen bir adama hayatını adanmış onu mutlu etmişti, şimdi sıra ondaydı, mutlu olmaya gidiyordu. Tabii bu gidiş kararını almasında hem *2.Kadın* yardımıyla fark ettikleri hem de *Adam* sayesinde öğrendiklerinin rolü yadsınamazdı.

1.Kadın'ın bu açıklamalarından sonra her iki yarışmacı da yarışmayı kendisinin kazandığını düşünmektedir. İzleyici de bu durumdan kimin kazandığını çıkaramamalıdır. *Dış Ses* olayı aydınlatır, düğün fotoğrafının üzerinde bir not olduğunu söyler. Notta *1.Kadın* artık kendisi için yaşamaya karar verdiğini yazmıştır, gidiş amacı budur. Ne çapkınlık yapacaktır ne de başka biriyle evlenecektir. Kendini yeniden keşfetmek için bir yolculuğa çıkmıştır.

Dış Ses yine provokatör kimliğini bürünüp yarışmacılara kurbanları tarafından kandırıldıklarını söyler. Yarışmacılar kaybetmenin üzüntüsüyle birbirlerine saldırmaya başlarlar. *Dış Ses* onları tek tek ve birbirlerine karşı hatta yeri geldiğinde yalan söylerken kullandıkları aile bireylerine karşı kışkırtır. Her ikisi de kazanamamanın verdiği çöküntüyle son güçlerini toplayıp yeniden yarışmak isterler. Ne de olsa bu yarışma normal sonuçlanmamıştır, kimse kazanamadığına göre yeniden yarışma hakları olmalıdır. Hemen akıllarına yeni bir kurban bile gelir. Kandırma sebepleri bile aynıdır. Onlar tartışırken yarışma *Dış Ses*'in anonsuyla son bulur.

2.2.3. TASLAK METİN OLARAK BEYAZ YALANLAR OYUNU

KARAKTERLER

1.KADIN: 40 yaşında, dul, yarışmanın kurbanı.

2.KADIN: 42 yaşında, evli, yarışmacı.

ADAM: 45 yaşında, bekâr, yarışmacı.

DIŞ SES: 30 yaşında, yarışmanın sunucusu. Sadece sesini duyarız.

(Akşamüzeri, güneş yavaş yavaş batmakta. 1.Kadın'ın klasik döşenmiş oturma odası. Duvarda eski bir gelin-damat fotoğrafı. Orta sehpanın üzerinde tek kişi için kurulmuş bir yemek sofrası. TV yarışmalarında kullanılan tarzda bir jenerik müziği duyulur.)

DIŞ SES: *(Duyulur)* Beyaz Yalanlar'a hoş geldiniz! Her hafta olduğu gibi bu hafta da ilk kez izleyenler için kurallarımızı hatırlatalım. İki yalancımız var. Yalancılarımız kolayca kandırabilecekleri bir tanıdıklarını kurban olarak seçiyorlar. Kuralımız tek: Kurbanı kandırmak için söylediğiniz her şey yalan olmalı! Kurban kime inanırsa o yalancı, yarışmanın büyük ödülü olan 100.000TL'yi kazanıyor. Bu hafta çok büyük bir tesadüfle aynı kurbanı öneren iki yarışmacımız var. Bakalım bu iki

yalancıdan hangisi onu kandırabilecek? Hazır mısınız? İşte Beyaz Yalanlar'ın bu haftaki kurbanı!

(1.kadın elinde bir tabak taze kavrulmuş un helvası, bir tabak da kapuskayla şarkı söyleyerek girer.)

1.KADIN: Gündüzüm seninle / Gecem seninle / Beyhude geçti bu ömrüm derdinle... /Aşkını bir sır gibi / Senelerdir sakladım / Geceleri rüyamda / İsmi ni sayıkladım... Koca bir sene oldu, hâlâ sabahları 'Kalk Salih, geç kaldın!' diye sığıyorum yataktan. Sonra bakıyorum sen yoksun. Ama alışmışım işte... Kahvaltıyı senin sevdiğin gibi hazırlıyorum. Kayısı yumurta, zeytinyağlı kekikli siyah sele zeytini, az yağlı beyaz peynir, tuzsuz ekmek, tereyağı, bal, çay da açık olacak. Hiç değiştirmedim. Oradan görüyorsan üzülme diye... Sen gittin, ben öyle kaldım... Bir şey söyleyeceğim... Ben arada şarkı söylüyorum... Seni özledikçe işte... Sevmiyorsun biliyorum, ama ne yapayım çok içimden geliyor. Sen varken de söylerdim aslında, sevinince... İçimden. Sen kızma diye. Duymayınca kızmazdın. Diyorlar ki sizler bizleri duyarmışsınız. Şimdi duyuyorsan kızıyorsundur... Kızırıyorsan söyle, ben gene içimden söyleyeyim... Benimki de laf, nasıl söyleyeceksin? Kızırıyorsan bir şey yap sen... Orada bu işler nasıl oluyor, bilmiyorum ki... Filmlerde gördüğümle hep... İşaret mi ne diyorlar, bir şey gönderiyormuşsunuz... Onlar da film ama... Of! Ne bileyim?

2.KADIN: (*Duyulur*) Yok, bu susmayacak. Ben giriyorum.

DIŞ SES: (*Duyulur*) Kamera üzerinize yerleştirildi, değil mi?

2.KADIN: (*Duyulur*) Evet, kolyemde. Diğeri de saksıda.

DIŞ SES: (*Duyulur*) Kulaklık?

2.KADIN: (*Duyulur*) E, kulağımda!

DIŞ SES: (*Duyulur*) Saksıyı görünür bir yere bırakıyorsunuz?

2.KADIN: (*Duyulur*) Her hafta izliyorum zaten, tamam! Bırakın da gireyim!

DIŞ SES: (*Duyulur*) Yarışmacımız çok hevesli! Buyurun! İyi şanslar!

1.KADIN: *(Helvanın tadına bakar)* Meyanesi gelmemiş bunun, gene sevdiğin gibi tutturamamışım. Sen olsan çöpe atardın... Ben atsam israf diyeceksin...

(Kapı çalınır)

1.KADIN: Kim o?

2.KADIN: *(Duyulur)* Benim!

(1.kadın kapıyı açar, 2.kadın pür neşe karşısındadır.)

2.KADIN: Merhaba!

1.KADIN: Merhaba?

2.KADIN: Evde yalnızdım, çiçeğimi aldım sana geleyim dedim. *(İçeri girer)*
Yemek mi yiyordun?

1.KADIN: Yiyecektim.

2.KADIN: Tam zamanında gelmişim desene.

1.KADIN: Hayırdır?

2.KADIN: Ne hayırdır? Komşumu ziyarete gelemey miyim?

1.KADIN: Yok, öyle demek istemedim. Gelirsin tabi, geç otur.

2.KADIN: Oturalım bakalım, ama kırdın beni haberin olsun. *(çiçek saksısını uygun bir yere yerleştirir)*

1.KADIN: Yok, sen beni yanlış anladın. Yani ben anlatamadım aslında. İki senedir hiç evime gelmedin de... Gerçi ben de sana gelmedim ama... Aç mısın? Getireyim mi sana da bir tabak?

2.KADIN: Ne var yemekte?

1.KADIN: Kapuska.

2.KADIN: Kapuska mı? Kıymalı mı?

1.KADIN: Salih kıymalı sever. Vereyim mi biraz?

2.KADIN: Yok! Verme! Osuruk gibi kokar o! Hiç sevmem! Ağzıma sürmem!

1.KADIN: Evet, biraz kötü kokuyor. Ama alışıyor insan. Ben de sevmezdim evlenmeden önce. Ama Salih her hafta yer, ben de öyle öyle alıştım.

2.KADIN: Sen de sevdin yani? Kocan seviyor diye?

1.KADIN: Yok, hâlâ sevmem. Ama Salih ben yemeyince kızardı.

2.KADIN: Zorla yiyordun?

1.KADIN: Zorla da değil tabi, insan kocasını çok sevince onun sevdiklerine de alışıyor. Kendi de sever gibi oluyor...

2.KADIN: Kapuska...

1.KADIN: Efendim?

2.KADIN: Adam ölmüş, sen hâlâ onun kapuskasını yiyorsun diyorum.

1.KADIN: Yok, ben eksik söyledim. Yani yapıyorum yine haftada bir, ama bugün başka... Bugün Salih'in ölüm yıl dönümü.

DIŞ SES: (2. Kadın onu kulaklığından duymaktadır)Ve yarışmada beklenmedik bir olay yaşanıyor sevgili izleyiciler! Bugün kurbanımızın kocasının ölüm yıldönümü!

2.KADIN: Haaa! Helva da ona mı?

1.KADIN: Ona. Yer misin? Vereyim mi sıcak sıcak?

2.KADIN: Hadi ver biraz, kocanın canına değsin.

1.KADIN: Dur ben sana tabak getireyim. (çıkar)

(1.Kadın çıkar çıkmaz 2.Kadın kapuskayı kaşıklamaya başlar.)

2.KADIN: Offf! Çok güzel olmuş.

DIŞ SES: *(2. Kadın onu kulaklığından duymaktadır)* Afiyet olsun!

2.KADIN: Valla zor tuttum kendimi, mis gibi önümde durdukça... Off! Off!

DIŞ SES: Ölüm yıldönümü sürpriz oldu?

2.KADIN: Yoo, ben ayarlamıştım.

DIŞ SES: Nasıl yani?

2. KADIN: Başvuru yapıyoruz da altı ay sonra yarışacak mıyız yarışmayacak mıyız belli oluyor ya? İşte ben de hesapladım. Altı ay sonra kabul edilirse bununkinin ölüm yıldönümüne denk gelsin dedim.

DIŞ SES: Yarışmacımız çok kurnaz. Bakalım bu kurnazlığı işe yarayacak mı? Peki korkmuyor musunuz?

2.KADIN: Neden korkacağım?

DIŞ SES: Belki rahmetlinin ruhu daha buralardadır, baksanıza kapuska falan!

2.KADIN: Ruh mu? Ay, söylemeyin öyle!

DIŞ SES: Korkuyorsanız yarışmadan çekilebilirsiniz?

2.KADIN: Yok, o kadar korkmuyorum da... Şey mi yapsak acaba? Hani bir sorsak var mı böyle bir şey diye?

DIŞ SES: Yarışmacımız yan çiziyor! Kararınızı değiştiriyor musunuz?

2.KADIN: Ne kararı?

DIŞ SES: Tamam mı? Devam mı?

2.KADIN: Bırakır mıyım? Devam!

1.KADIN: (*girer, getirdiği tabağa helva servisi yapar*) Pek olmadı aslında, Salih olsa çöpe atardı bunu.

2.KADIN: (*tadına bakar*) Yoo, çok güzel olmuş?

1.KADIN: Gerçekten mi? Daha biraz önce baktım ama. Dura dura oturdu mu ki? (*Tadına bakar*) Yoo, olmamış işte. Aynı. Meyanesi gelmemiş.

2.KADIN: O ne be öyle?

1.KADIN: Kıvamı tutmamış yani, Salih öyle derdi.

2.KADIN: Allah Allah? Nesi tutmamış anlamadım ben. Mis gibi un helvası. Valla annem yapsa ancak bu kadar iyi yapar.

1.KADIN: Yok canım, abartma sen de.

2.KADIN: Valla ellerine sağlık! Biraz daha versene.

DIŞ SES: Yarışmacımız kaleyi içten fethetme yolunu deniyor!

(*1.Kadın 2.Kadın'ın tabağına helva ilave eder. 2.Kadın yemeye koyulur*)

1.KADIN: Afiyet olsun.

2.KADIN: Sağ ol... Seninki ilkti değil mi?

1.KADIN: Ne ilkti?

2.KADIN: İlk şey işte canım. İlk kocanı gömdün yani...

1.KADIN: Bunlar soğumuş, ben içeri götüreyim!

DIŞ SES: Kurbanımız ürktü!

2.KADIN: Aa! Nereye be? Ne var bunda? Oktay benim dördüncü!

1.KADIN: Nasıl dördüncü?

2.KADIN: Dördüncü işte! Dördüncü kocam!

1.KADIN: Bilmiyordum ben...

2.KADIN: Bir merhaba biliyorsun sen zaten, başka bir şey yok. Kapatmışsın kendini eve, varsa yoksa Salih. Adam öldü gitti, sen hâlâ evdesin.

1.KADIN: Ama Salih burada.

2.KADIN: Nasıl? Ama ben dedim bir soralım diye!

DIŞ SES: *(2.Kadın onu kulaklığından duymaktadır)* Yoksa yarışmayı bırakıyor musunuz?

1.KADIN: Yok, öyle demek istemedim. Yani onun anıları burada, o değil anıları. Anlatabildim mi?

DIŞ SES: *(2.Kadın onu kulaklığından duymaktadır)* Tamam mı devam mı?

2.KADIN: Devam!

1.KADIN: Neye devam?

2.KADIN: Neye devam? Sohbeta canım, neye olacak? Tamam anladım. Bir an aklıma... Yani seninki buradaysa benimkiler de bendedir. Benimkiler bir şey değil de, seninki her şeyi duyduysa!

1.KADIN: Oluyormuş değil mi o? Her şeyi duyup görüyorlarmış? Ben de o yüzden işte böyle kapuskaydı helvaydı falan hep onun sevdiği gibi yapıyorum.

2.KADIN: Ben de... Ben de hep kendi sevdiğim gibi yapıyorum valla, dördü de umurumda değil!

1.KADIN: Dördü de mi? Yoksa Oktay bey de mi öldü?

2.KADIN: Hayır canım, nereden çıkardın? Niye ölsün Oktaycığım benim?

1.KADIN: Ölmesin tabi canım, Allah uzun ömürler versin Oktay beye.

2.KADIN: Ne çok ilgilendin kocamla?

1.KADIN: Ben mi? Yok, o acıyı bilirim de... Sen yaşama isterim.

2.KADIN: Yaşamam, merak etme. Gözüm gibi bakıyorum ben kocama.
Kocam da beni çok seviyor!

1.KADIN: Ne güzel...

2.KADIN: Neyse. Ne diyorduk?

1.KADIN: Hiçbiri umurunda değilmiş, onu diyordun.

2.KADIN: Evet, hiçbiri umurumda değil! Oktay hariç tabi.

1.KADIN: Olur mu ama? Üzülmesinler oralarda.

2.KADIN: Nerede?

1.KADIN: Canım ölmedi mi bunlar? Gittikleri yerde üzülmesinler...

2.KADIN: Ölmüş adam, daha neyine üzülecek?

1.KADIN: Yani onu unuttuğunu sanıp üzülmesin. Bir helva, bir kapuska...

2.KADIN: Sen bu adamı osuruk kokusuyla mı hatırlıyorsun ki?

1.KADIN: Yok canım, hiç olur mu öyle şey! Mis gibi kokardı benim Salih'im...

2.KADIN: Ay! Neyse! Benimkilerin de, Salih'in de canı cehenneme! ...
(*Helvayı kaşıklamayı sürdürür*) Valla güzel olmuş bak! Niye öyle bakıyorsun?

1.KADIN: Canı cehenneme dedin ya... Sanki biraz ayıp oldu gibi geldi bana...

2.KADIN: Kime?

1.KADIN: Salih'e, senin eski kocalarına...

2.KADIN: Haa.. Aman! Ölüye ayıp olur mu be! Hadi ye sen de, mis gibi helva valla, ohh!

1.KADIN: Salih, canım, öyle demek istemedi.

2.KADIN: Bak hâlâ?

1.KADIN: Tamam, özür dilerim...

2.KADIN: Ama sen de çok alışmışsın bu Salih'e! Kurtul artık ondan! Böyle olmaz. Bak ben sana yardım ederim. Burada bir şey anlatıyorum değil mi?

1.KADIN: Ne dedin? Affedersin, ben içimden Salih'le konuşuyordum. Duymamışım seni, ne dedin?

2.KADIN: Ohoo, işimiz var seninle...

1.KADIN: Nasıl yani?

2.KADIN: Ben seni kurtaracağım bu Salih'in hayaletinden.

1.KADIN: Salih'in hayaletinden mi? Olur mu canım?

2.KADIN: Daha biraz önce demedin mi Salih'le konuşuyordum diye? Yaaa, var demek ki Salih'in bir hayaleti burada! Ben de üçüncü öldükten sonra biraz böyle senin gibi olmuşum.

1.KADIN: Gerçekten dört kere evlendin mi?

2.KADIN: Aa! Yalan mı söyleyeceğim?

1.KADIN: Yok, öyle demek istemedim. İnsan niye dört kere evlenir ki?

2.KADIN: Niye mi? E her evlendiğim öldü. Ben de kocasız kalmamak için yeniden evlendim. Onlar öldü, ben evlendim, onlar öldü ben evlendim.

1.KADIN: Oktay bey ölmese bari.

2.KADIN: Ölmez canım! Benim kocam Oktay'ım ölmez! Maşallah kaplan gibi hâlâ!

1.KADIN: Hiç yas tutmadın mı?

2.KADIN: Yas mı?

1.KADIN: Sevdiklerin gidiyor ya... Sen de hepsini sevdin herhalde?

2.KADIN: İlk kocamı severdim, o ölünce biraz tuttum aslında, e gençtim bir de. Sonra baktım yas tutunca açlıktan ölüyorum, vazgeçtim. Yaaa...

1.KADIN: Peki ikinciyle?

2.KADIN: İkinciyle? İkinciyle... Zengindi, bu yaştan sonra bir de para kazanmakla mı uğraşacağım? Hem deli gibi âşıktı bana, elimi sıcak sudan soğuk suya sokmadı, her istediğimi yaptı, çok mutlu etti beni. Ama işte o da...

1.KADIN: Yoksa hasta mıydı?

2.KADIN: Vallahi bildin! Evet, meğer hastaymış! Kalbinden! Ben de genç kadını, güzelim, cilveliyim... Dayanamıyordu, bir gün ölüverdi.

1.KADIN: Üzülmuşündür.

2.KADIN: Tabii! Çok üzuldüm! Çünkü yine aç kaldım!

1.KADIN: Nasıl yani?

2.KADIN: Nasılı var mı? Meğer bunun bir oğlu varmış, bana zırnık koklatmadı. Mal, mülk ne varsa hepsini aldı. Hain evlat! Neyse. Sen neyle geçiniyorsun?

1.KADIN: Salih'in emekli maaşı var, o bana kaldı.

2.KADIN: Çocuk?

1.KADIN: Çocuk... Olmadı.

2.KADIN: Yazık... Bak mesela benim Oktay çocuklara bayılır!

1.KADIN: Yaa... Ne güzel... Ama yok değil mi sizin çocuğunuz?

2.KADIN: Yok. Ama yapacağız! Neyse, sen bırak bakayım bizi. Bu ev? Kira mı?

1.KADIN: Yok, o da Salih'in işte.

2.KADIN: Bir bu evi, bir de kıytırık emekli maaşını mı bıraktı sana bıraka bıraka?

1.KADIN: Keşke sağ olsaydı da hiçbir şeyimiz olmasaydı...

2.KADIN: Dur dur, ağlama. Anladım ben seni, bir çaresine bakacağız.

1.KADIN: Sen anlatıyordun?

2.KADIN: Haaa... E öyle işte... O kadar yani... Evlendim durdum...

1.KADIN: Üçüncüyle nasıl evlendin?

2.KADIN: Üçüncüyle? Okuldan arkadaşımды, bir gün karşılaştık. Meğer onun da ta okuldan beri gözü varmış bende, hemen evlendik. İşi, gücü de fena değildi. Rahat yaşadım.

1.KADIN: Ama o da öldü?

2.KADIN: Ben de ne uğursuz kadınmışım, her evlendiğim ölüyor!

1.KADIN: O nasıl öldü?

2.KADIN: Nasıl mı öldü? O da hastaymış! Kanser!

1.KADIN: Yazık...

2.KADIN: Yazık tabi! Gencecik kadınım, gene kaldım tek başıma. Neyse, uzatmayayım, sonunda Oktay'ımı buldum. İyi de oldu. Sen de boş boş oturma evde, çık

sokağa. Ne adamlar var dışarıda? Tak birini koluna, gez dolaş, keyfine bak. Sıkılınca onu gönder, yenisiyle gez.

1.KADIN: Salih'e ihanet edemem! Ben hep onun yasını tutacağım.

2.KADIN: İyi bok yiyeceksin!

DIŞ SES: Öhhöö!

1.KADIN: Öhhöö!

2.KADIN: Aman, tamam. Kibarcık sen de! Yanlış bir şey söylüyorum sanki! Bak bana! Böyle yaşanır mı?

1.KADIN: Ne var ki senin halinde?

2.KADIN: Halimde bir şey yok benim! Onu diyorum zaten. Benim gibi ol diyorum, keyfine rahatına bak diyorum.

1.KADIN: Böyle rahatım ben. Salih de evlenme demişti. Evinde otur, kendi başına ben varmışım gibi yaşarsın demişti.

2.KADIN: Salih'e de bravo valla! Sen hem erkenden göç git hem de geride kalana ben varmışım gibi yaşa diye tembihle. Ne güzel iş! Gerçi ben de evlen demiyorum tabii sana. Hele buralardan biriyle sakın! Buralarda kimseye göz ucuyla bile bakma! Ben sana bulurum aslında birilerini, biraz benimle dolaşsan... Ama bu Salih hiç seni düşünmüyormuş, ben sana söyleyeyim. Kocan bencilin tekiymiş.

1.KADIN: Yok, öyle deme. Bencil değildi, hep beni düşünürdü.

2.KADIN: Nasıl düşünüyormuş seni?

1.KADIN: Çok faydalı diye bana her hafta kapuska yedirirdi!

2.KADIN: Hâlâ kapuska diyor! Unut şu kapuskayı! O seviyormuş onu, faydalı diye değil! Başka?

1.KADIN: Tamam. Beni hiç yormadı, dışarıdan alınacak her şeyi o aldı getirdi.

2.KADIN: Ah! Ah! Bunu da sevgi sanıyoruz işte! Seni eve hapsetmiş be!

1.KADIN: Olur mu? Her pazar dışarı çıkıp yemek yerdik.

2.KADIN: Her Pazar mı? Gerçekten mi? Ne yerdiniz?

1.KADIN: Sahile inip çayla simit yerdik.

2.KADIN: Çayla simit?

1.KADIN: Aslında ben çatal severim. Ama Salih simit daha güzel diye bana da simit yediriyordu.

2.KADIN: Hepsi aynı bunların! Hem bencil hem de cimri! Çatal pahalı demiyor da!

1.KADIN: Cimri değildi. Bana çok güzel kıyafetler alırdı.

2.KADIN: Hepsini severek giydim dersin şurada düşüp bayılacağım artık!

1.KADIN: Yok, arada sevmediklerim oluyordu.

2.KADIN: Ama gene de giyiyordun değil mi? Üzülmesin diye?

1.KADIN: Ben Salih'i çok seviyordum...

2.KADIN: Her şey onun için zaten...

1.KADIN: Evet.

2.KADIN: O seni seviyor muydu?

1.KADIN: Seviyordu tabii.

2.KADIN: Nereden biliyorsun?

1.KADIN: Nasıl yani?

2.KADIN: Canım nereden biliyorsun sevdiğini? Belki de sevmiyordu?

1.KADIN: Sevmese niye onca sene evli kalsın ki?

2.KADIN: Ne bileyim ben! Ama insan bir yerden anlamaz mı sevildiğini?

1.KADIN: Anlar herhalde... Ama Salih sevmezdi öyle şeyleri...

2.KADIN: Neyleri?

1.KADIN: İşte seveyim, öpeyim, koklayayım falan...

2.KADIN: Uzaktan seviyordu yani? Benim Oktaycığım hiç öyle değildir, çok sever beni, sarılır sarılır öper, sarılır sarılır öper!

1.KADIN: Herkes bir türlü işte, o da öyleydi.

2.KADIN: Bir şey soracağım... Çocuk da olmadı diyorsun? Bu adam yatmıyor muydu seninle?

DIŞ SES: Yarışmacımız hassas konulara değiniyor!

1.KADIN: Ben şunları içeri götüreyim de...

2.KADIN: Yatmıyordu değil mi? Yatsa elbet bir çocuk olurdu.

1.KADIN: Senin de yok?

2.KADIN: Taktın sen bize? Yapacağız biz, çalışıyoruz.

1.KADIN: Diğerlerinden?

2.KADIN: Onlar sevmezdi...

1.KADIN: Salih de sevmezdi...

2.KADIN: Kaç yaşındasın sen?

1.KADIN: Salih öldüğünde 39 yaşındaydım.

(2.kadın çantasından bir ayna çıkarıp 1.kadına verir)

2.KADIN: Yani şimdi 40 yaşındasın. Bak yüzüne... Gördün mü?

1.KADIN: Şuralar kırışmış... Saçımda da beyazlar çıkmış...

2.KADIN: Yaaa! Ömür geçiyor, sen ölmüş gitmiş adamın yasını tutuyorsun. Neymiş, ben varmışım gibi yaşa demişmiş! Laf! O kendini garantiye aldı tabi, mis gibi toprakta yayıla yayıla yatıyor. Ya sen? Bu buz gibi evde yapayalnız daha kaç sene duracaksın? N'oldu?

1.KADIN: İçim üşüdü birden...

2.KADIN: Bakayım? Buz gibi olmuşsun sen. Bunlar hep bu eve kapanmaktan.. Boş ver kapuskayı, helvayı! Gül gibi kadınsın, bulayım sana birini, hayatını yaşa.

1.KADIN: Kendi kendime yetiyorum ben.

2.KADIN: Olmaz! İnsan dediğin kendi kendine yetemez! Çocuğun da yok. Sıkıntıdan patlarsın. Çık dışarı, gez, dolaş, arkadaş edin, birilerini koluna tak. Tamam, o işi yapmayın ama iki çift laf edersiniz. Sana bir eline sağlık der. Hasta oldun mu başını bekler. Para derdin de olmaz hem, rahat edersin.

1.KADIN: Ben böyle rahatım zaten.

2.KADIN: Canın istediği zaman gidip sahilde çatal yersin. Beğendiğin gibi kıyafetler alırsın. Eve lahanayı sokmazsın. Hem belki biri de senin için yaşar?

1.KADIN: Ama Salih?

2.KADIN: Aaaa! Tükettin beni be kadın! Hâlâ Salih diyor! Kendin için bir şey yap artık!

DIŞ SES: Sinirler gerildi, heyecan dorukta!

(1.kadın duvardan düğün fotoğrafını indirir)

2.KADIN: Evet, ondan başla. Çok güzel.

1.KADIN: Ben Salih'le konuşacağım biraz.

2.KADIN: Tamam, peki. Konuş Salih'le. Ama gel yarın akşam seninle kadın kadına bir dışarı çıkalım, şöyle bir gezelim dolaşalım. Hava da mis gibi şimdi, çık şu evden sen de. Gezeriz, eğleniriz, konuşuruz, çapkınlık yaparız.

1.KADIN: Çapkınlık mı?

2.KADIN: İstemiyor musun? Bana bak, aklında biri mi var senin? Varsa söyle? Var değil mi? Kim? Buralardan biri mi?

1.KADIN: Bir Salih var aklımda. Başka kimse yok...

2.KADIN: Öyle diyorsan... Tamam mı? Yarın akşam? Sana da birini buluyoruz?

1.KADIN: Yok, istemem.

2.KADIN: Sabah uğrarım ben valla. Kahve içeriz.

1.KADIN: Biz kahve içmeyiz ki.

2.KADIN: Tamam, ben getiririm. Sen yeter ki bir düşün bu söylediklerimi. Hadi, hoşça kal.

1.KADIN: Güle güle...

(2.Kadın çıkar.)

DIŞ SES: *(Duyulur)* Evet! Bir durum değerlendirmesi yapalım mı?

2.KADIN: *(Duyulur)* Valla şaşırttı beni, Salih diyor başka bir şey demiyor.

DIŞ SES: *(Duyulur)* Peki siz ne diyorsunuz?

2.KADIN: *(Duyulur)* Bence inandı bana, yarın akşam kol kola gezmeye gideceğiz. Kesin! Birini de buldum mu tamamdır.

ADAM: *(Duyulur)* Yok canım! Öyle kolay mı? Siz bir de beni görün şimdi! Gireyim mi?

DIŞ SES: Kurbanımıza bir bakalım!

1.KADIN: Salih... Ben yaşıyorum galiba... Seni çok özleyorum... Bir türlü alışamadım yokluğuna...

ADAM: *(Duyulur)* Ben gireyim artık!

DIŞ SES: Bir saniye!

1.KADIN: Korkuyorum. Bazen geceleri uyuyamıyorum, bazen de evden gitmek istiyorum...

2.KADIN: *(Duyulur)* Hah! Evden gitmek istiyorum dedi! Hiç boşuna girme, ben kazandım. Yarın akşam birlikte çapkınlığa çıkıyoruz!

1.KADIN: Ama kızma, alışacağım! Simidi de seviyorum zaten...

ADAM: *(Duyulur)* Benim girmem lazım şimdi! Bence ben mutlaka girmeliyim. Giriyorum ben!

DIŞ SES: Kulaklığınız, mikrofonunuz tamam mı?

ADAM: *(Duyulur)* Tamam, tamam!

DIŞ SES: Bugün yarışmacılarımız çok hırslı!

(Kapı çalınır, 1.Kadın yerinden kıpırdamaz, kapı ısrarla çalınmaya devam eder. 1.Kadın düğün fotoğrafını yerine asar.)

1.KADIN: Hayırdır inşallah? Geldim, geldim!

(1.Kadın kapıyı açar. Adam üzerinde damat kıyafetleri, elinde bir buket çiçek, diğer elinde bir paket çikolata içeri dalar.)

ADAM: Allah'ın emri peygamberin kavliyle sizinle evlenmeye karar verdim! Bu çikolatam, bu da çiçeğim! Bence siz benim için çok uygunsunuz.

1.KADIN: Efendim? Yanlış geldiniz galiba?

ADAM: Yok yok, doğru geldim. İnsan komşusunun evini bilmez mi? Biliyorum ben. Çok bilinçli bir şekilde burayı seçtim. Şöyle oturabilirim değil mi? Siz de yemek yiyormuşsunuz zaten. Ne bu? Kapuska? Hiç sevmem. Ben karnıyarık severim. Biliyor musunuz yapmayı?

1.KADIN: Biliyorum?

ADAM: Ama böyle vıcık vıcık yağlı olmayacak. Ablam çok güzel yapar benim. Olmadı ona söyleriz, size öğretir.

1.KADIN: Ablanız mı?

ADAM: Tabii, hiç çekinmeyin. Ablama anlattım ben sizi zaten, hazır bekliyor. Şöyle aile arasında küçük bir düğün yapacağız, sonra ben buraya yerleşirim, sığarız ikimiz buraya.

1.KADIN: Ne düğünü? Nereye yerleşiyorsunuz? Burası Salih'le bizim evimiz!

ADAM: Rahmetli, değil mi? Severdim, iyi adamdı. Ama beni bir kere tavlada çok fena mars etmişti!

1.KADIN: Tavlada mı? Affedersiniz ama... Yani... Böyle paldır küldür evime girip oturdunuz?

ADAM: Yoo! Hiç de paldır küldür değil, ben ne zamandır planlıyordum bunu. Evet, hadi getirin nüfus cüzdanınızı da işlemleri başlatayım!

1.KADIN: Niye getiriyorum nüfus cüzdanımı canım! Niye evleniyorum sizinle? Niye giriyorsunuz evime!

ADAM: Bağırmayın. Bağıran kadın sevmem ben. Anlaşamıyorum onlarla.

1.KADIN: Affedersiniz. Siz bana şaka mı yapıyorsunuz?

ADAM: Şaka?

1.KADIN: Şaka. Eşek şakası?

ADAM: Yoo. Koca adamım ben, niye şaka yapayım? Evlenmek istiyorum, şakası mı olur bunun? Bu çok ciddi bir iş! Lütfen! Evliliğin şakası olmaz!

1.KADIN: Allah Allah! Allah Allah!

ADAM: Siz şaşırdınız tabi, beklemiyordunuz benden böyle bir teklif. Ben böyle bir adamım işte, niyetimi hiç belli etmem, kaplan gibi pusuya yatar beklerim, beklerim, sonra da güm diye avımın üzerine atlarım.

1.KADIN: Av mı?

ADAM: Gücüm kuvvetim yerinde çok şükür! O işten yana da kuşkunuz olmasın!

1.KADIN: A-A! Aaaa! Yeter be! Çık git evimden! Ne evlenmesi? Ne kaplanı! Deli midir nedir? Seninle mi uğraşacağım ben? Defol evimden! Defol! (*Adam'ı dışarı atar!*)Deli mi ne!

DIŞ SES: (*Duyulur*) Yarışmacımız kurban tarafından kovuldu sevgili izleyiciler!

ADAM: (*Duyulur*) Aman hemen söyle! Belki ben birazdan yeniden içeri gireceğim? Belki montajda atacaklar buraları?

DIŞ SES: (*Duyulur*) İyi başlamıştınız, n'oldu?

ADAM: (*Duyulur*) Valla değişmiş bu, Salih abi hiç böyle anlatmazdı. Neyse, aklımda bir taktik daha var. Allahtan hazırlıklıydım. Bana hiçbir kadın dayanamaz! Kaçın kurasıyım ben!

DIŞ SES: *(Duyulur)* Yarışmacımız kendinden çok emin!

ADAM: *(Duyulur)* Nerede o?

DIŞ SES: *(Duyulur)* Kimi soruyorsunuz?

ADAM: *(Duyulur)* Benim rakibim olacak o kadın var ya, nerede o?

2.KADIN: *(Duyulur)* Buradayım, ne var?

ADAM: *(Duyulur)* İyi izle şimdi.

2.KADIN: *(Duyulur)* Kaçırır mıyım? Vallahi çok eğleniyorum!

DIŞ SES: *(Duyulur)* Siz tekrar girecek misiniz?

ADAM: *(Duyulur)* Gireceğim tabi, meydanı ona bırakır mıyım?

2.KADIN: *(Duyulur)* Kolay gelsin!

DIŞ SES: *(Duyulur)* Yarışmacımız ikinci kez şansını deniyor!

(Kapı çalınır. 1.Kadın umursamaz. Kapı bir kez daha çalınır, bir yandan da Adam'ın hıçkırık sesleri duyulur. 1.Kadın bir süre sesleri dinler, sonra dayanamaz kapıyı açar.)

1.KADIN: N'oldu?

ADAM: Annem öldü!

1.KADIN: Ne zaman?

ADAM: Bugün! Geçen sene bugün!

1.KADIN: Başınız sağ olsun...

ADAM: Öyle demekle olmuyor işte! Ne haldeyim ben, kimse bilmiyor!

1.KADIN: Ama nereden bilebilirim ki?

ADAM: *(1.Kadın'ı itip içeri girer.)* Bilmezsiniz tabi, sormazsanız nereden bileceksiniz? Kapatıyorsunuz kendinizi eve. Dışarı çıkacaksınız, komşularınızı dolaşacaksınız, bak ben nasıl biliyorum kocanızın öldüğünü?

1.KADIN: Ama kocam burada yaşıyordu.

ADAM: Bu da bahanesi! Burada yaşayanı bilirim, gerisini tanımam! Bencil! Helva kokuyor burası! Un helvası?

1.KADIN: Evet.

ADAM: İrmik severim ben. Biliyor musunuz irmik helvası yapmayı?

1.KADIN: Salih un helvası sever.

ADAM: Rahmetli?

1.KADIN: Bugün ölüm yıldönümü.

ADAM: Bak işte! Annem de irmik helvası sever, bir de güzel yapar parmaklarınızı yersiniz. Bir gün... Rahmetli anacığımın yokluğuna alışamadım ki! Hâlâ buradaymış gibi anlatıyorum... Demek aynı gün yalnız kalmışız. Biliyordum.

1.KADIN: Ne anlatıyorsunuz?

ADAM: Filmlerde olur ya, bu bir işaret! Kaderin bizi birleştirmek için yaptığı bir oyun!

1.KADIN: Film onlar! Saçmalamayın!

ADAM: Hanımefendi! Lütfen! Bütün filmler aslında gerçektir! Yoksa siz kadere inanmıyor musunuz?

1.KADIN: Salih kader diye bir şey yoktur derdi. Herkes kendi yolunu çizermiş.

ADAM: Rahmetli böyle laflar etmeyi severdi tabi. Bence ben sizin kaderinizim! Güldünüz? Demek siz de benden hoşlanıyorsunuz?

1.KADIN: Ne münasebet!

ADAM: Çünkü kadınlar kendilerini güldüren erkeklerden hoşlanır! Bu hep böyledir. Rahmetli annemi de çok güldürürdüm, o da beni çok severdi. Canım annem, zavallı annem. Beni bu yaşında yapayalnız bıraktı...

1.KADIN: Tamam, ağlamayın.

ADAM: Ben ağlamayım da kimler ağlasın! Ben şimdi ne yapacağım yapayalnız?

1.KADIN: İnsan alışıyor ama... Bir sene olmuş zaten.

ADAM: Oldu! Bir sene oldu! Ama daha dün gibi! Annem! Canım annem!

1.KADIN: Siz şu helvadan biraz yiyin de gidin.

ADAM: Un helvası o!

1.KADIN: Evet...

ADAM: Sevmem ama biraz alayım.

1.KADIN: İyi bari, tabak getireyim ben size. (*çıkarak*)

DIŞ SES: (*Adam onu kulaklığından duymaktadır*) Yarışmacımız biraz zorlanıyor gibi?

ADAM: Yok canım, hepsini planladım ben bunların. Nasıl buldum zayıf noktasını?

DIŞ SES: İlginç yöntemler kullanıyorsunuz.

ADAM: Yarışmayı kazanınca kitap yazacağım. Peynir ekmek gibi satmazsa ben de neyim!

DIŞ SES: Bir kez daha kovulursanız tekrar içeri girme şansınız olmadığını hatırlatıyorum.

ADAM: Ne? Niye kovulayım canım? Kovmaz beni, kovamaz. Kanı kaynadı. Senelerdir peşindeyim be! Bırakır mıyım? İzleyin de öğrenin nasıl yapılmış!

DIŞ SES: Yarışmacımız kendinden emin! Bakalım neler olacak?

(1.Kadın girer, elindeki tabağa helva servisi yapar)

ADAM: İrmik gibi olmaz ama çok ısrar ettiniz, kırmayayım sizi...

1.KADIN: İsrar falan etmedim. Madem koktu ikram etmek lazım.

ADAM: Sağ olun... Öff! Un helvası... Yenmiyor ki bu da! Neyse kalsın.

1.KADIN: Tamam o zaman, hadi evinize!

ADAM: Ne evi canım? Daha nüfus cüzdanınızı vermediniz.

1.KADIN: Hey Allah'ım!

ADAM: Ama evleneceğiz!

1.KADIN: Siz niye birden bire benimle evlenmeye karar verdiniz?

DIŞ SES: Kurbanı yarışmacımızı sıkıştırıyor. Bakalım bu ataklardan kurtulabilecek mi?

ADAM: Çünkü... Çünkü... İstiyorum işte. Bir sebebi olması şart mı? İstiyorum!

1.KADIN: Hiç evlendiniz mi?

ADAM: Yok.

1.KADIN: Niye?

ADAM: E, annem vardı.

1.KADIN: Nasıl yani?

ADAM: Annem vardı işte. Her şeyimi o yapıyordu. Bir senedir çok zor durumdayım. Bilemezsiniz neler çekiyorum, yalnızlık çok zor.

1.KADIN: Ne çok ağlıyorsunuz siz de!

ADAM: Karnım aç da ondan!

1.KADIN: Helva verdim, yeseydiniz.

ADAM: Ablam doyuruyor benim karnımı. Ama onun da kocası var, çocukları var. Haftada bir gelip dolabımı dolduruyor. Bu hafta gelemedi... Şu tencerede ne vardı?

1.KADIN: Kapuska! Sevmem dediniz!

ADAM: Bravo valla! Unutmamışsınız!

1.KADIN: Kapuska sevene pek rastlamadım da... Bir Salih işte...

ADAM: Rahmetli tuhaf adammış... Zaten zar tutardı, yoksa ben mars olmam.

1.KADIN: Tutmazdı.

ADAM: Tutardı! Hem de sayarak oynardı!

1.KADIN: Hiç de değil!

ADAM: Öyle, öyle. Kabul etmek lazım. Sadece kendini düşünürdü. Hep onun istediği olacak. Yoksa çocuk gibi hile yapardı.

1.KADIN: Ölenin arkasından konuşmayın!

ADAM: Biz evlenene kadar konuşurum valla. Evlendikten sonra adını anmam, size de andırmam! Unutacaksınız!

1.KADIN: Hâlâ evlenmekten bahsediyor! Kocamla tavla bile oynamışsınız, hiç değilse ona hürmeten...

ADAM: Rahmetli kocanız. Ölü yani... Yok!

1.KADIN: Çıkın evimden! Yeter!

ADAM: Niye sinirleniyorsunuz ki? Ölüye ölü denir. Ölüler unutulur.

1.KADIN: Unutulmaz!

ADAM: Ben unuttururum size onu!

1.KADIN: Polis çağıracağım!

DIŞ SES: Yarışmayı bırakmak ister misiniz?

ADAM: Hayır!

1.KADIN: O zaman gidin!

ADAM: Bir şarkı söyleyeyim, beğenmezseniz söz gideceğim?

1.KADIN: Şimdi bağıracam!

ADAM: Bir dinleyin, ne var?

1.KADIN: Söyle, tamam!

ADAM: Bana kollarını uzatsan biraz/uğruna bu gönül neye katlanmaz / öl desen ölürüm, ölürüm inan/ seven ne yapmaz / seven ne yapmaz / öl desen ölürüm, ölürüm inan/ seven ne yapmaz / seven ne yapmaz... Beğenmedim diyemezsiniz!

1.KADIN: Beğenmedim!

ADAM: Yalan. Gözlerinizden belli. Salih abi derdi zaten, hiç yalan söyleyemezmişsiniz.

1.KADIN: Salih size beni mi anlatırdı?

ADAM: Arada anlatırdı işte. Neyse. Ben güzel söyledim, kabul edin. Salih ağabey sesimi çok severdi.

1.KADIN: Salih güzel sesten anlardı.

ADAM: Ama şarkı biraz abartılı tabii. Öl desen ölürüm falan, niye öleyim ben sizin için? Değil mi ama?

1.KADIN: Lafın gelişi öyle demiş herhalde.

ADAM: Lafın gelişi gidişi olmaz! Kimse için ölmem ben. Siz de ölmeyin, kimse için değmez. Aaa, annem için ölürüm bakın, bana oğlum öl desin, hemen şimdi ölürüm! Ama tabi nasıl diyecek, değil mi? Öldü benim annem çünkü! Keşke o ölmeseydi de ben ölseydim! Ah anneciğim!

1.KADIN: Aaa! Yeter ama! Gidin evinizde ağlayın!

ADAM: Olmaz! Yalnızlık çok zor. Annesizlik daha da zor... Ben de bu yüzden evlenmeye karar verdim. Sizi seçtim.

1.KADIN: Siz beni seviyor musunuz?

DIŞ SES: Bugüne kadar sorulmuş en zor soru! Cevap verecek misiniz?

ADAM: Bilmem. Hiç düşünmedim.

DIŞ SES: Yuvarlak cevaplar! Yarışmacımız tedirgin galiba, kurbanından çekiniyor?

1.KADIN: Ama benimle evlenmek istiyorsunuz?

ADAM: Canım evlenmek için sevmek şart mı?

1.KADIN: Değil mi?

DIŞ SES: Hiçbir yarışmacımız bu kadar zorlanmamıştı. Devam edebilecek misiniz?

ADAM: Tabii ki! Bence değil. Sevmeden de olur. İyi yemek yapıyorsa, çok konuşmuyorsa, çok gezmiyorsa evlenilir. Bir de pantolona çift çizgi yapmaması lazım. Sizde bunların hepsi var.

1.KADIN: Nereden biliyorsunuz?

ADAM: Rahmetli anlatırdı.

1.KADIN: Bunu demin de söylediniz. Salih beni mi anlatıyordu size?

ADAM: Bazen. Aslında sizi de değil de... İşte bana nasihat ederdi. Evlen falan derdi, evlilik güzel bir şey derdi.

1.KADIN: Canım benim...

ADAM: Pantolonlarıyla övünürdü. Bir de hep evde yemek yemiş, parası cebinde kalırmış. Bir de evde hep kafasını dinliyormuş. Evlilik sessizlik demek derdi.

1.KADIN: Yaaa...

ADAM: Tabii, kafanı dinlemek istiyorsan kadının konuşmayanını alacaksın derdi. Konuşulması gerekiyorsa sen konuşursun, o dinler derdi... Sustunuz?

1.KADIN: Dinliyorum...

ADAM: İşte... Siz tam aradığım kadınsınız. Hadi artık getirin nüfus cüzdanınızı.

1.KADIN: Çok oluyorsunuz ama, yeter artık.

ADAM: Niye öyle diyorsunuz? Bir çay koysanız, oturup konuşsak?

1.KADIN: *(Masadakileri toplayıp mutfaka taşımaya başlar)* Çay may yok! Biz çay içmeyiz. Çay isteyen evinde içer.

ADAM: E, iyi. Ben evdekileri getiririm. Onlar bitince ben de içmem, yine almazız. Şu koltuk eski biraz, benim evdeki koltuğumu getiririm. Yatak odasına da

bendeki yatağı getiririz. Bu yaştan sonra gelinlik de istemez, annemin bir tane beyaz elbisesi vardı, evlenirken karın bunu giyer derdi. Onu giyersiniz. Bende de bu var, tamam işte. Bir nikâh yeter. Siz zaten rahmetliyle de düğün yapmamışsınız. Gerek yok, yine yapmayız. Tamam değil mi? Evleniyoruz?

1.KADIN: Eeehhh! Yeter! Sabahtan beri! Annem öldü dediniz, kıyamadım sesimi çıkarmadım. Ama ipin ucu kaçtı. Salih anlattı diye yalan atıyorsunuz!

ADAM: Hayatta yalan söylemem. Salih ağabey anlattı hepsini, hem gördüm ben pantolonlarını. Valla jilet gibiydi hepsi. Koca adam yalan mı söyleyecek?

1.KADIN: Gidin artık, yeter! Bu sefer gerçekten polis çağıracağım!

DIŞ SES: Yarışmacımız zor durumda! Tamam mı? Devam mı?

ADAM: Bir sus sen de!

1.KADIN: Ne?

ADAM: Rahmetli annemin sesi hâlâ kulaklarımda da. O kızla evlen deyip duruyor!

1.KADIN: Arıyorum polisi. *(Telefona gider)*

ADAM: Tamam! Tamam! Şu çiçekleri alayım bari! Kıymetimi bilmediniz, hâlbuki ben nasıl kibar nasıl ince biriyim görün diye hiç acımadan onca para verdim, gittim çiçek aldım.

1.KADIN: Al götür çiçeğini! İstemiyorum!

ADAM: Yok, o da olmaz. Sanki sizi kandırmışım gibi. Hâlbuki yok öyle bir şey! Niye kandırayım ben sizi, değil mi? Kalsın çiçekler, kalsın. Ama suya koyun ki düğüne kadar solmasınlar. Gelin çiçeği yaparız.

1.KADIN: Kafana geliyor o çiçek şimdi!

ADAM: O zaman ben çikolatayı alayım. Zaten sevmezmişsiniz!

1.KADIN: Nereden biliyorsunuz?

ADAM: E, rahmetli söylemişti. Çikolata sevmez o demişti, alıştırılmamış sizi hiç. Ben de zaten usulen getirdim. Hani kız istemeye çiçek, çikolatayla gidilir ya. Kibarlığımdan yani.

1.KADIN: Yalan söylüyorsunuz, ben çikolata severim! Almayın! Yiyeceğim!

ADAM: Aaa! Huy mu değiştiriyorsunuz? Olmaz, ben bana anlatılan kadını isterim. Değişmeyin! Yoksa bu iş olmaz!

1.KADIN: O çikolataya dokunma!

DIŞ SES: Çikolata yarışmanın malı, biliyorsunuz değil mi? Eğer bırakırsanız...

1.KADIN: Dokunursan polis çağırırım.

DIŞ SES: Eğer çikolatayı bırakırsanız kazanmanız durumunda ödülün %25'inden feragat etmeniz gerekecek.

ADAM: Tamam. Çikolata kalsın! Ama idareli yiyin, öyle bir seferde bütün paketi bitirmeyin, yavaş yavaş, azar azar yiyin. Ben size her istediğinizde çikolata falan alamam çünkü. Gidiyorum?

1.KADIN: Zahmet olacak!

ADAM: Sabah geleceğim, siz nüfus cüzdanınızı hazır edin. Çikolataya da bakacağım, ne kadar yemişsiniz diye, ona göre! Hadi hoşça kalın! (*Çıkar*)

(1.Kadın yalnız kalmıştır)

(Yarışmanın jenerik müziğiyle birlikte tuhaf ışıklar sahneyi yarışma ortamına sokar.)

DIŞ SES: Ve karar zamanı sevgili seyirciler. Bakalım hangi yalancımız kazanacak? Evet, bir değerlendirme yapalım mı? Sizden başlayalım, ne dersiniz? Kazanabilecek misiniz?

2.KADIN: *(Duyulur)* Valla ben kendime güveniyorum. Söyleyeceğimi söyledim, aklına da yattı. Ama şimdi tutup da bununla evlenmeye kalkarsa... Aslında yine işime gelir tabii ama o zaman da yarışmayı kazanmış olmam. Valla basarım o nikâhı!

ADAM: *(Duyulur)* Basamazsın! Yapacağız nikâhı, alacağım onu! Çünkü asıl benim teklifim aklına yattı!

2.KADIN: *(Duyulur)* Valla seni kaç kere kovdu, ben sayamadım!

DIŞ SES: Evet, gördüğünüz gibi heyecan dorukta sevgili izleyiciler! Bakalım yarın sabah neler olacak? Bizi izlemeyi unutmayın!

ADAM: *(Duyulur)* Herkesi nikâha beklerim, nikâha!

2.KADIN: *(Duyulur)* Sen anca böyle kendi kendine gelin güvey olursun!

ADAM: *(Duyulur)* Bana bak! Yarışma marışma dinlemem, fena yaparım!

2.KADIN: *(Duyulur)* Yap da göreyim! Yap da göreyim!

DIŞ SES: Evet sevgili seyirciler, işler kızışıyor. Neler olacağını merak ediyorsanız yarın sabah da bizimle olun! Beyaz Yalanlar'dan herkese şimdilik iyi geceler, tatlı rüyalar, beyaz yalanlar!

(Programın bitiş jeneriği duyulur, ışıklardan ortalık kısa bir süre görünmez olur. Işıklar normale döner. Bu süre içinde 1.Kadın için dökmüş kararını vermiştir.)

1.KADIN: Salih, bana artık müsaade...

(İçeriye gider, elinde bir bavulla gelir, bir kâğıda bir şeyler karalayıp düğün fotoğraflarının kenarına bırakır, kapıyı açık bırakıp çıkar. Işıklar kararır)

(Sabah olmuştur. Beyaz Yalanlar yarışmasının jenerik müziği duyulur.)

DIŞ SES: Yeniden merhaba sevgili izleyiciler. Heyecanla beklediğiniz yarışmamız Beyaz Yalanlar az sonra sonuçlanacak! Yarışmacılarımız sabırsızlanıyor. Bakalım masum kurbanımız kimin yalanına kanacak? İşte karşınızda Beyaz Yalanlar!

(2.Kadın ve Adam açık kapıdan içeri girerler.)

2.KADIN: Kahve getirdim içelim diye?

ADAM: Ne kahvesi? Nüfus cüzdanınızı getirin hadi!

(Ev boştur)

2.KADIN: Eee? Nerede bu?

ADAM: Kesin çay almaya gitti! Bende var demiştim ama!

2.KADIN: Kapıyı açık bırakıp?

ADAM: Aa, evet! Dikkatsiz bu kadın, kapı açık bırakılır mı? Rahmetli hiç bundan bahsetmemişti ama... Allah Allah...

2.KADIN: N'apacağız şimdi?

ADAM: Bekleyelim.

2.KADIN: Yakın bir yere gitti herhalde. Gelir şimdi.

(Beklerler)

DIŞ SES: Yalnız yarışmanın bir süresi olduğunu hatırlatmak isterim. Daha fazla bekleyemeyiz.

ADAM: Ama gelmedi?

DIŞ SES: Evet, şu anda arkadaşlarım beni uyarıyor. Gece sizler evi terk ettikten sonra kaydedilmiş görüntüler olduğunu söylüyorlar.

1.KADIN: (*Sesi duyulur*) İyi ki sana uyup atmamışım helvayı, bak hepsi yendi. Helvanı yediler Salih... Sen gittiğinden beri ilk defa evimize birileri geldi. Evine yani... Bak, ben helvayı böyle severim. Tam pişmemiş yani. Sana hiç söylemedim, çünkü sen hiç sormadın. Kızma diye yedim hep... Çok kavrulmuş helvayı da, kıymalı kapuskayı da... Annem kapuska yediğimi duyunca ağlamıştı, biliyor musun? Nereden bileceksin... Senin için osuruk kokulu kapuska yedim her hafta... O milletin bayıldığı pantolonların var ya? Onları çift çizgi yapmadan ütümeyi 15 sene önce öğrendim. Sen beni isteyince... Annem öğretmişti, becerikli kadın her şeyi jilet gibi ütüler demişti; öğren, erkekler böyle kadınları sever... Senin için öğrendim... Yok, beni sev diye değil... Seni sevdiğim için... Çocuk istemedin, gürültü olur dedin. Herkesi karşıma alıp olmuyor benim çocuğum dedim. Kısırım diye herkes bana acıdı, seni alkışladılar kısır karını boşamadın diye... Sana benzeyen bir oğlancığı ne kadar çok istedim... Sen kızma diye kaç oğlancığın canına kıydım, kaç oğlancığı aldırıldım... Biliyor musun? Aman! Nereden bileceksin... Çok doluyum Salih, çok! Bunlar gelme gene boşalmazdım ya, iyi oldu geldikleri... Bana bak, şu halimi bir televizyoncu görse dizi yapardı, dizi! Dünyanın en sadık, en salak kadını diye ünlü olurdu valla. Sen de oralardan izlerdin beni. Of be Salih! Çatal yerine simit aldın, sen aldın diye simidi sevdim... Çuval gibi elbiseler aldın, onları sevdim... Gürültüden bıktım dedin, sessizliği sevdim... Düğün dernek, eş dost, çoluk çocuk, kavga gürültü istemedin, yalnızlığı sevdim... Ben seni çok sevdim Salih... Ama hakkımı yeme, bir gün olsun sen de beni sev dedim mi? Demedim. Beni sevmeni bekledim mi? Beklemedim. Aferin bana! Sen de ütülü pantolonlarını anlat el âleme! 15 sene! 15 koca sene! Valla her yanım ağrıyor, bütün kemiklerim sızlıyor... Yorulmuşum biliyor musun? Amaaan! Nereden bileceksin... Çok konuştum değil mi? Sen sevmezsin. Son bir şey söyleyeceğim. O da hakkım ama! Bunca sene senden bir şey istedim mi? istemedim. Şimdi istiyorum işte! Salih, bana artık müsaade.

TOPLULUK HALİNDE DIŞ SES: Aaaaaaaaaaaaa!

2.KADIN: Gidiyor! Vallahi gidiyor! Ben kazandım! Gidiyor!

ADAM: Sen birini bulması için kandıracaktın! Asıl ben kazandım! Benimle evlenmek için müsaade istedi!

DIŞ SES: Arkadaşlarım düğün fotoğrafında bir not olduğunu söylüyor.

(2.Kadın ve Adam notu bulup okurlar)

2.KADIN: Bunca zaman başını ağrıttım, kusura bakma. Gidiyim artık ben. Madem pantolon ütüsüyüm senin için, oralarda pantolon var mı ki bana gerek olsun... Gidiyorum ama evlenmem herhalde, çapkınlığa da çıkmam, şimdilik tabii. Bulurum bir şeyler ama. Önce deniz kenarında çayla çatal yerim mesela, sonra da... Valla sonra ne yaparım bilmiyorum. Herhalde canım ne isterse onu yapacağım. Hadi Salih, toprağın bol olsun...

TOPLULUK HALİNDE DIŞ SES: Aaaaaaaaaaaaa!

DIŞ SES: Şimdi yarışmacılarımıza dönüyoruz. Evet? Kandırıldınız!

2.KADIN: Valla öyle oldu. Ama belliydi bunun böyle yapacağı.

ADAM: Salih ağabeyin anlattıklarından mı böyle oldu acaba?

2.KADIN: Söyleyecek başka yalan mı yoktu sen de? Ölen adamın ağzından neler uydurdun?

ADAM: Uydurmadım ki, hepsini Salih ağabey anlatmıştı.

2.KADIN: Gerçek miydi onlar?

ADAM: Tabii. Ben senin gibi kolay yalan söyleyemem canım. Dört kocası varmış da, onunla evlenen ölüyormuş da.

2.KADIN: Seninkine ne demeli? Annesi ölmüşmüş hem de tam bugün, geçen sene bugün!

DIŞ SES: Yarışmacılarımız kaybetmenin üzüntüsüyle birbirlerine saldırmaya başladı sevgili izleyiciler!

ADAM: Saldırmıyorum! Niye saldırayım! Vahşi miyim ben? Belki kadıncağız bir yerlerden izliyordur, aklında iyi kalayım. Ne güzel evlenecektik! Salih ağabeyden hiç bahsetmeseydim keşke...

DIŞ SES: Günah mı çıkarıyorsunuz?

ADAM: Yok, günahım yok ki benim. Beni beğenmiştir de ben Salih Salih dedikçe utandı herhalde. Ah anacığım! Gösteremedim sana mürüvetimi! Salih demeseydim şimdi belki de evleniyorduk!

2.KADIN: Ne evlenmesi? Evlenmez o kimseyle.

DIŞ SES: Kendinizden çok eminsiniz.

2.KADIN: Eminim tabii. Evlenmez. Evlenmez de... İnşallah yeniden buraya dönmeye kalkmaz. Birkaç kere Oktay'ı buna bakarken yakaladım ben. Kadın Salih diyor başka bir şey demiyor ama bu işler belli olmaz. Çıksaydık da bir adam bulsaydım ona, içim biraz rahatlardı. Şimdi böyle ha geldi hal gelecek, yaşanmaz ki.

DIŞ SES: Eşiniz yarışmaya katılmanıza ne diyor?

2.KADIN: Valla ona ne der bilmiyorum ama bu kadının gittiğine üzülrse onu boşarım!

DIŞ SES: Sevgili izleyiciler! Yarışmamız bu akşam tarihinde bir ilki yaşadı! İlk kez yalancılarımız kurbanımız tarafından kandırıldı! Her ikisine de ümit veren kurbanımız kendi isteğinin peşinden gitti!

2.KADIN: Bir kere daha katılabiliyor muyuz?

ADAM: Evet, bu böyle olmadı.

2.KADIN: Parayı da kimse alamadı?

ADAM: Devrediyorsa ben bir kere daha katılmak istiyorum!

2.KADIN: Şeyi söyleriz kurban olarak, 3. Katta var ya hani?

ADAM: Bekâr mıydı o?

2.KADIN: Bekâr tabii! Ondan diyorum zaten.

ADAM: Biz bir daha katılacağız!

(Yarışmanın jenerik müziği duyulur)

DIŞ SES: Yarışmaya doymayan yarışmacılarla bir Beyaz Yalanlar'ın daha sonuna geldik sevgili izleyiciler! Haftaya kanmak ve kandırmak için burada bizimle olun! Yalancı olmak için telefonumuz....

(Jenerik müziği yükselir.)

-SON-

3. BÖLÜM: TASLAK METİN ÜZERİNDE ÖNERİLEN DÜZELTMELER

3.1. JÜRİNİN ÖNERDİĞİ DÜZELTMELER

Ön jüri görüşmesinde *Beyaz Yalanlar* oyunumun Ek-1 dosyasında verilmiş hali ile sunum yaptım. Jüri, oyunumdaki en temel eksik olarak istekler ve onlara ulaşma yolunda çaba sarf eden karakterlerin yüzeysel kalışlarını gösterdi. Buna göre raporumda belirttiğim karakter tanımları ve isteklerinin çok daha fazlasına işaret eden bir metin oluşturmuş olmama rağmen bu istekleri sonuna kadar götürmeyerek farkında olmadan özet bir metin aktarmıştım. Bu özet durumu ve yüzeysellik hali de metnin sıkıcı olmasına sebep olmuştu. Metni sıkıcılıktan kurtarabilmem için çeşitli önerilerde bulunuldu. Bu önerilerden ilki karakterlerle ilgiliydi. *1.Kadın*'ın taslak metinde yazıldığı kadar saf olmaması gerektiği özellikle üzerinde durulan bir konuydu. *1.Kadın* bu kadar saf olduğunda yarışma için ihtiyaç duyulan kurban olmaktan öteye geçemiyordu. Herhangi bir sürprizi yoktu. Oysa *1.Kadın*'ın bir sürprizi olmalıydı. Oyunun genelinde hissedilen merak duygusunun eksikliği en çok *1.Kadın* için geçerliydi. İhtiyaç duyulan sürprizli durumun *1.Kadın*'la ölen kocası arasındaki ilişkide, daha doğrusu *1.Kadın*'ın kocasına yüklediği anlamda gizli olabileceğine karar verdik. Bu finali de etkileyecekti. *1.Kadın*'ın kocasına yüklediği anlam onu gerçekten esas karakter haline getirecek ve oyun boyunca kim nereye çekerse oraya giden bir karakter gibi görünüp finalde de beklenen bir tepki vermeyecekti. *1.Kadın* güçlendiğinde, gerçek ve derin isteklerle siluet durumundan kurtulduğunda oyun boyunca 'Acaba saf mı yoksa başka bir şey mi var?' merakıyla izlenecekti. Oyun boyunca kimin kimi kandırdığı belli olmayacak, tahterevallı oyunu gibi hâkimiyet taraflar arasında el değiştirip duracaktı. Tüm bu uyarılar ışığında *1.Kadın*'ın kocasıyla olan ilişkisini yeniden ele aldım. Taslak metinde yazdığım gibi *Salih* çocuk istemiyordu, ama *1.Kadın* finaldeki tiradında çocuk istediğini ama bu isteğini *Salih* için susturduğunu söylüyordu. O halde bu bilgiyi kullanabilirdim. İpucunu karakter kendisi verdiği için zorlama olmayacaktı. *1.Kadın*

Salih çocuk istemediği için çocuk özlemini *Salih*'e yansıtmış, onu olmamış çocuğu yerine koymuş ve aralarındaki ilişkiyi de anne-çocuk ilişkisine çevirmişti. Finalde yarışmacıların hiçbirine kanmayıp evde kalmasının sebebi de *Salih*'in onun bu ilgisinden memnun oluşu ve ona sığınması olabilirdi. *1.Kadın*'ı metni düzeltirken böyle kurguladım. O *Salih*'le kurduğu yaşantısında o kadar huzurlu, o kadar güvende, o kadar eksiksizdi ki ne komşuya ne de komşuların önerilerine uymaya ihtiyacı vardı. *1.Kadın* bu şekilde kurgulandığında kocası da *kötü koca* tanımlamasından kurtulmuş oluyordu.

Yine jüride ortaya çıkan bir başka sıkıntı ise oyunun genelinde bir tırmanışın eksik oluşuydu. Jüri üyelerinden Ezel Akay'a göre yarışmacıların yalnızca bir kere içeri girmeleri oyunun temposunu ciddi şekilde düşürüyordu. Tempoyu yükseltmek ve oyunun ihtiyacı olan tırmanışa imkan vermek için yarışmacıların birkaç kez *1.Kadın*'ın evine girip onu kandırmayı denemeleri gerekmektedir. Ben de bu öneriyi dikkate alarak yarışmacıların *1.Kadın*'ın evine birkaç kez girmelerini sağladım. Bu birkaç kez giriş kendiliğinden gerçek bir rekabet doğurdu ve yarışmacıların hile yapmalarına, birbirlerini ele vermelerine olanak tanıdı. Bu sayede de oyun finale doğru yükselen bir tempoda tırmanabildi ve sürprizli bir finalle noktalandı.

Yine jüride aldığım uyarılardan biri yalanların yetersiz oluşuydu. Bu yarışmacılar öyle yalanlar söylemelilerdi, öyle yalan söylemelilerdi ki izleyici hem '*amma da uyduruyor*' diyerek inanmasın hem de dinlemekten kendini alamassın. Ben de bu öneri ışığında yalanları kademe kademe absürde varan bir çizgide sıraladım. Yazarken kendimin bile şaşırdığı anlar oldu, izleyiciden beklediğim '*amma da uyduruyor*' yorumunu yaptığım anlar oldu. Bu yorumu yapmak yani hedeflenen hissin yazar tarafından yaşanması beni biraz korkuttu, yanlış bir yolda olduğum hissine kapıldım ama buna rağmen yalanları bozmamayı tercih ettim.

Yarışmacılar konusunda bir eksiğim daha vardı, çözüme. Yarışmacılar hem yarışma stresinden hem de *1.Kadın*'ın yaşadıklarının kendilerine değmesi sebebiyle etkilenmeli ve çözülmeliydiler. Bu çözülmeyi finale saklamak en doğrusuydu. Ben de elimden geldiğince onları hem içten- *1.Kadın* vasıtasıyla- hem de dıştan -*Dış Ses* vasıtasıyla- iyice köşeye sıkıştırarak kendiliklerinden çözümlerini sağladım. Bu öyle

bir çözülmeydi ki *Dış Ses* onlara yeniden yarışmalarını teklif ettiğinde hemen kabul edemediler.

Mekân kurgusuna yönelik bir öneride bulunulmuştu. Yarışmanın stüdyo olarak kullanılan alanı yarışmacılardan birinin evi olacaktı ve her iki yarışmacı yarışma süresince bu alanda birlikte kalacaktı. Bu hem yarışmacıların rekabetini kızıştıracak hem de izleyici açısından daha gerçekçi bir hal alacaktı.

Benim bir reji önerisi olarak kabul ettiğim bir başka öneri ise izleyici konumlanmasında da netlik sağlayacak sinema perdesi önerisiydi. Bu perde sayesinde izleyici televizyon izleyicisiyle tiyatro izleyicisi arasında bir yerde kalacak ve tam da yapmak istediğim yadırgama halini yaşayacaktı.

Jüride bana sunulan, benim de kabul ettiğim öneriler bunlardı. Bunların ışığında metnin son halini oluşturdum.

3.2. DÜZELTMELERDEN SONRA BEYAZ YALANLAR OYUNU

(Portal ağzı bir sinema perdesiyle / barkovizyon perdesiyle kaplanmıştır. Perdeye önce prime timed gösterilen türden birkaç reklam yansır, sonra belki bir kanalın logosu eşliğinde Beyaz Yalanlar yarışmasının jeneriği akmaya başlar. Jenerik biter, jenerik müziği eşliğinde Dış Ses duyulur. Belki Dış Ses konuşurken kurbanın evine yerleştirilen gizli kameralardan kurbanın evi görülür, yarışmacılardan birinin stüdyo olarak kullanılan evi görülür.)

DIŞ SES: *(Duyulur)* Beyaz Yalanlar'a hoş geldiniz! Her hafta olduğu gibi bu hafta da ilk kez izleyenler için kurallarımızı hatırlatalım. İki yalancımız var. Yalancılarımız kolayca kandırabilecekleri bir tanıdıklarını kurban olarak seçiyorlar. Kuralımız tek: Kurbanı kandırmak için söylediğiniz her şey yalan olmalı! Kurban kime inanırsa o yalancı, yarışmanın büyük ödülü olan 100.000TL'yi kazanıyor. Bu hafta yarışmacı olarak başvuran iki yarışmacımız aralarında anlaşıp komşularını kandıracaklar. Stüdyomuzu yarışmacılarımızdan birinin evine kurduk. Yarışma

süresince yarışmacılarımız bu evde yaşayacak ve normal hayatlarına kısa bir süre ara verecekler. Hazır mısınız? İşte Beyaz Yalanlar!

(Yarışmanın jenerik müziği duyulur. Perdeye yarışmacıların görüntüleri yansır.)

DIŞ SES: Önce yarışmacılarımızı tanıyalım. Sizden başlayalım hanımefendi. Yarışmamıza hoş geldiniz!

2.KADIN: Hoş bulduk!

ADAM: Hoş bulduk!

2.KADIN: Bana söylemişti ama... Siz de buyurun.

ADAM: Benimki kısa zaten.

2.KADIN: Benimki de kısa.

DIŞ SES: Artık birinizi tanıyalım.

ADAM: Bekârım, bu apartmanda oturuyorum.

2.KADIN: Evliyim, bu apartmanda oturuyorum.

DIŞ SES: Tek tek lütfen... Hanımefendi, önce sizi tanıyalım.

2.KADIN: Evliyim, bu apartmanda oturuyorum. Kocamı çok seviyorum. Yarışmayı kazanmak istiyorum.

DIŞ SES: Bu kadar mı?

2.KADIN: Yetmez mi?

DIŞ SES: Yarışmacımız çok sessiz. Heyecanlı mısınız?

2.KADIN: E tabi, heyecanın etkisi büyük.

DIŞ SES: Elleriniz?

2.KADIN: Titriyor mu? O kadar da sıktım kendimi ama...

ADAM: Sakin olun. Bu sadece bir yarışma. Önemli olan katılmak, kazanmak değil.

DIŞ SES: Evet! Diğer yarışmacımızı tanıyalım?

ADAM: Sonunda! Bekâрім, bu apartmanda oturuyorum. Annemi çok seviyorum... Bu kadar...

DIŞ SES: Herhalde yarışmayı kazanmak istemiyorsunuz?

ADAM: Yoo, nereden çıkardınız?

DIŞ SES: Hanımefendi söyledi, ama siz söylemediniz de?

ADAM: Erkek adam öyle her şeyi söylemez.

DIŞ SES: Gözünüz mü seğiriyor?

ADAM: Gözüm? Heyecandan...

DIŞ SES: Peki! İçeri girecek ilk yalancımızı belirlemek için yazı tura atıyoruz. Yazı mı tura mı?

2.KADIN: Yazı!

DIŞ SES: Size de tura kalıyor.

ADAM: Olsun. Tura gelme ihtimali daha yüksek.

2.KADIN: Eşit değil mi?

ADAM: %60 tura gelir.

DIŞ SES: Biraz yer açar mısınız? Yazı tura atıyoruz! (*Büyükçe bir madeni para havadan döne döne düşer, yerde dikine durur.*)

ADAM: Zemindendir. Parke değilse öyle olur.

2.KADIN: Tekrar atacaksınız herhalde?

DIŞ SES: Bu haftaki yarışma sürprizli geçecek galiba? Yazı tura atışını tekrarlıyoruz. *(Yerdeki madeni para yukarı çekilir, yeniden aşağı bırakılır, para bu kez düzgün düşer.)*

2.KADIN: Yazı! Galiba ben giriyorum!

ADAM: O paraya bir bakabilir miyim ben?

2.KADIN: Şimdi ne yapacağım? Nasıl gireceğim? Nereden gireceğim?

(Adam 2.Kadın'ın bu davranışını tasvip etmeyen bir tavır içindedir.)

2.KADIN: Her hafta izliyorum ben! Hazırım, tamam!

(2.Kadın arkasındaki dolaptan bir yemek tabağı alır. Adam ve 2.Kadın kadrajdan çıkarlar.)

DIŞ SES: Yarışmacılarımız hazır. Beyaz Yalanlar başlıyor!

(Sinema / barkovizyon perdesi kalkarken perdenin arkasında kalan sahne aydınlanır. 1.Kadın'ın klasik döşenmiş oturma odası. Duvarda eski bir gelin-damat fotoğrafı. Orta sehpanın üzerinde tek kişi için kurulmuş bir yemek sofrası. 1.kadın elinde bir tabak un helvası, bir tabak kapuskayla şarkı söyleyerek sahne arkasından ev dekorunun içine girer.)

1.KADIN: Gündüzüm seninle / Gecem seninle / Beyhude geçti bu ömrüm derdinle... /Aşkını bir sır gibi / Senelerdir sakladım / Geceleri rüyamda / İsmi sayıkladım...

(2.Kadın ve Adam sahnenin iki yanında yerlerini alırlar. 1.Kadın'ın oyununu izleyebilmektedirler ama 1.Kadın onları görmemektedir.)

1.KADIN: Koca bir sene oldu, hâlâ sabahları 'Kalk Salih, geç kaldın!' diye sığıyorum yataktan. Sonra bakıyorum sen yoksun. Ama alışmışım işte... Kahvaltıyı senin sevdiğin gibi hazırlıyorum. Kayısı yumurta, zeytinyağlı kekikli siyah sele zeytini,

az yağlı beyaz peynir, tuzsuz ekmek, tereyağı, bal, yanına da mis gibi açık çay. Ben de kahvemi alıp karşına geçiyorum, sen yemiyorsun ben yiyorum. Bazen seninkileri de yiyorum. Kendi kahvaltımı hiçbir şeye değişmem ama sen de ağzının tadını biliyorsun... Duydun değil mi? Senin şarkını söyledim, eskisi gibi bir sana bir bana söylüyorum şarkıları. Diyorlar ki sizler bizleri duyarılmışsınız. Duyuyor musun gerçekten? Görüyor musun beni oradan? Bir işaret göndersen... Hani filmlerde oluyor ya, ben şarkı söylerken sen ritme uygun olarak perdeleri oynat mesela... Hadi! Sevgilim saçların/ Zannetme solmaz/ Dünyada sevenler/Bahtiyar olmaz/Aşkını bir sır gibi/Senelerdir sakladım/Geceleri rüyamda/Hep seni sayıkladım...

2.KADIN: Ben camdan girebilir miyim?

ADAM: Sen camdan nasıl gireceksin!

DIŞ SES: Normal girişler yapıyoruz, kapıdan. Kamera üzerinize yerleştirildi, değil mi?

2.KADIN: Evet, kolyemde.

DIŞ SES: Kulaklık?

2.KADIN: Kulağımda.

DIŞ SES: Bizim gizli kameramızın önünü kapatmamaya dikkat edin.

2.KADIN: Her hafta izliyorum zaten, merak etmeyin. Gireyim mi?

DIŞ SES: Yarışmacımız çok hevesli! Buyurun! İyi şanslar!

1.KADIN: (*Helvanın tadına bakar*) Meyanesi gelmemiş bunun, sevdiğin gibi tutturamamışım bu sefer.

(*Kapı çalınır*)

1.KADIN: Kim o?

2.KADIN: (*Duyulur*) Benim!

(1.kadın kapıyı açar, 2.kadın elinde boş bir tabak ile karşısındadır.)

2.KADIN: Yeter artık!

1.KADIN: Efendim?

2.KADIN: Her hafta! Aynı gün!

1.KADIN: Anlamadım?

2.KADIN: Kapuskayı diyorum! Sen pişirmiyor musun?

1.KADIN: Ben pişiriyorum.

2.KADIN: Ben de istiyorum!

1.KADIN: Bunun için mi geldin? Tamam. Haftaya sana da pişireyim.

2.KADIN: Şimdi istiyorum.

1.KADIN: Allah Allah? İki senedir komşuyuz, evime hiç gelmedin. Şimdi kapuska için?

2.KADIN: Yedin mi yoksa?

1.KADIN: Yiyecektim...

2.KADIN: Tam zamanında gelmişim desene... E, ne bakıyorsun? Birlikte yeriz işte. Kıymalı mı yaptın?

1.KADIN: Tabii, Salih kıymalı sever.

2.KADIN: Ama insan bir yerden sonra bıkar. Değil mi? Kıymadan da...

1.KADIN: Salih bıkmaz. Zaten çok faydalı. Uzat tabağını. Afiyet olsun.

2.KADIN: Ellerine sağlık. Bazıları bunun üzerine limon da sıkıyor.

1.KADIN: Evet.

2.KADIN: Sen sıkılmıyorsun herhalde.

1.KADIN: Salih limonlu sevmez.

2.KADIN: Sen?

1.KADIN: Ben kapuska sevmem.

2.KADIN: Sevmez misin? Ama her hafta yapıyorsun?

1.KADIN: Kendime yapmıyorum ki, Salih'e yapıyorum. Sen seviyorsun galiba kapuskayı?

2.KADIN: Günde üç öğün verseler yerim! Şuna bak, mis gibi! Sen yemeyecek misin?

1.KADIN: Dedim ya, ben kapuska sevmem. Ama alıştım.

2.KADIN: Kocan seviyor diye?

1.KADIN: Çok faydalı.

2.KADIN: Zorla yiyorsun yani?

1.KADIN: Yoo. Bugün Salih'in ölüm yıldönümü.

2.KADIN: Çok üzüldüm! Seni çok iyi anlıyorum! Ben de aynı acıyı yaşadım!
Metin ol! İnsan alışıyor!

1.KADIN: Sağ ol... Alıştım zaten.

2.KADIN: Helva da ona mı?

1.KADIN: Ona. Yer misin? Vereyim mi ondan da sıcak sıcak?

2.KADIN: Hadi ver biraz, kocanın canına değsin.

1.KADIN: Dur ben sana tabak getireyim. (*çıkır*)

(1.Kadın çıkar çıkmaz 2.Kadın kapuskayı yemeyi bırakır.)

DIŞ SES: (2.Kadın onu kulaklığından duymaktadır.) Nasıl gidiyor?

2.KADIN: Ben biraz heyecanlıyım.

DIŞ SES: Ölüm yıldönümü sürprizimizi nasıl buldunuz?

2.KADIN: Çok korktum ben onu duyunca.

DIŞ SES: Nasıl yani?

2. KADIN: İşimiz zorlaştı bence.

DIŞ SES: Başaramayacağınızdan mı korkuyorsunuz?

2.KADIN: Yani... Aslında başaramamaktan değil de...

1.KADIN: (Girer, getirdiği tabağa helva servisi yapar) Pek olmadı aslında, Salih olsa yemezdi bunu.

2.KADIN: (Tadına bakar) Yoo, çok güzel olmuş?

1.KADIN: Yok yok, Salih'in sevdiği gibi olmadı.

2.KADIN: E olsun, Salih yok ki artık. Sen varsın, kendi sevdiğin gibi pişir gitsin.

1.KADIN: O Salih'in işi.

2.KADIN: Ne?

1.KADIN: Benim sevdiğim gibi pişirmek. Neyse, hadi afiyet olsun.

2.KADIN: Sağ ol... Seninki ilkti değil mi?

1.KADIN: Benimki mi?

2.KADIN: Salih, ilk kocandı. Değil mi?

1.KADIN: Kaç tane olacaktı ki?

2.KADIN: Valla o sana bağlı. Oktay benim dördüncü kocam mesela!

1.KADIN: Hiç belli olmuyor?

2.KADIN: Belli etmiyorum da ondan.

1.KADIN: Oktay biliyor mu?

2.KADIN: Neyi?

1.KADIN: Dördüncü olduğunu?

2.KADIN: Bilmiyor... Sakın söyleme! Öldürür beni.

1.KADIN: Bana ne canım.

2.KADIN: Oktay hiç görüldüğü gibi değildir. Dışı seni, içi beni yakar. Amaonu çok güzel idare ediyorum. Her dediğine kafa sallayıp gene kendi bildiğimi okuyorum. Ötekilere de öyle yapmıştım. Aman erkek değil mi, hepsi aynı! Kimseye bağlanmayacaksın, kıymetini bilmiyor bunlar.

1.KADIN: Onun için mi dört kere evlendin?

2.KADIN: Tabii. Onlar öldü, ben evlendim, onlar öldü ben evlendim. Hiç yalnız kalmadım, hep keyif sürdüm. Sana çok şaşıyorum, nasıl dayanıyorsun?

1.KADIN: Neye?

2.KADIN: Yalnızlığa işte.

1.KADIN: Yalnız değilim ki. Salih var.

2.KADIN: Canım o başka. Şöyle kanlı canlı birini çekmez mi insanın canı?

1.KADIN: Bir kere çekti.

2.KADIN: Yaaa! Kimdi? Tanıdık biri mi?

1.KADIN: Tanıdık tanıdık.

2.KADIN: Ee? N'aptınız?

1.KADIN: Evlendik.

2.KADIN: Evlendiniz mi? Aman! Onu sormuyorum. Salih'ten başka birini diyorum? Adam öldü gitti.

1.KADIN: Öyle deme. Benim içimde yaşıyor hala. Sen senin eskilere öldü diyebiliyor musun?

2.KADIN: Diyorum tabi. Hepsi öldüler.

1.KADIN: Nasıl öldürdün hepsini?

2.KADIN: Ben kimseyi öldürmedim!

1.KADIN: Peki nasıl öldüler o zaman?

2.KADIN: İlki benim aptallığımdan öldü, evlenirken annem 'bu iki yıla kalmaz ölür' demişti ama dinlememiştim, iki yıla kalmadan öldü. Çok ağladım, çok üzüldüm, kendime gelemedim. Ama ikincisinde akıllandım, daha genç biriyle evlendim. Bak onu annem de beğenmişti, ama o da kalp hastasıymış, e kavun değil ki koklayasın... İşveme cilveme dayanamadı, bir gece... İşte tam başımız göklere değmişti ki ölüverdi.

1.KADIN: Şans...

2.KADIN: Hem de nasıl! Öldü, yine yalnız kaldım diye üzülürken ortaya oğlu çıkmasın mı?

1.KADIN: Sen de oğluyla evlendin?

2.KADIN: Sen beni ne sanıyorsun? Yapar mıyım öyle bir şey? Bana canım kocamdan tek hatıra oğlu kalmış dedim. Canım oğlum diye bağıma bastım, ama o

n'aptı? Bütün mala mülke kondu, bana da zırnık koklatmadı! Ne güzel rahata erdim, artık bana bu dünyada ölüm yok diyordum, yine açıkta kaldım. Sen neyle geçiniyorsun?

1.KADIN: Salih'in emekli maaşı var.

2.KADIN: Ee? O kadar mı? Ev, arsa, araba falan?

1.KADIN: Bu ev bizim.

2.KADIN: Bir bu evi, bir de kıytırık emekli maaşını mı bıraktı sana bıraka bıraka?

1.KADIN: Az değil mi?

2.KADIN: Az tabii! Olur mu öyle? İnsan biraz para koyar kenara, araba alır bir tane. Ben ölünce bu kadın ne olacak diye düşünür, ona göre yaşar. Seninkinde iş yokmuş valla. Benden biraz ders al sen. Nerede kalmıştık?

1.KADIN: İkinci de öldü.

2.KADIN: Hah! İşte öyle kalınca ortada, acaba ben mi yanlış adamları seçiyorum diye düşünüp bir süre kimseyle evlenmemeye karar verdim. Hayatıma yalnız devam edeyim dedim. Denedim, becerebilirim gibi geldi. Ama bırakmıyorlar ki peşimi! Taa liseden sınıf arkadaşım, artık beni nasıl bulduysa bulmuş, karşıma dikildi bir gün. Tanıyamadım, o zaman saçları aslan yelesi gibiydi, upuzun. Yazık, tepesi açılmış, kapatmak için yanlardakileri tepeye tarıyor. Öyle görünce gülesim geldi ama tuttum tabii kendimi. İyi ki de tutmuşum. Seni senelerdir arıyorum, sonunda buldum, bir daha asla bırakmam falan dedi. İnanmadım tabii ama hoşuma da gitmedi değil.

1.KADIN: Gitmez mi? Gider tabii.

2.KADIN: Sözümü kesme. Bunların hepsi birer ders. Dikkatli dinle.

1.KADIN: Affedersin.

2.KADIN: Neyse, ne diyordum? Hah! Bırakmam dedi. Bu öyle deyince ben bir araştırdım. Saçı yok ama malı mülkü yerinde. Ölürse her şeyi bana kalacak. Hiç düşünmeden evlendim. Çok seviyordu beni, çok mutlu etti. Ama o da öldü.

1.KADIN: Sen de ne uğursuz kadınmışsın, her evlendiğin ölmüş!

2.KADIN: Yaa! Üstelik bu da hastaymış. Kansermiş, onunla evleneyim diye saklamış. Neyse bana pek bir sıkıntı yaşatmadı, son gecesinde kollarımda öldü.

1.KADIN: Yazık...

2.KADIN: Yazık tabii! Gençcik kadını, gene kaldım tek başıma. Neyse, uzatmayayım, sonunda Oktay'ımı buldum. İyi de oldu. Sen de boş boş oturma, çık sokağa. Ne adamlar var dışarıda? Tak birini koluna, gez dolaş, keyfine bak. Sıkılınca onu gönder, yenisiyle gez.

DIŞ SES: *(2.Kadın onu kulaklığından duymaktadır.)* Bugünkü süreniz dolmak üzere. Son cümlelerinizi toparlayıp evden çıkmalısınız.

1.KADIN: Alıştım ben.

2.KADIN: İçinde bir boşluk da mı hissetmiyorsun?

1.KADIN: Salih yetiyor bana.

2.KADIN: Ölmüş adam neyine yetecek? Bul sen birini, bul. Yalnız yaşanmaz. Hadi, Oktay merak etmiştir. Gideyim ben.

1.KADIN: Oturuyorduk. Kapuskanı da bitirmedin.

2.KADIN: Oktay'a götüreyim, o da yesin diye ayırdım.

1.KADIN: Vereyim mi biraz daha? Yeter mi o?

2.KADIN: Yeter yeter. Hadi hoşça kal.

1.KADIN: Güle güle.

2.KADIN: Ben seni yalnız bırakmam artık, sık sık gelirim.

(2.Kadın sahne önüne Adam'ın yanına gelir. Sahne içinde 1.Kadın'ın anma ritüeli oyun olarak sürmektedir.)

2.KADIN: Affedersiniz, çöp var mı? Şunu dökeyim...

DIŞ SES: Arka tarafta var, siz oraya bırakın, arkadaşlar alırlar.

ADAM: Ben olsam ihtiyacı olan bir aileye hediye ederdim.

2.KADIN: Ben de ederim. Ederdim yani. Ama yedim ben onun üstünden. O karcık kimseye yetmez, hem benim çatalım değdi. Olmaz.

ADAM: Bahane bence. Çatal her tarafa değmiş olamaz.

2.KADIN: Değdi. Ben yedim, siz nereden bileceksiniz?

ADAM: Nasıl yemek yenir biliyorum. Çatal her tarafa değmez. Aç insanları hiç düşünmüyorsunuz, bencilsiniz. Siz kazanırsanız paranın hepsini alıp kaçarsınız.

2.KADIN: Hayır! Hiç de değil! Niye kaçayım? Ben o parayı Oktay'la birlikte kimsesizlere bağışlayacağım.

ADAM: Kimsesizler mi? Yaşlıların daha çok ihtiyacı var. Ben kazanırsam annemle birlikte yaşlılara bağışlayacağım.

2.KADIN: Biz yakınlarımızla görüşebilecek miyiz?

DIŞ SES: Onlar ararlarsa görüşebilirsiniz tabii, ama sizin aramanız yasak.

2.KADIN: Oktay arar zaten beni.

ADAM: Beni de annem arar.

DIŞ SES: Sizi artık içeri alalım mı?

ADAM: Tabii, ama hazırlanmam lazım. Var mı vaktim?

DIŞ SES: Buyurun, dolap sizin.

2.KADIN: Ne hazırlığı bu böyle? Ben bir tabak aldım, çıktım. Öyle oluyorsa ben de hazırlanırdım.

DIŞ SES: Dolaptaki malzemeleri kullanmak serbest, biliyorsunuz.

2.KADIN: Evet ama...

ADAM: *(Dışarıda duyulur)* Ben hazırım!

DIŞ SES: Buyurun, sahne sizin! Pardon, sıra sizin!

(1.Kadın içeride yemekleri toplamaktadır. Kapı çalınır, 1.Kadın yerinden kıpırdamaz, kapı ısrarla çalınmaya devam eder.)

1.KADIN: Bir baş başa kalamadık Salih. Güya hasret giderecektik. Babaannemin kabul gününe döndü. Geldim, geldim!

(1.Kadın kapıyı açar. Adam üzerinde bir sabahlık, içinde şort don içeri dalar.)

ADAM: Dayanamıyorum artık!

1.KADIN: Durun! Bir dakika! İyi misiniz?

ADAM: Değilim! Dayanamıyorum!

1.KADIN: Önce şu sabahlığınızın kuşağını bağlayın da...

ADAM: Yiğidin malı meydandadır derdi annem!

1.KADIN: Tamam ama...

ADAM: Annem! Canım annem! Beni bırakıp nerelere gittin annem?

1.KADIN: Anneniz mi kayboldu?

ADAM: Hayır!

1.KADIN: Bir yere mi gitti?

ADAM: Evet! Ah anne! Ah anne!

1.KADIN: Canım koskoca kadın, gelir. Sakin olun. Şu kuşağı bağlarsanız...

ADAM: Gelmez! Bir sene oldu gideli! Gelmedi! Gelmez!

1.KADIN: Hiç haber çıkmadı mı? Polise falan gittiniz mi?

ADAM: Polis n'apsın?

1.KADIN: Ne bileyim?

ADAM: Öldü benim annem, öldü!

1.KADIN: Başınız sağ olsun.

ADAM: Dostlar sağ olsun. Işıklar içinde yatsın güzel annem, üzerine nurlar yağsın. Birlikte dua edelim mi?

1.KADIN: Bu kıyafetle mi?

ADAM: Ne var kıyafetimde? Annem beni böyle seviyor. Kaldırın ellerinizi! Allah'ım! Sen annemin mekânını cennet eyle, bütün günahlarını bağışla ya rabbim! Onu sevgili kullarınla bir arada tut, yanına alana kadar toprağındaki böcekleri, kurtları yok et ya rabbim! Başucundaki ağaçların üstündeki kuşlar annemin üzerine pislemesin, sen engel ol ya rabbim! Üşüyünce güneş ısıtsın, susayınca yağmur ıslatsın, annem rahat uyasun. Onu sana emanet ediyorum Allah'ım! Salih ağabeyin karısı da yanımda, o da bana emanet!

1.KADIN: Anneniz beni mi sordu?

ADAM: Şişşt! Dua ederken konuşulmaz! Amin! Amin deyin!

1.KADIN: Amin, amin! Şu sabahlığınız?

ADAM: Tamam, tamam.

1.KADIN: Salih'in de vardı bu sabahlıktan... Bir yıl mı oldu öleli?

ADAM: Bugün tam bir yıl oldu. Helva kokuyor burası! Un helvası?

1.KADIN: Evet. Salih için. Bugün onun da ölüm yıldönümü.

ADAM: Bakın, kader işte! Salih ağabey iyi adamdı, tavla oynardık.

1.KADIN: Severdi tavlayı. İyi de oynardı.

ADAM: Yok canım, iyi falan oynamazdı. Ama aferin, kocanız diye övüyorsunuz.

1.KADIN: Övmek için değil, beni hep yenerdi.

ADAM: Sizi yener tabi! Ben hep mars ederdim! Tavla erkek işidir. Kadınlar oynayamaz.

1.KADIN: Salih benimle hep oynardı.

ADAM: Tabii, bana yeniliyordu da ondan. Morali bozuluyordur, sizi yenip toparlanıyordur.

1.KADIN: Ben bile bile yeniliyordum.

ADAM: Kesin sayarak oynuyorsunuzdur?

1.KADIN: Salih'le öyle oynardım, üzülmesin diye.

ADAM: Getirin tavlayı oynayalım hadi!

1.KADIN: Salih'ten başkasıyla oynamam ben.

ADAM: Yenilmekten mi korkuyorsunuz?

1.KADIN: Salih'le oynamayı seviyorum.

ADAM: Geçti Bor'un pazarı... Şu helvadan versenize biraz.

(1.Kadın bir tabağa biraz helva koyar)

1.KADIN: Pek olmadı ama...

ADAM: Hadi hadi! İltifat bekliyorsunuz değil mi?

1.KADIN: Yoo, Salih böyle sevmez.

ADAM: Salih ağabey ağzının tadını bilmiyormuş. Mis gibi helva valla! Ayten böyle yapamıyordu, boşadım! Sevgi de çok kavuruyordu, onu da boşadım! Oya da içine fıstık koymuyordu...

1.KADIN: Onu da boşadınız?

ADAM: Boşadım tabii! Kadın dediğin mutfakta usta olacak! Çay var mı?

1.KADIN: Kusura bakmayın, geleceğinizi bilseydim çay da koyardım.

ADAM: Neyse, bir daha ki sefere artık.

1.KADIN: Yine böyle mi geleceksiniz?

ADAM: Nasıl?

1.KADIN: Bu kıyafetle?

ADAM: Beğenmediniz mi?

1.KADIN: Giyinseydiniz...

ADAM: Anladım. Siz dul olduğunuz için çekiniyorsunuz, laf gelir diye.

1.KADIN: Tabii.

ADAM: Size bir şey söyleyeyim mi? Ben burada bunları da çıkarıp otururum.

1.KADIN: Aman! N'apıyorsunuz?

ADAM: Yine de size laf gelmez! Neden? Çünkü herkes benim bir kadının evinde neden çıplak oturduğumu bilir.

1.KADIN: Siz şunları giyer misiniz?

ADAM: Laf gelmez, merak etmeyin.

1.KADIN: Laf gelir diye değil, dört duvar, kim bilecek zaten! Ben rahat edemem. Giyinin, lütfen.

ADAM: Tamam, ama dönün de bir bakın bana. Benim yaşımda böyle göbeksiz adam kalmadı artık.

1.KADIN: Evet, evet. Çok güzel. Bravo size!

ADAM: Tamam, dönebilirsiniz. Giyindim.

1.KADIN: Artık izin verirseniz kocamla yalnız kalmak istiyorum.

ADAM: Hah! Hay ağzınızı öpeyim! Benim derdim de bu işte! Yalnız kalmak!

1.KADIN: Yok canım, sizin öyle bir derdiniz yok bence. Herkes biliyormuş, baksanıza...

ADAM: Neyi?

1.KADIN: Bir kadının evinde neden çıplak oturduğunuzu!

ADAM: E, tabii! Ne var bunda? Ben bir kadının evinde çıplak oturuyorsam o kadın yalnız demektir.

1.KADIN: Nasıl yani?

ADAM: Yani yalnız ve üzgün bir kadını nerede olsa bulurum, teselli ederim.

1.KADIN: Neyse ki üzgün değilim.

ADAM: Üzülürseniz haberim olsun. Zaten sizin söylemenize gerek yok, benim haberim olur. Üzgün, yalnız kadınların kokusunu alırım ben. Ayten'le de böyle evlenmiştim. Bir parkta gördüm onu, yapayalnız oturmuş ağlıyordu. Hem ağlıyor hem de simidini kuşlara atıyordu. Uzaktan seyrettim, gittim yanına oturdum. Şeytan tüyü vardır bende, on dakika sonra omzumda ağlamaya başladı. Bir hafta sonra evlendik. Çok sevdi beni, ama helva yapmayı bir türlü öğrenemeyince benim hevesim kaçtı. Boşadım.

1.KADIN: Yazık kıza!

ADAM: Yok yok, iyi oldu. Ben boşayınca helva yapmayı öğrendi. Günlerce kapıma tabak tabak helva bıraktı da yine de geri dönmedim. Son yaptıkları nefisti ama tuttum kendimi.

1.KADIN: Çok erdemliymişsiniz!

ADAM: Erdem benim göbek adımdır! Sevgi de bayılırdı benim erdemlerime! Onu da bir akrabamın düğününde görmüştüm. Gelinin çiçeğini gizlice parçalayıp gelinliğe şarap dökmeye çalışıyordu. Hemen yanına yaklaştım, on dakika sonra düğünün en yakışan çifti seçildik. Bir hafta sonra da evlendik. Ama Sevgi helva yap dediğim zaman önüme kömür topakları getirdiği için çok sürmedi, onu da boşadım.

1.KADIN: Siz boşanınca o da öğrendi mi helva yapmayı?

ADAM: Yok, o bana aşk mektupları yazmaya başladı. Bizim sokağın köşesinde nöbet tutuyordu, ben evden çıkınca peşime düşüp ayaklarıma kapanıyordu. Ama helva yapamayanla evlenemem. Bir kere boşadım mı da geri dönmem.

1.KADIN: Çok güzel!

ADAM: Beğendiniz değil mi? Oya da beğenirdi beni. O da bakkalın kızıydı. Ben sepet sallardım, o bütün siparişlerimi kapıma bırakırdı. Babasına sordum helva yapabiliyor mu diye, çok güzel yapar deyince düşünmedim fazla, hemen bastım nikâhı. Sabahına helva kavur dedim, yaptı. Kokusu falan nefis, ama fıstık yok! Helva fıstıksız olur mu?

1.KADIN: Olmaz!

ADAM: Yalvardı, hemen koyarım şimdi dedi. Bak! Bir de pişmiş helvaya fıstık katmaya çalışıyor! Kolundan tuttuğum gibi babasının kapısının önüne bıraktım. Çok yalvardılar ama bir haftaya kalmadı, onu da boşadım.

1.KADIN: İyi yapmışsınız!

ADAM: Şimdi yine yalnızım. Bakalım, kısmet. Önümde birileri vardır belki.

1.KADIN: Tabii tabii, kısmet işi bu işler.

DIŞ SES: (*Adam onu kulaklığından duymaktadır.*) Süreniz doluyor. Son cümleleri kuralım, konuyu toparlayalım.

ADAM: Tamam. Siz de yalnız oturmayın artık. Etrafınıza bir bakın. Evlenilecek adamlar var.

1.KADIN: Salih bana yetiyor.

ADAM: Ölü adam yeter mi? Yoksa siz ölü sevenlerden misiniz?

1.KADIN: Nasıl oluyor o?

ADAM: Ölü seviyorlar işte, çok seviyorlar. Bayağı içli dışlı oluyorlar severken. Ama yok, sizde öyle bir tip yok. Yok değil mi?

1.KADIN: Yok yok.

ADAM: Veriyim mi sabahlığı, istiyor musunuz?

1.KADIN: Yoo, gözüm takıldı sadece...

ADAM: O zaman siz bana helva verin.

1.KADIN: Buyurun, afiyet olsun.

ADAM: Canım helva isterse size söylerim ben artık.

1.KADIN: Aslında ben de pek beceremem.

ADAM: Yok yok, olmuş. İsterim ben. Hadi hoşça kalın.

1.KADIN: Güle güle.

ADAM: Gelirim ben arada. Yalnız bırakmam sizi. Merak etmeyin.

1.KADIN: Ben yalnız değilim, Salih var.

ADAM: Siz o Salih ağabeye selam söyleyin benden. Hadi!

(Adam evden çıkar, sahnenin önüne gelir. Bu sırada oyun alanı içindeki 1.Kadın'ın kendi oyunu sürer.)

ADAM: Şu helvaları ihtiyacı olan bir aileye gönderir misiniz lütfen?

DIŞ SES: Arka tarafa bırakın, arkadaşlar yardımcı olacak.

2.KADIN: Fırsatçı!

ADAM: Yardım etmek benim karakterim! Annem beni böyle yetiştirdi!

2.KADIN: Belli!

DIŞ SES: Bugünkü bölümü kapatmadan önce kısa bir durum değerlendirmesi yapalım istiyorum. Sizden başlayalım hanımefendi. Nasıl geçti sizce görüşmeniz? Umudunuz var mı?

2.KADIN: Tabii ki var. Çok iyi geçti bizim görüşmemiz. Hem ben şanslıyım, çünkü kadınıml! İki kadın birbirine daha kolay güvenir.

ADAM: Kadınlar birbirlerinin gözlerini oyar!

DIŞ SES: İlginç bir yorum?

2.KADIN: İlginç milginç değil, saçma bence!

ADAM: Saçma falan değil, doğru! Annem söylemişti. Annem aradı mı?

DIŞ SES: Hayır.

2.KADIN: Oktay?

DIŞ SES: Maalesef. Peki sizin nasıl geçti görüşmeniz? Sizin umudunuz var mı?

ADAM: Galiba ben kazanacağım. Kadın akıllı, belli etmiyor ama akıllı. Zaten kadınlar öyle olurmuş, annem söylemişti. Erkeği parmaklarının ucunda oynatırlarmış da ruhumuz duymazmış.

2.KADIN: Duymaz valla.

ADAM: Göreceğiz bakalım.

DIŞ SES: Beyaz Yalanlar'ın bugünkü bölümü sona erdi! Yarın aynı yarışmacıların ikinci ziyaretlerini izlemek için bizimle olun! İyi geceler!

2.KADIN: İyi geceler!

ADAM: İyi geceler!

(Adam ve 2.Kadın sahne üzerinde kendileri için ayrılmış olan banklara/sandalyeler/koltuklara gidip yerleşirler. 1.Kadın hala sahnededir.)

1.KADIN: İki de birbirinden tuhaf. Herkes ne kadar meraklı milletin hayatını değiştirmeye? İkisinin de ağzında aynı laf, böyle yaşanmazmış! Yaşıyorum işte, ne var? Mutluyum ben seninle Salih... Neyse, tuhaf muhaf, hiç değilse yemekleri yediler, bu sefer artmadı bak. Yatalım mı artık? Geldi mi uykun? Benim de geldi. *(Duvardan düğün fotoğraflarını indirir. Yanına alıp çıkar.)*

(Sahne loşlaşırken sinema/barkovizyon perdesi iner. Perdede 2.Kadın ve Adam stüdyoda uyumaktadır. 2.Kadın uyanır, Adam'ı kontrol eder. Adam uyumaktadır. 2.Kadın yerinden kalkar, dolabın yanına gider, dolabı açar, içini şöyle bir karıştırır, küçük bir şey bulur, beğenir, arkalara saklar. Bir tane fötr şapka bulur, bir makasla keserek parçalar, onu da arkalara saklar. Yeniden oturduğu yere döner, uyumaya

devam eder. Biraz sonra Adam uyanır, 2.Kadın'ı kontrol eder, 2.Kadın uyumaktadır. Adam yerinden kalkar, dolabın yanına gider, dolabı açar, şöyle bir karıştırır, bir şeyler bulur, onları ayırıp dolabın arkalarına saklar. Fötr şapkayı bulur, yırtıklarını fark eder, sinirlenir. Yeniden oturduğu yere döner, uyumaya başlar. Biraz sonra yarışmanın jenerik müziği duyulur.)

DIŞ SES: Beyaz Yalanlar'ın ikinci gününe hoş geldiniz! Bakalım yarışmacılarımız bugün kurbanımızı kandırabilecek mi?

(Sinema / barkovizyon perdesi kalkarken 1.Kadın evinin içinde bir yere yerleşir. Gazete okumaya başlar. 2.Kadın ve Adam da sahne önündeki yerlerini alırlar.)

2.KADIN: Yine önce ben giriyorum değil mi?

ADAM: Her gün o mu girecek?

DIŞ SES: Yine yazı tura atacağız.

ADAM: Tura!

2.KADIN: Yazı gelecek.

(2.Kadın ve Adam sağa sola doğru çekilir. Bir madeni para döne döne ortalarına düşer.)

ADAM: Tura! Ben demiştim!

2.KADIN: Şans.

DIŞ SES: Hiç oyalanmadan dolaptan istediğinizi seçin, sizi içeri alalım. *(Adam dolabı karıştırmaya başlar.)*

2.KADIN: Oktay aradı mı acaba?

DIŞ SES: Hayır, kimse aramadı.

2.KADIN: Siz arayıp bağlasanız?

ADAM: *(Duyulur)* Ben hazırım!

DIŞ SES: Beyaz yalanlar başlasın!

1.KADIN: Bıkmadılar şu boru sesini sormaktan. Ti.

(Kapı çalınır.)

1.KADIN: Komşu ziyaretleri başladı galiba.

(1.Kadın kapıyı açar, Adam üzerinde pijamaları, elinde bebek beşiğiyle kapıdadır.)

ADAM: Bakın evde ne buldum?

1.KADIN: Ne güzel beşik.

ADAM: Annem saklamış. Çayınız var mı?

1.KADIN: Var.

ADAM: Demli olsun benimki. Niye bakıyorsunuz? Giyiniğim bu sefer.

1.KADIN: Pijama?

ADAM: Ben bir kadının evindeysem... Çıplak, pijamalı fark etmez.

1.KADIN: Herkes ne olacağını bilir.

ADAM: Kadın dediğin böyle olur işte. Leb demeden leblebi! Çay?

2.KADIN: Getireyim.

ADAM: Demli olsun!

(1.Kadın çıkar.)

DIŞ SES: Neden beşik?

ADAM: Sever kadınlar böyle şeyleri, bebek falan.

1.KADIN: (*Duyulur*) Şeker?

ADAM: Bir tane! Demedim mi?

DIŞ SES: O zaman size iyi şanslar.

ADAM: Annem aradı mı annem?

DIŞ SES: Hayır, kimse aramadı.

(1.Kadın elinde bir bardak çayla girer.)

1.KADIN: Buyurun, afiyet olsun.

ADAM: Ohh! Mis gibi! Güzel beşik değil mi?

1.KADIN: Çok güzelmiş...

ADAM: Yaa, annem torununa sakladı herhalde.

1.KADIN: Yok değil mi sizin de çocuğunuz?

ADAM: Hanımlar helva işini becerebilseydi verecektim hepsine birer çocuk ama... Artık yeni hanıma... Şanslı hanıma... Güzel hanıma... Siz çocukları seviyorsunuz değil mi?

1.KADIN: Severim.

ADAM: Niye yapmadınız peki? Salih ağabeyin bir kusuru mu vardı?

1.KADIN: Yooo, sapasağlamdı. İstemedik.

ADAM: Siz istemişsinizdir.

1.KADIN: Nereden çıkardınız?

ADAM: Sizde çocuk isteyen kadın bakışı var.

1.KADIN: Allah Allah?

ADAM: Elleriniz de büyük. Onlar bebek kucaklamak için. İçinizde kalmış sizin. Kalçalarınızdan belli. Siz doğurursunuz, emzirirsiniz de.

1.KADIN: Ayıp oluyor.

ADAM: Olmaz ayıp falan. Gördüğümü söylüyorum. Yalan değil.

1.KADIN: Ben komşunuzun karısıyım!

ADAM: Canım ne dedik? Kötü bir şey mi dedik? Sizden güzel anne olur dedik. Hemen kızılıyorsunuz siz de. Benim Oya da böyleydi. Her şeye kızardı.

1.KADIN: Helvaya fıstık koymayan mıydı Oya?

ADAM: O. Hafıza da sağlam.

1.KADIN: Siz gidince Salih'e anlattım da.

ADAM: Selam da söyleseydiniz Salih ağabeyime. Bakın ona da babalık çok yakıştırdı. Zaten erkek adam baba olmalı. En az iki tane. Bunlardan en az biri erkek olacak. Erkek adamın erkek çocuğu olur. Öbürü kız olabilir. Kızlar da babalarını severler.

1.KADIN: Erkekler de annelerine düşkün oluyor, değil mi?

ADAM: Anne önemli. Siz kaç yaşındasınız?

1.KADIN: Salih öldüğünde 39 yaşındaydım.

ADAM: Şimdi 40sınız yani. Olmadı!

1.KADIN: Ne olmadı?

ADAM: Siz şimdi doğuramazsınız. Gerçi tıp ilerledi artık, doğurabilirsiniz belki de. Evet, evet! Tamam!

1.KADIN: Nasıl tamam? Ne tamam?

ADAM: O zaman beşik sizin olsun.

1.KADIN: Yok canım, n'apacağım ben beşiği? Anneniz saklamış işte, sizin o.

ADAM: Hadi hadi nazlanmayın, size veriyorum. Alın işte.

1.KADIN: Salih ona sığmaz ki...

ADAM: Ne?

1.KADIN: Yani benim... Salih... Bebeğim.. Bebeğim yok benim.

ADAM: Olur, o da olur. Siz bu beşiği alın, bebek de gelir yakında.

1.KADIN: Nereden gelecek?

ADAM: Ağaç kovuğundan! Onu da ben mi anlatayım?

1.KADIN: Evlenmeyi düşünmüyorum ben.

ADAM: Evlenmek şart değil ki! Siz isteyin, o bebek gelir. İsteyin bakın, istesenize?

1.KADIN: Sihirbazlık mı yapacaksınız?

ADAM: Sizin de işiniz gücünüz alay etmek! Şurada yardım etmeye çalışıyorum, sizin için uğraşıyorum. Yaptığınıza bakın! Kadın değil mi, hepiniz aynısınız! *(Çayı üzerine döker)* Ah! Yandım!

1.KADIN: Aaa! Hemen suya tutun! Banyoya!

ADAM: Yapıştı bu!

1.KADIN: Çıkarın çıkarın!

(1.Kadın Adam'ın pantolonunu çıkarmasına yardım eder.)

ADAM: Ne güzel saçların var!

1.KADIN: Efendim?

ADAM: Saçıldı! Her yere saçıldı!

1.KADIN: Silerim, olsun. Siz yanmadınız değil mi?

ADAM: Kızarmış mı bacaklarım?

1.KADIN: Kızarmamıştır herhalde.

ADAM: Baksanıza!

1.KADIN: Yok, yok. Bir şeyiniz yok.

ADAM: Pantolonum?

1.KADIN: Bir soğuk suya tutayım da. (*Çıkar.*)

2.KADIN: Yine donla kaldı!

DIŞ SES: Lütfen müdahale etmeyelim.

2.KADIN: Müdahale etmiyorum! Hile yapıyor!

ADAM: Gelirken bir bardak da çay getirir misiniz?

2.KADIN: Oh! Rahata bak!

DIŞ SES: Yarışma kızışıyor!

(1.Kadın elinde bir bardak çayla girer)

1.KADIN: Yıkayıp astım. Kurusun, hemen vereceğim.

ADAM: Acelesi yok. Rahatım yerinde.

1.KADIN: Evet, görüyorum.

ADAM: Pantolon kuruyunca bir de ütülersiniz değil mi? Salih ağabeyin pantolonları herkesin dilindeydi. Jilet gibi!

1.KADIN: Salih öyle severdi. İncecik tek çizgi.

ADAM: İşte bana da öyle bir tek çizgi yaparsınız artık.

(1.Kadın Adam'a ne diyeceğini bilemez, onu kovmak istemektedir. Ama söyleyemez.)

ADAM: Sizin üstünüzdeki kadın var ya?

1.KADIN: Oktay beyin eşi mi?

ADAM: Hah! O! Sakın ona uymayın!

1.KADIN: Nasıl yani?

ADAM: O böyle yalnız kadınlara akıl verir, ben evde yokken benim Sevgi'ye de vermişti. Sonra Oya'yla da yakaladım. Kafanızı karıştırır, sakın inanmayın!

2.KADIN: Sen görürsün!

1.KADIN: Casus falan mı yoksa?

ADAM: Dalga geçin siz daha! Gelip çapkınlık yapalım derse inanırsınız ama!

1.KADIN: Niye desin ki öyle bir şey? Evli o, Oktay beyi de çok seviyor.

ADAM: Buraya geldi değil mi?

1.KADIN: Dün ziyarete geldi.

ADAM: Daha önce hiç gelmiş miydi?

1.KADIN: Yooo.

ADAM: Peki hiç düşündünüz mü dün niye geldi?

1.KADIN: Canı kapuska çekmiş.

ADAM: Siz de buna inandınız?

1.KADIN: Kapuska bu, kokar.

ADAM: Benim niye çekmedi?

1.KADIN: Nereden bileyim? Siz de helva istediniz.

ADAM: O başka! Ben annem için istedim onu. Ama o kadının başka planları var.

1.KADIN: Siz çok mu film seyrediyorsunuz?

ADAM: İnanmayın siz daha, inanmayın!

1.KADIN: Niye inanayım canım size?

ADAM: Seviyorum lan sizi! Anlamadın mı?

1.KADIN: Ben sizin pantolonunuzu getireyim. *(Çıkar)*

ADAM: Kaç bakalım...

(2.Kadın oyun alanına ortasından giriverir.)

DIŞ SES: Nereye gidiyorsunuz?

ADAM: Çıksana, görecek seni!

2.KADIN: N'apıyorsun sen?

ADAM: Oyun oynuyorum! Çık dışarı! Şunu dışarı alın!

2.KADIN: Çıkmıyorum!

ADAM: Çık! Şimdi gelecek!

2.KADIN: Umurumda değil! Gelsin, ona gerçekleri anlatacağım.

DIŞ SES: Dışarı çıkarsanız size rakibinizi kötöleme fırsatı verebilirim. İçeride kalırsanız yarışmadan atılırsınız! Çabuk karar verin!

ADAM: Kal kal! Çıkma o zaman! Kal!

2.KADIN: Tamam, çıkıyorum. Görürsün sen!

(2.Kadın girdiği yerden çıkar, sahne üzerindeki yerine oturur.)

(1.Kadın elinde pantolonla girer.)

1.KADIN: Biraz ütüledim, kurudu gibi. Alın.

(Adam pantolonunu giyer.)

ADAM: Elinize sağlık, jilet gibi olmuş. Salih ağabeyin dediği kadar varmışsınız. Boşuna sevmemişim sizi.

1.KADIN: Gidin artık!

ADAM: Sizi kızdırmak için söylemedim. Gerçekten seviyorum. Hatta sizden çocuğum olsun istiyorum, beşiği de ondan getirdim!

1.KADIN: Beşiğinizi de alın gidin!

(1.Kadın Adam'ın eline beşiği tutuşturup zorla dışarı çıkarır.)

1.KADIN: Deli mi ne? Seviyormuş! Ah Salih! Sen olsan böyle mi olurdu?

ADAM: Bak nasıl aklına düştüm? Hiç boşuna girmeye heveslenme, ben kazanacağım!

2.KADIN: Göreceğiz.

DIŞ SES: Hazırsanız zaman kaybetmeyelim. Dolaba buyurun.

(2.Kadın dolabın derinliklerinden bir ruj alıp çıkar.)

ADAM: Ne aldı o?

DIŞ SES: Ruj sanırım.

ADAM: Hiç akıl yok! Kadını rujla nasıl kandıracaksın?

(1.Kadın oyun alanının içinde, tedirgindir.)

1.KADIN: Artık kapıyı kimseye açmayayım diyorum Salih. Yine eskisi gibi baş başa yaşayalım seninle.

(Kapı çalınır.)

1.KADIN: Açmayayım bunu. Bozulmasın huzurumuz.

(Kapı tekrar çalınır.)

1.KADIN: Ben niye böyle oldum ki? Yok, yok. Bir şey olmaz. Açayım ben.

(1.Kadın kapıyı açar.)

2.KADIN: Oktay'la kavga ettik. Biraz dertleşelim diye sana geldim.

1.KADIN: Gel de içeri alma işte.

2.KADIN: Ne dedin?

1.KADIN: Yok bir şey. Gel.

2.KADIN: Çok kıskanç bu adam! Artık dayanamıyorum!

1.KADIN: Hiç görüldüğü gibi değil demek ki....

2.KADIN: E söyledim ya sana, dışı seni içi beni işte! Bir çarşıya çıktık, kırdı geçirdi ortalığı. Neymiş, herkes bana bakıyormuş.

1.KADIN: Neden?

2.KADIN: Bunun yüzünden! *(Kırmızı rujunu gösterir.)*

1.KADIN: Ruj bu.

2.KADIN: Ben de öyle dedim. Ruj bu dedim, ne olacak dedim. Vay efendim nasıl kırmızı ruj sürermişim? Sokaktaki herkes dudaklarıma bakıyormuş! Onu katil mi edecekmişim? Çıktığıma çıkacağıma pişman oldum, söylene söylene eve döndük. Vurdu kafayı yattı, ben de sana geldim.

1.KADIN: İyi yaptın, iyi yaptın.

2.KADIN: Sen söyle Allah aşkına, nesi var bu rujun?

1.KADIN: Bir şeyi yok. Kırmızı sadece.

2.KADIN: İnsan karısının güzelliğinden gururlanmaz mı? Herkes ona bakıyorsa bundan mutlu olmaz mı?

1.KADIN: Olur tabii. Olsa iyi olur yani.

2.KADIN: Niye Oktay olmuyor o zaman? Ben güzelsem, dudaklarım güzelse, kırmızı ruj bana çok yakışıyorsa, o ruj sayesinde bütün erkekler bana bakıyorsa benim suçum mu? Allah vergisi bir güzelliğim var işte! Hem seninim ben, niye kıskanıyorsun ki? Salih ağabey kıskanır mıydı seni?

1.KADIN: Yok, kıskanmazdı.

2.KADIN: Hiç mi?

1.KADIN: Hiç.

2.KADIN: Haa...

1.KADIN: N'oldu?

2.KADIN: Yok bir şey.

1.KADIN: Oldu bir şey. Söyle bakayım.

2.KADIN: Yok, aklıma bir şey geldi sadece. Ama önemli değil.

1.KADIN: Sen bir söyle de ben de duyayım.

2.KADIN: Kıskanmayan erkek için bir şey derler de... Önemli değil ama. Zaten Salih ağabey çoktan rahmetli oldu.

1.KADIN: Ne derler?

2.KADIN: Boş ver.

1.KADIN: Çıldırtma beni! Ne derler söyle!

2.KADIN: Kıskanmıyorsa kesin aldatıyordur derler. Ben de bütün tecrübelerime dayanarak söylüyorum, kıskanmıyorsa kesin aldatıyordur.

1.KADIN: Yok, Salih yapmaz öyle şey.

2.KADIN: Yaptıysa da geçmiş olsun zaten. Adam ölmüş gitmiş.

1.KADIN: Allah Allah! Senin başka işin yok mu?

2.KADIN: Şuraya dertleşmeye geldim. Niye tersliyorsun? Olabilir diyorum, bir şey gördüğümde değil. Ama sen böyle sinirlendiğine göre kesin daha önce şüphelenmişsin.

1.KADIN: Yok öyle bir şey.

2.KADIN: Haklısın. Yoktur. Olamaz da zaten. Sana şöyle bir baktım da...

1.KADIN: Ne demek o?

2.KADIN: Güzel kadınsın sen. Bakımsızsın sadece. Salih ağabey evlendiğin günkü halini getiriyordur gözünün önüne, yetiyordur ona. E sen de hiç süsüne püsüne dikkat etmemişsin bunca sene. Başkası da sana bakmamıştır. Ondan kıskanmamıştır seni. Başkası olduğundan değil. Sen bu ruju sürsen seni kıskanırdı ama. Sür bakayım!

1.KADIN: Bırak canım! Allah Allah! İnsanın sinirlerini tepesine çıkarıyorsunuz! Sabah sabah, bu ne böyle?

2.KADIN: Başka kim çıkardı sinirlerini tepene?

1.KADIN: Hiç kimse, tamam. Hadi, hadi benim başım ağrıyor. Sen git.

2.KADIN: Yoo! Yok öyle yağma! Ben bütün derdimi anlatayım, sen dost bilip benimle hiçbir sıkıntını paylaşma. Kaç seneden sonra ilk defa evine gelmişim, sen kapını açmışsın, seni rahatlatmadan gider miyim? Anlat bakayım, n'oldu? Anlat diyorum.

1.KADIN: Şu senin üst komşun...

2.KADIN: Sapık adam mı?

ADAM: Çüş! Ben böyle bir şey yapmadım ama!

1.KADIN: Sapık mı?

2.KADIN: Neyse, sen boş ver onu şimdi. Anlat bakayım?

1.KADIN: İki gündür geliyor. Senin gibi.

2.KADIN: Benimle kıyaslama şunu. Eee?

1.KADIN: Sen kapuska kokusuna geldin, o da helva kokusuna geldi. Annesi ölmüş, canı sıkkın falan diye dinledim.

2.KADIN: Annesi mi ölmüş? Hiç duymadık?

ADAM: Durdurun şu kadını!

DIŞ SES: Müdahale edemeyiz içerideyken.

1.KADIN: Evet, bir yıl olmuş. Hatta Salih'le aynı gün ölmüşler galiba. Neyse, tuhaf bir adam. Bugün üzerine çay döktü.

2.KADIN: Pantolonunu çıkardı tabii?

1.KADIN: Nereden biliyorsun?

2.KADIN: Klasik numara. Bütün sapıklar aynıdır. Eee? Bir şey yapmadı değil mi sana?

1.KADIN: Yapmadı tabii canım, ne yapacak? Sadece giderken senden çocuk istiyorum dedi!

2.KADIN: Ne? Ne? Sapık! Pis sapık! Apartmandaki bütün bekâr kadınları böyle kandırmaya çalıştı bu! Kimse de şikâyet etmedi! Zavallı kadınlar teker teker taşındılar. Hep bunun yüzünden! Şikâyet etmen lâzım! Böyle olmaz! Bu adi sapığa biri dur demeli!

ADAM: Ben bunu döverim ama!

1.KADIN: Senin hakkında da bir şeyler söyledi.

2.KADIN: Yaa! Ne söyledi o adi?

1.KADIN: Senin yalnız kadınların kafasını karıştırdığını söyledi. Sevgi'ye, Oya'ya da yapmışsın.

2.KADIN: Yalana bak! Ne diye tanıttı sana onları?

1.KADIN: Eski eşleriymiş.

2.KADIN: Yok artık, bu kadarı da fazla!

ADAM: Şu kadını durduracak mısınız?

DIŞ SES: Biz müdahale edersek kurban yarışmada olduğunu anlar.

2.KADIN: O hiç evlenmedi ki! Hep kadınları getirdi getirdi eve kapattı. Ben de kaçın kurtulun dedim. Oh iyi yaptım! Sen de kaç kurtul. Hatta birlikte gidelim. Zaten Oktay da beni sevmiyor! Gidelim keyfimize bakalım.

1.KADIN: Gidip de ne yapacağız ki?

2.KADIN: Çapkınlık yaparız. Erkeklerin bize yaptığını yaparız. Sokaklarda beğendiğimize laf atarız. El ele gezer, dans ederiz. Âşık oluruz, götürür yatarız. Sıkılınca terk ederiz. Keyfimize bakarız işte!

1.KADIN: Nereye gideceğiz ki?

2.KADIN: Hele bir çıkalım da evden, buluruz gidecek bir yer. Hadi! Hazırlan! Gidelim!

1.KADIN: İstemiyorum.

2.KADIN: Sen bir çık şu evden, bak nasıl isteyeceksin! Değişmen lâzım, hadi!

1.KADIN: Oktay n'olacak? Salih n'olacak?

2.KADIN: Boş ver Oktay'ı, Salih'i. Kendimiz için yaşayalım.

1.KADIN: Yok, olmaz. Paramız yok zaten.

2.KADIN: Buradan çıkarsak olacak paramız.

1.KADIN: Nasıl yani?

ADAM: Ben dayanamıyorum artık! *(Dolaptan bir şeyler alıp sahnenin arkasına doğru gider.)*

DIŞ SES: Bir dakika! Giderseniz yarışmadan atılırsınız! Size söylüyorum!

2.KADIN: Hadi! Çıkmamız lazım!

1.KADIN: Nasıl? Hemen mi? Neden?

2.KADIN: Soru sorma, çabuk!

(Kapı çalınır.)

2.KADIN: Geç kaldık!

1.KADIN: N'oluyor?

DIŞ SES: Beyaz Yalanlar tarihinde bir ilki yaşıyor sevgili izleyiciler! Bu tarihi ana tanık olmak için sakın bizden ayrılmayın!

(Kapı ısrarla çalınır.)

2.KADIN: Açma!

1.KADIN: Neden?

(Kapı ısrarla çalınmaya devam eder.)

2.KADIN: Soru sorup durma! Açma dediysen açma! Kaybettim! Allah kahretsin!

1.KADIN: Neyi kaybettin?

(Kapı ısrarla çalınmaya devam eder.)

2.KADIN: Kapıyı aç!

(1.Kadın kapıyı açar. Adam üzerinde damat kıyafetleri, elinde bir buket çiçek, diğer elinde bir paket çikolata içeri dalar.)

ADAM: Sapık falan değilim! Allah'ın emri peygamberin kavliyle seninle evlenmeye karar verdim! Bu çikolatam, bu da çiçeğim! Sen benim için çok uygunsun! Evlenelim!

1.KADIN: Ne saçmalıyorsunuz?

ADAM: Şöyle aile arasında küçük bir düğün yapacağız, sonra ben buraya yerleşirim, sığırsınız ikimiz buraya. Zaten masraflarımızı şey karşılar. Hemen evlenelim. Ben burayı da seni de istediğim gibi değiştiririm zaten. Getir nüfus cüzdanını hadi!

1.KADIN: Şaka mı bu?

ADAM: Koca adamım ben, niye şaka yapayım? Evlenmek istiyorum, şakası mı olur bunun? Bu çok ciddi bir iş! Lütfen! Evliliğin şakası olmaz!

1.KADIN: Allah Allah! Allah Allah!

ADAM: Şaşırdın tabi, beklemiyordun benden böyle bir teklif. Ben böyle bir adamım işte, niyetimi hiç belli etmem, kaplan gibi pusuya yatar beklerim, beklerim, sonra da güm diye avımın üzerine atlarım.

1.KADIN: Av mı?

ADAM: Gücüm kuvvetim yerinde çok şükür! O işten yana da kuşkun olmasın! Zaten söyledim, senden mutlaka çocuk istiyorum! Sapık değilim, niyetim ciddi! Evlen benimle, hayatın değişsin!

2.KADIN: Dinleme bunu, hadi gel gidelim!

1.KADIN: Yeter! Oturun!

DIŞ SES: Şu anda genel izleyici oranlarında Türk televizyon tarihinin en yüksek yüzdesine ulaştık sevgili izleyiciler! Bizler sizlerle varız! Bizi izlemeye devam edin!

1.KADIN: Kimsiniz siz? Size soruyorum!

DIŞ SES: Yarışmada olduğunuzu unutmayın!

1.KADIN: Gerçeği söyleyene kadar burada tutarım sizi!

DIŞ SES: Yarışmanın gidişatı değiştiği için para ödülü 200.000TL'ye çıkarıldı! Pes etmeyen kazanacak!

1.KADIN: Son kez soruyorum! Kimsiniz siz?

DIŞ SES: 200.000TL!

1.KADIN: Peki! Siz istediniz! (Çıkar.)

2.KADIN: Nereye gitti şimdi bu?

ADAM: Nereden bileyim? Dilini tutsan olmuyordu değil mi?

2.KADIN: Tutmasam sen kazanacaktın!

ADAM: Şimdi sen kazandın sanki!

2.KADIN: Gelmiyor?

ADAM: Ya bizi burada bırakıp giderse?

2.KADIN: Çağıralım o zaman?

ADAM: Çağırırsak konuşmak zorunda kalırız.

2.KADIN: Yalan söyleriz yine.

ADAM: Bende söyleyecek yalan kalmadı.

2.KADIN: Gidelim o zaman!

ADAM: 200.000TL!

DIŞ SES: 200.000TL!

2.KADIN: 200.000TL! Çağır şunu. Buluruz söyleyecek bir şey.

ADAM: Bana da bulacaksın ama!

2.KADIN: Niye sana buluyormuşum? Çağır! Yoksa ben çağıracağım!

ADAM: Çağırmiyorum! O parayı ben alamayacaksam sen de alamayacaksın!

2.KADIN: İyi! Ben çağırırım o zaman!

(1.Kadın elinde eski bir tabancayla girer. İkisine doğrultur.)

1.KADIN: Oturun! Şimdi herkes buna konuşacak. Hanginiz başlayacaksınız?

DIŞ SES: 250.000TL!

2.KADIN: Ben başlayacağım!

1.KADIN: Dinliyorum.

ADAM: Dinleme!

1.KADIN: Sıra sana da gelecek, sabırlı ol! Evet, anlat.

2.KADIN: Biz senin komşularınız.

1.KADIN: Onu biliyorum! Gerçekte kimsiniz? Onu soruyorum! Beni neden kandırmaya çalışıyorsunuz?

2.KADIN: Seni kandırdığımızı nereden çıkardın? Biz senin iyiliğini istiyoruz. Bu eve kapanma, dışarı çık, değiş istiyoruz. O yüzden de seni ziyaret ediyoruz.

ADAM: Evet! Başka bir şey yok!

1.KADIN: Size inanmıyorum!

2.KADIN: Tamam, peki. Başka çarem kalmadı. Özür dilerim. Bunu yapmak zorundayım.

1.KADIN: Uzatma, başla çabuk!

2.KADIN: Bu adam sünepenin, sümsüğün teki! Hiçbir işi halledemeyen bir beceriksiz. Senelerce gizli gizli aşk yaşadık. Hadi artık kaçır beni dedikçe o kaçtı. Sonra seni gözüne kestirdi adi sapık! Ben duyuyorum her gece seni nasıl sayıkladığını!

ADAM: Saçmalama! İnanma sakın! Hepsi yalan!

2.KADIN: Annesi falan da ölmedi. O maçoluğu var ya, koca bir balon. Tek istediği seninle yatmak! Aklınca erkek olduğunu ispat edecek! Benimle yatamadı ya!

ADAM: Sen çok oldun artık! Yeter! Asıl bu kadın pısrıgın, acizin teki! Kocasını bunun yüzüne bile bakmıyor! Aşk falan yok aralarında! Adam geceleri eve bile gelmiyor! Geçen sene taktı bana, sırnaşıp duruyor. Beceremiyor da. Çirkin şey!

2.KADIN: Terbiyesizleşme! Yok öyle bir şey! Ben bunun nesine takacağım?

ADAM: Dört kocası varmış! Bunun yüzüne kim bakar be! Tek istediği yapamadığı çapkınlıkları sana yaptırmak! Çünkü biliyor sen de beceremeyeceksin, sen rezil olunca o rahatlayacak!

2.KADIN: Seni mahvedeceğim!

ADAM: Hele bir dene!

2.KADIN: Ana kuzusu!

ADAM: Koca delisi!

1.KADIN: (*Havaya bir el ateş eder.*) Yeter!

2.KADIN: Dolu muydu o?

ADAM: Doluymuş!

1.KADIN: Şimdi! Ya gerçekten ne olduğunu anlatırsınız ya da ikinizi birden öldürürüm.

ADAM: Her şey bunun başının altından çıktı!

2.KADIN: Yapma!

DIŞ SES: 250.000TL elden gidiyor sevgili izleyiciler!

1.KADIN: Devam et!

ADAM: Biz senin ölmeni bekledik. Çünkü bu dairede ikimizin de gözü vardı. Ama sen kendini eve kapattın, bir türlü ölmedin. Öldüremezdik de, o kadar cesaretimiz yoktu. Seni korkutmaya karar verdik. Huzurunu kaçırsak sen de evden gidersin diye düşündük.

1.KADIN: Çok saçma!

ADAM: Çok kötü yalan söylüyorum! Kazanamayacağım! Ama sen de kazanamayacaksın! Dinle! Bu sefer gerçekleri söylüyorum!

DIŞ SES: 300.000!

2.KADIN: İnanma!

1.KADIN: O zaman sen söyle!

ADAM: Hayır, ben anlatacağım! Sen bir yarışmadasın.

2.KADIN: Yalan!

ADAM: Hayır, değil! Yarışmanın adı Beyaz Yalanlar. Bir tane kurban var, iki de yalancı. Yalancılar kurbanı kandırmaya çalışıyor.

1.KADIN: Yani siz!

ADAM: Kurbanın hiçbir şeyden haberi yok.

1.KADIN: Ama neden?

2.KADIN: İşin ucunda 250.000TL var!

ADAM: 100.000'di ama sen silah çekince iki katına çıktı.

1.KADIN: Demek çapkınlık paramız olacaktı.

2.KADIN: Evet!

1.KADIN: Ya da nikâh paramız.

ADAM: Evet!

2.KADIN: Birimize kanıp değişmen lâzım!

1.KADIN: Oktay biliyor mu?

2.KADIN: Biliyor.

1.KADIN: Doğru söyle!

2.KADIN: Biliyor!

ADAM: Benim de annem biliyor!

1.KADIN: Ölmedi mi?

ADAM: Yalandı...

1.KADIN: N'aptım ben size?

2.KADIN: Bencilsin sen!

ADAM: Bizim için bir şey yapmadın!

2.KADIN: Hiçbir şey yapmadın!

ADAM: Hep kendini düşündün!

2.KADIN: Oktay beni hiç aramadı, bak!

ADAM: Beni de annem aramadı!

1.KADIN: Benim ne suçum var?

ADAM: Doğru.

2.KADIN: Belki de aradılar, ama bizi görüştürmediler?

ADAM: Tabii! Annem beni aramazlık yapmaz ki!

DIŞ SES: Şu anda anneniz ve Oktay bey hattımızda! Görüşmek isterseniz stüdyoya gelin lütfen.

ADAM: Annem arıyor! Ben gidiyorum!

2.KADIN: Oktay! Ben de gidiyorum!

1.KADIN: Durun! Nereye?

(2.Kadın ve Adam çıkar, 1.Kadın elinde silahla evde yalnız kalır. 2.Kadın ve Adam sahne önünde konuşurlarken 1.Kadın da onların yerini tespit etmeye çalışır.)

ADAM: Anne? Anne?

2.KADIN: Oktay? Canım?

DIŞ SES: Kusura bakmayın! Kimse aramadı, biz bunu yapmak zorundaydık.

2.KADIN: Kandırıldık!

ADAM: Anne niye aramıyorsun?

DIŞ SES: *(Sesi birden bütün stüdyoya yayılır. 1.Kadın da artık onu duymaktadır.)* Size bir teklifimiz var! Yeniden içeri gireceksiniz, kılık değiştirip. Sizi tanıması imkânsız. Bu kez ödülümüz 500.000TL! Ne diyorsunuz?

(1.Kadın önce ne olduğunu anlamaz, sonra dikkat kesilip dinlemeye başlar.)

ADAM: Annemle konuşmak istiyorum!

DIŞ SES: 500.000TL! Anneniz bu teklife hayır demez!

2.KADIN: Ben de Oktay'la konuşmak istiyorum!

DIŞ SES: 500.000TL diyorum, duyuyor musunuz?

2.KADIN: Yine onu mu kandıracağız?

ADAM: Artık inanmaz ki!

DIŞ SES: Size çok ünlü bir makyöz makyaj yapacak. Anneniz bile tanıyamayacak! Oktay Bey bile tanıyamayacak!

2.KADIN: Ben istemiyorum!

ADAM: Ben de istemiyorum!

DIŞ SES: İstiyorsunuz! 500.000TL! Kandırın şu kadını!

(1.Kadın silahını doğrultup sesin geldiği yöne doğru ateş eder. Dış Ses vurulur.)

DIŞ SES: Aaah!

(1.Kadın silahını görmeden 2.Kadın ve Adam 'a doğrultur.

1.KADIN: Rahat bırakın beni! Huzurumu bozmayın!

(2.Kadın ve Adam kaçarlar.)

(Jenerik müziği bozuk bir şekilde çalmaya başlar. 1.Kadın yeniden evine girer. Duvardaki düğün fotoğrafını alır, ışıkları söndürürken sinema / barkovizyon perdesi iner, yarışmanın jeneriği akar.)

-SON-

SONUÇ

Beyaz Yalanlar adlı oyunumun tüm süreçlerini aktardığım yukarıdaki çalışmam, ne yaptığımı bilmek açısından benim için çok önemli bir yarar sağladı. Süreçteki tüm aşamaları aktarmam gerektiğinden oyunu büyük bir farkındalık içinde yazmaya çalıştım. Bir yandan karakterleri ve öyküyü yaratırken diğer yandan ne yaptığımı, aldığım kararları ve sonuçlarını irdeledim. Neyi nasıl yazdığımı, daha da önemlisi neyi neden yaptığımın bilincinde oldum. Yazım aşamasında yaptığım geriye dönük çalışmalarında sözlerin çekiciliğine kapılıp nasıl kendi dramaturgimi bozduğumu, oyunun ritmini nasıl yanlış yönde değiştirdiğimi gördüm. Bunları düzeltmek için harcadığım zamana israf gözüyle bakmadım. Yaptığım hataları düzeltirken oyunu bir kademe yukarıya çekmeye çalıştım.

Yarattığım karakterleri sevdim, ama onlara âşık olmadım. Her an sil baştan yapabilecek kadar cesur yazmaya, yazdığım her şeyden bir anda vazgeçebilecek kadar gözü kara olmaya çalıştım.

Oyundaki karakterleri duyarak yazmaya çalıştım, yazılan her replik önce onların ağzından çıkmalıydı. Onların ağzından çıkmayan, onlara zorla söyletmeye çalıştığım replikler oldu. Oyun bitip de yeniden okuduğumda düzelttiğim replikler bu zorla söylenenler oldu.

Yazar olarak kendi sesimi olabilecek en kısık seviyede tutmayı, becerebildiğim yerlerde ise tamamen susmayı tercih ettim. Bunun için de parantez içinde durum betimlemesi yapmayı ya da oyun önerisinde bulunmayı reddettim. Bunu yaptım çünkü yarattığım karakterler kendi başlarına yaşamalıydılar, ben onların üzerinden yaşamamalıydım. Bu, karakterler üzerinden sesini duyurmak isteyen bir yazarın oyunu olmamalıydı. Karakterlerin düşüncelerine ve söylemlerine katıldığım da katılmadığım da oldu. Karakterlerin hepsinin içinde gizliyim ama hiçbiri değilim. Sözümü karakterlerin ağzından söyletmedim, sözümü oyunun genelinden izleyicinin kendinin çıkarmasını istedim.

Karakterlerimin verdikleri insani tepkileri dizginlememeyi tercih ettim, böylece kendi karakterlerini yaratabileceklerdi. Hiçbirinin enerjisine engel olmamaya çalıştım. Eğer onlara sahip olmadıkları bir özellik giydirmeye çalıştıysam zaten sözleriyle bu özelliğin zıddını göstererek beni uyardılar. Zaman zaman işim çok kolay oldu, çünkü ben sadece onların söylemek istediklerini kâğıda döken bir aracı haline geldim. Dışarıdan bakanlar için ‘nasıl oluyor da hiçbir yere bakmadan, kafasından bu kadar çok lafi yazabiliyor’ duygusu oluşturuyordum ama ben kafamdan hiçbir şey yazmadım, hep onların söyledikleri ya da söylemeleri muhtemel olan replikleri yazdım. Zaman zaman gözümün önünde o repliği söylerkenki halleriyle canlandılar, ama gördüğüm bir oyun değil söyleyiş tavrıydı. O yüzden yukarıda da belirttiğim parantez içi yazmama isteğimi kolaylıkla yerine getirebildim.

Yaşadığım en büyük sıkıntı oyunun her şeyini biliyor olmamdı. Her şeyi bilerek yazarken her şeyi unutmak gerektiğini fark ettim. Oyun oluşurken ister istemez kendi bilgilerim beni engelliyordu. Bahsettiğim karakterler için söylenen ‘*bu kadın böyle yapmaz*’ durumu değil. Kastettiğim öyle yapmaz dediğim kadının neden öyle yapmayacağı bilgisinin yalnızca bende oluşu. Bu bilgiyle yazınca metin yalnızca kendim için yazdığım, yalnızca benim anlayabileceğim bir şifreler yumağına dönüşüyordu. Okuduğumda anlıyor olmam da beni yanıltıyordu, çünkü metin benim daha önceden edindiğim bilgiler sayesinde bence gayet açıktı. Oysa izleyici için hiçbir ipucu barındırmayan, üstelik de neredeyse anlamamaları için yazıldığı izlenimini veren bir metin oluşuyordu. Bunu anlamak benim için kolay olmadı. Dış gözlere ihtiyaç duydum, çevremde güvendiğim kişilere metnimi zaman zaman okuttum. ‘*Neden bu böyle*’ dedikleri zaman cevabı sadece benim biliyor olmam ve üstelik bu cevabın tüm metinde ima yoluyla dahi yer almaması metnin anlaşılabilirliğini de çekiciliğini de kırıyordu. Bu hatamı düzeltmemin tek yolu oyunu kurarken edindiğim bilgiyi bir kenara bırakıp ana hatlarını hiç unutmadan oyunu yazmak ve yazarken bir yandan da oyunu izleyen ya da okuyan kişinin yerine kendimi koyarak metnin anlaşılabilirliğini sürekli kontrol etmektir.

Oyun tamamlandıktan sonra sanki yazarı değilmişim de oyunla ilk kez karşılaşan bir okuyucuymuşum gibi metni elime aldım. Her cümleyle ilk kez

karşılaşarak, her karakteri çözmeye çalışarak okumaya çalıştım. Ancak bu gözle okuduğumda metin için gerekli düzeltmeleri yapabildim.

Uzun ve heyecan verici bu deneyim, bana yaratmanın ne kadar zor olduğunu öğretti. Elimden geldiğince sürecimi eksiksiz aktarmaya çalıştım. Benden sonra bu tarz bir çalışma yapacak olanlara ya da bir yaratım sürecini merak edenlere naçizane deneyimlerimle bir fikir verebilmiş olmayı umuyorum.

KAYNAKÇA

Şener, Sevda. **Yaşamın Kırılma Noktasında Dram Sanatı**, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2001

Aristoteles. **Poetika**, Çev: Samih Rifat. K Kitaplığı, İstanbul, 2003

Özakman, Turgut. **Oyun ve Senaryo Yazma Tekniği**, Bilgi Yayınevi, İstanbul, 2001

Egri, Lajos. **Piyes Yazma Sanatı Yaratıcı Yazma Dersleri**, Çev: Suat Taşer. Papirüs Yayınevi, İstanbul, 2004

Brecht, Bertolt. **Tiyatro İçin Küçük Organon**, Çev: Ahmet Cemal. Mitos-Boyut Yayınları, İstanbul, 2005

Çehov, Anton. **Bütün Oyunları 1**, Çev: Atıf Behramoğlu. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2002

Molière, **Tartuffe**, Çev: Mustafa Durak. Multilingual Yayınevi, İstanbul, 2001

Shakespeare, William. **Hamlet**, Çev: Sabahattin Eyüboğlu. Remzi Kitabevi, İstanbul, 1998

Schechner, Richard. **Performance Studies An Introduction**, Routledge Press, New York, 2006